

**Skonsolidowane
Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej
Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia
31 grudnia 2011**

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	3
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym..	6
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	8
Noty objaśniające	10
1. Informacje ogólne	10
2. Skład Grupy	11
3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	12
4. Istotne zasady rachunkowości	12
5. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	30
6. Działalność powiernicza	58
7. Działalność maklerska	59
8. Informacje dotyczące segmentów działalności	64
9. Przychody i koszty z tytułu odsetek	67
10. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	68
11. Przychody z tytułu dywidend	68
12. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	68
13. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	69
14. Zyski (straty) na sprzedaży	69
15. Ogólne koszty administracyjne	70
16. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	71
17. Utrata wartości	72
18. Zysk (strata) z jednostek podporządkowanych	74
19. Podatek dochodowy	74
20. Zysk z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na jedną akcję	78
21. Dywidendy zaproponowane do wypłaty	79
22. Kasa, należności od Banku Centralnego	79
23. Należności od banków	79
24. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	81
25. Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	82
26. Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	86
27. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	87
28. Należności z tytułu leasingu finansowego	89
29. Rachunkowość zabezpieczeń	90
30. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	95
31. Rekasyfikacja papierów wartościowych	96
32. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	98
33. Inwestycje w jednostki podporządkowane	103
34. Wartości niematerialne	104
35. Rzeczowe aktywa trwałe	106
36. Nieruchomości inwestycyjne	108
37. Inne aktywa	109
38. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	110
39. Zobowiązania wobec Banku Centralnego	111
40. Zobowiązania wobec innych banków	111
41. Zobowiązania wobec klientów	112
42. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	113
43. Rezerwy	113
44. Pozostałe zobowiązania	114
45. Płatności na bazie akcji	115
46. Leasing operacyjny i finansowy	118
47. Zobowiązania warunkowe	118
48. Kapitał zakładowy	121
49. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego	122
50. Informacje dodatkowe do skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych	122
51. Transakcje z jednostkami powiązanymi	123
52. Transakcje repo oraz reverse repo	132
53. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”)	133
54. Zdarzenia po dacie bilansu	133
Załączniki do sprawozdania finansowego	I
Załącznik nr 1	
Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym	I
Załącznik nr 2	
Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską	II
Załącznik nr 3	
Słowniczek	VI

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

(w tys. zł)

	NOTA	ROK 2011 OKRES OD 01.01.2011 DO 31.12.2011			ROK 2010 OKRES OD 01.01.2010 DO 31.12.2010		
		DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	RAZEM	DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	RAZEM
Przychody z tytułu odsetek	9	7 179 154	225 066	7 404 220	6 280 436	270 779	6 551 215
Koszty z tytułu odsetek	9	-2 752 670	-93 692	-2 846 362	-2 325 531	-122 010	-2 447 541
Wynik z tytułu odsetek		4 426 484	131 374	4 557 858	3 954 905	148 769	4 103 674
Przychody z tytułu prowizji i opłat	10	2 895 407	38 648	2 934 055	2 758 056	38 237	2 796 293
Koszty z tytułu prowizji i opłat	10	-467 852	-17 309	-485 161	-411 205	-17 060	-428 265
Wynik z tytułu prowizji i opłat		2 427 555	21 339	2 448 894	2 346 851	21 177	2 368 028
Przychody z tytułu dywidend	11	10 352	-	10 352	7 889	-	7 889
Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	12	583 104	12 007	595 111	559 200	25 016	584 216
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	29	-15 757	-	-15 757	6 801	-	6 801
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	13	-501	-	-501	13 952	-	13 952
Zyski (straty) na sprzedaży:	14	75 161	242	75 403	125 869	1 734	127 603
kredytów i innych należności finansowych		-320	289	-31	5 664	1 380	7 044
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności		76 762	-47	76 715	121 273	354	121 627
zobowiązań finansowych		-1 281	-	-1 281	-1 068	-	-1 068
Dochody z działalności operacyjnej		7 506 398	164 962	7 671 360	7 015 467	196 696	7 212 163
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	17	-533 407	-4 532	-537 939	-485 887	-52 041	-537 928
kredytów i innych należności finansowych		-551 856	-4 532	-556 388	-492 619	-52 041	-544 660
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności		-	-	-	-	-	-
zobowiązań pozabilansowych		18 449	-	18 449	6 732	-	6 732
Wynik z działalności finansowej		6 972 991	160 430	7 133 421	6 529 580	144 655	6 674 235
Ogólne koszty administracyjne	15	-3 224 686	-76 896	-3 301 582	-3 186 482	-78 168	-3 264 650
wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze		-1 908 495	-37 659	-1 946 154	-1 911 156	-39 145	-1 950 301
pozostałe koszty administracyjne		-1 316 191	-39 237	-1 355 428	-1 275 326	-39 023	-1 314 349
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych		-368 467	-9 026	-377 493	-379 209	-12 502	-391 711
Wynik z tytułu pozostałych rezerw		-5 833	-	-5 833	-50 674	-	-50 674
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	16	74 901	-836	74 065	66 377	37	66 414
Koszty z działalności operacyjnej		-3 524 085	-86 758	-3 610 843	-3 549 988	-90 633	-3 640 621
Zysk na sprzedaży działalności zaniechanej		-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) z jednostek podporządkowanych	18	69 968	-	69 968	68 269	-	68 269
Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		400	-	400	-371	-	-371
Zysk brutto		3 519 274	73 672	3 592 946	3 047 490	54 022	3 101 512
Podatek dochodowy	19	-667 884	-15 966	-683 850	-554 116	-17 057	-571 173
Podatek dochodowy z tytułu zysku na sprzedaży działalności zaniechanej		-	-	-	-	-	-
Zysk netto		2 851 390	57 706	2 909 096	2 493 374	36 965	2 530 339
1.Przypadający na akcjonariuszy Banku		2 841 708	57 706	2 899 414	2 488 269	36 965	2 525 234
2.Przypadający na udziały niekontrolujące		9 682	-	9 682	5 105	-	5 105
Zysk na jedną akcję (w złotych na akcję)							
podstawowy za okres	20	10,83	0,22	11,05	9,49	0,14	9,63
rozwodniony za okres	20	10,83	0,22	11,05	9,48	0,14	9,62

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

(w tys. zł)

	NOTA	ROK 2011	ROK 2010
Zysk netto		2 909 096	2 530 339
1.Przypadający na akcjonariuszy Banku		2 899 414	2 525 234
2.Przypadający na udziały niekontrolujące		9 682	5 105
Inne składniki całkowitych dochodów			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		58 647	11 964
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-58 841	17 320
Skutki wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne		-49 270	67 569
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów	19	9 187	15 496
Inne składniki całkowitych dochodów (netto)		-40 277	112 349
Całkowite dochody razem		2 868 819	2 642 688
1.Przypadające na akcjonariuszy Banku		2 859 137	2 637 583
2.Przypadające na udziały niekontrolujące		9 682	5 105

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

(w tys. zł)

	NOTA	31.12.2011	31.12.2010
AKTYWA			
Kasa, należności od Banku Centralnego	22	4 886 093	5 969 104
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym		100	224
Należności od banków	23	5 586 057	6 258 811
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	24	849 711	965 641
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	25	2 156 274	1 557 033
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	26	-	16 735
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	27	92 816 389	77 803 730
Należności z tytułu leasingu finansowego	28	2 862 760	3 038 975
Instrumenty zabezpieczające	29	408 906	258 688
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	30	29 119 637	30 398 445
1. Dostępne do sprzedaży		25 324 803	25 856 387
2. Utrzymywane do terminu wymagalności		3 794 834	4 542 058
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	32	2 931 575	3 246 985
Inwestycje w jednostki podporządkowane	33	186 252	214 616
Wartości niematerialne	34	703 355	697 235
Rzeczowe aktywa trwałe	35	1 772 940	1 821 723
Nieruchomości inwestycyjne	36	63 928	64 493
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	19	889 952	723 230
1. Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 950	1 249
2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		888 002	721 981
Inne aktywa	37	1 356 177	1 054 218
AKTYWA RAZEM		146 590 106	134 089 886
PASYWA			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	39	356 386	727 979
Zobowiązania wobec innych banków	40	5 544 210	6 913 123
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	24	-	114 228
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	25	2 507 199	1 592 445
Zobowiązania wobec klientów	41	108 436 964	99 807 236
Instrumenty zabezpieczające	29	1 738 549	710 566
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na Pozycje zabezpieczane	29	-17 475	-40 127
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	42	3 043 919	1 177 158
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	32	999 985	1 009 074
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	19	198 997	26 806
1. Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		194 560	26 070
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		4 437	736
Rezerwy	43	313 880	305 923
Pozostałe zobowiązania	44	2 110 562	1 488 486
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		125 233 176	113 832 897
Kapitały			
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Banku)		21 271 463	20 174 112
Kapitał zakładowy	48	262 382	262 364
Pozostałe kapitały	49	18 035 191	17 342 617
Zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego	49	2 973 890	2 569 131
Udziały niekontrolujące		85 467	82 877
KAPITAŁY RAZEM		21 356 930	20 256 989
PASYWA RAZEM		146 590 106	134 089 886

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(w tys. zł)

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU											UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY							ZYSK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU RAZEM			
		POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK ZAGRANICZNYCH	POZOSTAŁE					
Kapitał własny na 1.01.2011	262 364	17 342 617	9 124 344	1 437 850	6 525 419	22 099	-136 072	368 977	2 569 131	20 174 112	82 877	20 256 989	
Opcje menadżerskie	18	11 849	2 157	-	-	-	-	9 692	-	11 867	18	11 885	
Realizacja opcji (emisja akcji)	18	2 157	2 157	-	-	-	-	-	-	2 175	-	2 175	
Wycena opcji menadżerskich	-	9 692	-	-	-	-	-	9 692	-	9 692	18	9 710	
Wycena instrumentów finansowych	-	-87 531	-	-	-	-87 531	-	-	-	-87 531	-	-87 531	
Wycena inwestycji dostępnych do sprzedaży pomniejszona o podatek odroczoney	-	-47 622	-	-	-	-47 622	-	-	-	-47 622	-	-47 622	
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających pomniejszona o podatek dochodowy	-	-39 909	-	-	-	-39 909	-	-	-	-39 909	-	-39 909	
Podział wyniku za rok ubiegły i wynik roku bieżącego	-	703 381	-	100 000	599 988	-	-	3 393	411 393	1 114 774	2 572	1 117 346	
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 784 640	-1 784 640	-7 110	-1 791 750	
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	-	703 381	-	100 000	599 988	-	-	3 393	-703 381	-	-	-	
Zysk netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	-	-	2 899 414	2 899 414	9 682	2 909 096	
Pozostałe	-	64 875	-	-	27 779	-	37 096	-	-6 634	58 241	-	58 241	
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	37 096	-	-	-	-	37 096	-	10 158	47 254	-	47 254	
Pozostałe związane z konsolidacją	-	27 779	-	-	27 779	-	-	-	-16 792	10 987	-	10 987	
Kapitał własny na 31.12.2011	262 382	18 035 191	9 126 501	1 537 850	7 153 186	-65 432	-98 976	382 062	2 973 890	21 271 463	85 467	21 356 930	

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)

(w tys. zł)

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU										UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY							ZYSK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU RAZEM		
		POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK ZAGRANICZNYCH	POZOSTAŁE				
Kapitał własny na 1.01.2010	262 331	15 587 032	9 120 232	1 337 850	4 993 548	-46 762	-179 560	361 724	2 438 656	18 288 019	83 057	18 371 076
Opcje menadżerskie	33	7 713	4 112	-	-	-	-	3 601	-	7 746	13	7 759
Realizacja opcji (emisja akcji)	33	4 112	4 112	-	-	-	-	-	-	4 145	-	4 145
Wycena opcji menadżerskich	-	3 601	-	-	-	-	-	3 601	-	3 601	13	3 614
Wycena instrumentów finansowych	-	68 861	-	-	-	68 861	-	-	-	68 861	-	68 861
Wycena inwestycji dostępnych do sprzedaży pomniejszona o podatek odroczony	-	14 130	-	-	-	14 130	-	-	-	14 130	-	14 130
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających pomniejszona o podatek dochodowy	-	54 731	-	-	-	54 731	-	-	-	54 731	-	54 731
Podział wyniku za rok ubiegły i wynik roku bieżącego	-	1 637 638	-	100 000	1 533 986	-	-	3 652	126 500	1 764 138	-1 018	1 763 120
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-761 096	-761 096	-6 123	-767 219
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	-	1 637 638	-	100 000	1 533 986	-	-	3 652	-1 637 638	-	-	-
Zysk netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	-	-	2 525 234	2 525 234	5 105	2 530 339
Pozostałe	-	41 373	-	-	-2 115	-	43 488	-	3 975	45 348	825	46 173
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	43 488	-	-	-	-	43 488	-	579	44 067	-	44 067
Pozostałe	-	-2 115	-	-	-2 115	-	-	-	3 396	1 281	825	2 106
Kapitał własny na 31.12.2010	262 364	17 342 617	9 124 344	1 437 850	6 525 419	22 099	-136 072	368 977	2 569 131	20 174 112	82 877	20 256 989

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

(w tys. zł)

	NOTA	ROK 2011	ROK 2010
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia			
Zysk netto		2 899 414	2 525 234
Korekty razem:		-6 557 083	3 811 853
Amortyzacja		375 602	391 474
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych		-69 968	-68 269
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej		-77 133	-121 256
Odsetki i dywidendy		-1 157 032	-1 103 507
Zmiana stanu należności od banków		780 826	1 072 363
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozostałych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej		132 665	5 165 689
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		-599 241	850 512
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz weksli uprawnionych do redyskonta w Banku Centralnym		-15 012 535	-1 423 735
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu finansowego		176 215	64 502
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych		-364 964	41 397
Zmiana stanu aktywów z tytułu podatku dochodowego		-146 142	-56 530
Zmiana stanu pozostałych aktywów		-135 197	-3 688 805
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		-1 740 506	-838 079
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		-114 228	-867 126
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych oraz pozostałych zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej		914 754	372
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		8 629 728	2 557 240
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-11 156	27 187
Zmiana stanu rezerw		7 957	50 914
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		1 673 305	1 506 973
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)		-646 779	-550 211
Bieżące obciążenie podatkowe		826 746	800 748
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		-3 657 669	6 337 087
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		315 784 256	382 104 193
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		315 063 900	381 361 327
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		9 454	10 381
Inne wpływy inwestycyjne		710 902	732 485
Wydatki z działalności inwestycyjnej		-313 181 226	-390 326 554
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		-312 873 289	-389 926 008
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-307 937	-400 546
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		2 603 030	-8 222 361

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych (cd.)

(w tys. zł)

	NOTA	ROK 2011	ROK 2010
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z działalności finansowej		2 477 336	82 546
Emisja dłużnych papierów wartościowych		2 475 162	78 401
Emisja akcji zwykłych		2 174	4 145
Wydatki z działalności finansowej		-2 397 636	-1 719 998
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-612 996	-958 902
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		-1 784 640	-761 096
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		79 700	-1 637 452
Przepływy pieniężne netto razem		-974 939	-3 522 726
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		-974 939	-3 522 726
Środki pieniężne na początek okresu		11 130 476	14 653 202
Środki pieniężne na koniec okresu	50	10 155 537	11 130 476

Noty objaśniające

(w tys. zł)

1. Informacje ogólne

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Pekao S.A. („Grupa”) jest Bank Pekao S.A. (zwany dalej: „Spółka dominująca”, „Jednostka dominująca”, „Bank”) z siedzibą Centrali w Warszawie, ul. Grzybowska 53/57, 00-950 Warszawa. Bank został wpisany do rejestru handlowego w dniu 29 października 1929 roku na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie i funkcjonuje nieprzerwanie do dnia dzisiejszego.

Bank Pekao S.A. jest wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000014843.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000010205.

Czas trwania Spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. stanowi część Grupy Kapitałowej Banku UniCredit S.p.A. z siedzibą w Rzymie, Włochy.

Akcje Banku są notowane na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Papiery wartościowe Banku znajdujące się w obrocie na rynkach regulowanych są klasyfikowane w sektorze bankowym.

Bank Pekao S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym oferującym szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonych w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych polskich, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Ponadto, poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi działalność maklerską, leasingową, faktoringową oraz świadczy inne usługi finansowe.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Bank Pekao S.A. jako jednostka dominująca oraz następujące spółki zależne:

JEDNOSTKA	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ GRUPY W KAPITAŁE/W GŁOSACH	
			31.12.2011	31.12.2010
Public Joint Stock Company UniCredit Bank, w tym:	Łuck, Ukraina	Bankowa	100,00	100,00
<i>BKD Consulting Ltd.</i>	<i>Łuck, Ukraina</i>	<i>Usługi konsultingowe, hotelowe i transportowe</i>	99,99	99,99
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	Warszawa	Maklerska	100,00	100,00
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo gospodarcze	100,00	100,00
Pekao Leasing Sp. z o.o. (*)	Warszawa	Usługi leasingowe	36,49	36,49
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	Lublin	Usługi faktoringowe	100,00	100,00
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	Warszawa	Zarządzanie funduszami emerytalnymi	65,00	65,00
Pekao Telecentrum Sp. z o.o.	Kraków	Usługowa	100,00	100,00
Centrum Kart S.A.	Warszawa	Finansowa pomocnicza	100,00	100,00
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	Warszawa	Agent transferowy	100,00	100,00
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa	Bankowa	100,00	100,00
Pekao Leasing Holding S.A., w tym: (*)	Warszawa	Usługi leasingowe	80,10	80,10
<i>Pekao Leasing Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Usługi leasingowe</i>	50,87	50,87
Holding Sp. z o.o. /w likwidacji/	Warszawa	Holding niefinansowy	100,00	100,00
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	Kraków	Usługi call- center	100,00	100,00
Pekao Property S.A., w tym:	Warszawa	Działalność deweloperska	100,00	100,00
<i>Metropolis Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność deweloperska</i>	100,00	100,00
<i>Jana Kazimierza Development Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność deweloperska</i>	100,00	100,00
Property Sp. z o.o. /w likwidacji/, w tym:	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
<i>FPB - Media Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność deweloperska</i>	100,00	100,00

(*) Łączny udział Grupy w kapitale własnym spółki Pekao Leasing Sp. z o.o. wynosi 87,36% (udział bezpośredni Banku 36,49%, udział pośredni przez Pekao Leasing Holding S.A. 50,87%).

Na 31.12.2011 wszystkie spółki zależne zostały objęte konsolidacją.

Po raz pierwszy konsolidacją objęto spółki: Pekao Property S.A., Metropolis Sp. z o.o., Jana Kazimierza Development Sp. z o.o., Property Sp. z o.o. (w likwidacji) oraz FPB - Media Sp. z o.o.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Jednostki stowarzyszone

Grupa Banku Pekao S.A. posiada udziały w następujących jednostkach stowarzyszonych:

JEDNOSTKA	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ GRUPY W KAPITALE/W GŁOSACH	
			31.12.2011	31.12.2010
Central Poland Fund LLC (*)	Wilmington, Delaware USA	Fundusz inwestycyjny	53,19	53,19
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. (*)	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	50,00	50,00
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	Warszawa	Zarządzanie aktywami	49,00	49,00
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	25,00	25,00
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	Warszawa	Izba rozliczeniowa	34,44	34,44
CPF Management	Tortola, British Virgin Islands	Doradcza i biznesowa – spółka nie prowadzi działalności	40,00	40,00
Polish Banking System S.A. /w likwidacji/	Warszawa	Spółka w likwidacji	48,90	48,90
PPU Budpress Sp. z o.o. /w likwidacji/	Żyrardów	Spółka w likwidacji	36,20	36,20

(*) Grupa nie sprawuje kontroli nad tymi spółkami ze względu na zapisy zawarte w umowach spółek.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa nie posiada udziałów w jednostkach współkontrolowanych.

3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 19 marca 2012 roku.

4. Istotne zasady rachunkowości

4.1 Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe („sprawozdanie finansowe”) Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a w zakresie nieregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

4.2 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Informacje ogólne

Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku obejmuje dane finansowe Banku oraz dane finansowe jednostek zależnych, stanowiących „Grupę” oraz dane jednostek stowarzyszonych wycenione metodą praw własności.

Sprawozdanie zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Bank nie dokonał istotnych zmian zasad rachunkowości w zakresie wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego w stosunku do zasad przyjętych w poprzednim okresie.

Sprawozdanie nie uwzględnia zmian standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym (Załącznik 1 oraz Załącznik 2 do Sprawozdania).

W ocenie Grupy zmiany standardów i interpretacji nie będą miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, za wyjątkiem nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”.

MSSF 9, opublikowany w listopadzie 2009 roku w zakresie aktywów finansowych oraz w październiku 2010 w zakresie zobowiązań finansowych, obowiązujący za okresy sprawozdawcze rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie. Nowe przepisy są częścią zmian zastępujących dotychczasowy standard MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”.

Główne zmiany wynikające z nowego standardu to między innymi:

- likwidacja kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu zapadalności,
- wprowadzenie dwóch kategorii aktywów finansowych: wycenianych według zamortyzowanego kosztu i wycenianych według wartości godziwej,
- nowe kryteria kwalifikacji aktywów do grupy aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- nowe zasady rozpoznawania zmian wyceny do wartości godziwej inwestycji w kapitałowe instrumenty finansowe,
- likwidacja konieczności wyodrębniania wbudowanych instrumentów pochodnych.

Ponadto Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) przyjęła w 2011 roku następujące nowe standardy:

- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”,
- MSSF 11 „Wspólne przedsięwzięcia”,
- MSSF 12 „Ujawniania odnośnie zaangażowania w inne jednostki”,
- MSSF 13 „Wartość godziwa”.

Bank jest w trakcie analizy wpływu wymienionych standardów na jego sprawozdania finansowe.

W dniu 12 maja 2011 r. RMSR opublikowała MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”. MSSF 10 określa zasady prezentacji i przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli jednostka kontroluje jedną lub więcej innych jednostek. MSSF 10 zastępuje wymogi konsolidacji zawarte w interpretacji SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” i standardzie MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 roku. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone. MSSF 10 opiera się na obowiązujących zasadach określających pojęcie kontroli jako czynnika decydującego, czy jednostka powinna być uwzględniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym spółki dominującej. Standard zawiera dodatkowe wytyczne, pomocne w ustaleniu występowania kontroli, gdy jest to trudne do oceny.

W dniu 12 maja 2011 r. RMSR opublikowała MSSF 11 „Wspólne przedsięwzięcia”, który obowiązuje za okresy sprawozdawcze rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2013 roku. MSSF 11 przewiduje bardziej realistyczne odzwierciedlenie wspólnych porozumień, koncentrując się na prawach i obowiązkach porozumienia, a nie jego formie prawnej (jak ma to miejsce obecnie). Standard porządkuje nieścisłości w sprawozdawczości wspólnych porozumień poprzez wprowadzenie jednolitej metody księgowania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

W dniu 12 maja 2011 r. RMSR opublikowała MSSF 12 „Ujawniania dotyczące udziałów w innych podmiotach”. MSSF 12 jest nowym, kompleksowym standardem określającym wymogi ujawniania informacji dla wszystkich form udziałów w innych podmiotach, w tym dla spółek zależnych, wspólnych przedsięwzięć, jednostek stowarzyszonych i innych jednostek nie konsolidowanych. MSSF 12 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 roku. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W dniu 12 maja 2011 r. RMSR opublikowała MSSF 13 „Wycena według wartości godziwej”. MSSF 13, który obowiązuje za okresy sprawozdawcze rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2013 roku, ramy dla pomiaru wartości godziwej i wymaga ujawniania informacji na temat wyceny wartości godziwej. MSSF 13 nie określa, kiedy składnik aktywów, zobowiązanie lub podmiot własnych instrumentów kapitałowych wycenia się w wartości godziwej. Przeciwnie, wyceny i ujawniania wymagane przez MSSF 13 stosuje się wtedy, gdy inne standardy wymagają lub zezwalają na wycenę w wartości godziwej (z nielicznymi wyjątkami).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o następujące zasady wyceny:

- według wartości godziwej dla: instrumentów pochodnych, aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane przez rachunek zysków i strat oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej,
- według zamortyzowanego kosztu dla pozostałych aktywów finansowych, w tym dla kredytów i pożyczek oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych,
- aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Przedstawione poniżej zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich zaprezentowanych okresów sprawozdawczych.

Zasady te zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy.

4.3 Konsolidacja

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe Banku Pekao S.A. oraz dane finansowe jego jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2011 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są na ten sam dzień sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej oraz według tych samych zasad rachunkowości we wszystkich istotnych aspektach.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są również eliminowane, chyba że, dostarczają dowodów na trwałą utratę wartości, która powinna zostać ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Inwestycje w jednostki zależne

Jednostki zależne to jednostki, w stosunku do których Bank w sposób pośredni lub bezpośredni sprawuje kontrolę. Kontrola to zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Sprawowaniu kontroli zwykle towarzyszy posiadanie większości liczby głosów w organie stanowiącym danej jednostki. Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę do dnia ustania kontroli.

Na dzień nabycia jednostki zależnej (objęcia kontroli), aktywa i pasywa spółki zależnej wyceniane są w wartości godziwej. Nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt nabycia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto jednostki zależnej (tzw. ujemna wartość firmy), różnicę ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Powyższa zasada nie dotyczy transakcji nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, których aktywa i pasywa ujmuje się według ich wartości księgowej.

Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą według wartości księgowych

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem zawartym w MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, Bank Pekao S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy UniCredit, której Bank jest członkiem, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przyjęte zasady rachunkowości są następujące:

Jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa i pasywa jednostki nabywanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednolicenia zasad rachunkowości nabywanej jednostki. Wartość firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Ewentualna różnica między wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty, jest rozpoznawana w kapitale własnym Grupy. Przy zastosowaniu metody bazującej na wartościach księgowych, dane porównawcze dotyczące prezentowanych okresów historycznych nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją związane jest nabycie udziałów niekontrolujących, to nabycie udziałów niekontrolujących ujmowane jest odrębnie.

W MSSF brak wskazówek, w jaki sposób określa się procent udziałów niekontrolujących nabytych z perspektywy spółki zależnej. Stąd Bank Pekao S.A., w celu określenia wartości nabytych udziałów niekontrolujących stosuje parametry określone z poziomu podmiotu dominującego.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostka stowarzyszona jest to jednostka, na którą Grupa wywiera znaczący wpływ i która nie jest ani jej jednostką zależną, ani wspólnym przedsięwzięciem. Z reguły Grupa posiada w jednostce stowarzyszonej od 20% do 50% głosów. Sprawozdania finansowe jednostki stowarzyszonej są podstawą wyceny posiadanych przez Grupę udziałów według metody praw własności. Dni bilansowe jednostek stowarzyszonych i Grupy są jednakowe.

Po początkowym ujęciu, inwestycja w jednostkę stowarzyszoną jest wykazywana w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału Grupy w aktywach netto tej jednostki, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Rachunek zysków i strat odzwierciedla udział w wynikach działalności jednostki stowarzyszonej. W przypadku zmiany ujętej bezpośrednio w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej, Grupa ujmuje swój udział w każdej zmianie i ujawnia go, jeśli jest to właściwe, w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym. Wyплаты z zysku obniżają wartość bilansową inwestycji.

Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty chyba, że przyjęła na siebie obowiązek lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych.

Inwestycje w jednostki współkontrolowane

Inwestycje Grupy w jednostki współkontrolowane są ujmowane metodą praw własności zgodnie z zasadami opisanymi dla inwestycji w jednostkach stowarzyszonych.

4.4 Zastosowanie szacunków i założeń

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Zarząd Banku pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym oraz w notach objaśniających.

Szacunki dokonane na datę bilansową odzwierciedlają warunki, które istniały w tych datach (np. ceny rynkowe, stopy procentowe, kursy wymiany walut). Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmie, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Główne założenia oraz subiektywne oceny przyjęte przy dokonywaniu szacunków przez Grupę dotyczą przede wszystkim:

- Utraty wartości aktywów finansowych
Przyjęte założenia dotyczące szacowania utraty wartości kredytów i pożyczek zostały opisane w Nocie 4.7. w części zatytułowanej „Utrata wartości aktywów finansowych”.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- **Utraty wartości aktywów trwałych**

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod względem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwanej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwanej. Wartość możliwa do odzyskania jest jedną z dwóch następujących wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartość godziwa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszona o koszty zbycia lub wartość użytkowa ustalana dla poszczególnych składników aktywów.

W przypadku, gdy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości majątku wspólnego, czyli aktywów, które nie wypracowują wpływów pieniężnych niezależnie od innych aktywów lub zespołów aktywów oraz nie można ustalić wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów zaliczanego do majątku wspólnego, Grupa ustala wartość odzyskiwaną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik należy.

Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wymaga przyjęcia założeń dotyczących między innymi przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), ewentualnych zmian kwot lub terminów wystąpienia tych przepływów pieniężnych, innych czynników jak na przykład brak płynności. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych.

- **Wyceny instrumentów pochodnych oraz nie kwotowanych papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży**

Wartość godziwą nieopcyjnych instrumentów pochodnych oraz papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży nie kwotowanych na aktywnym rynku wyznacza się stosując modele wyceny bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Opcje wyceniane są przy użyciu modeli wyceny opcji. Zmienne używane do wyceny obejmują w miarę możliwości dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków. Grupa przyjmuje również założenia dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta, które wpływają na wycenę instrumentów. Zmiana tych założeń mogłaby mieć wpływ na wycenę instrumentów finansowych.

- **Wyceny opcji menadżerskich**

Przyjęte założenia dotyczące wyceny opcji menadżerskich zostały opisane w Nocie 45 „Płatności na bazie akcji”.

- **Kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe**

Rezerwę na odprawy emerytalne i rentowe ustala się metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno, zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej uzależniona od:

- podstawy wymiaru odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej oraz współczynnika procentowego uzależnionego od stażu pracy zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego.

Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie z uwzględnieniem prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego i dyskonta finansowego.

Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego obejmuje możliwość zwolnienia się z pracy, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy i ryzyko śmierci.

Dyskonto finansowe bazuje na rentowności papierów wartościowych wolnych od ryzyka i nominowanych w walucie, w której wypłacane są świadczenia pracownicze.

- **Wartości firmy**

Bank dokonuje testów utraty wartości firmy przejętej w wyniku transakcji połączenia Banku Pekao S.A. z wydzieloną częścią majątku Banku BPH S.A. pod kątem wystąpienia przesłanek utraty wartości w okresach rocznych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.5 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

- **Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji**
Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym Oddziału Banku w Paryżu wycenia się w walucie funkcjonalnej, tj. walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich. Złoty jest walutą funkcjonalną i prezentacyjną jednostki dominującej. Grupa jako kurs zamknięcia przyjmuje kurs średni Narodowego Banku Polskiego („NBP”) obowiązujący na dzień bilansowy.
- **Transakcje i salda**
Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat.
- **Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych**
wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmują się łącznie ze zmianami wartości godziwej w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

- **Spółki wchodzące w skład Grupy**
Przy konsolidacji aktywa i pasywa jednostek zagranicznych są przeliczane na walutę polską, tj. walutę prezentacji według kursu zamknięcia obowiązującego na dzień bilansowy. Przychody i koszty w rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich okresu obrotowego, za wyjątkiem sytuacji, gdy wahania kursów są bardzo znaczące i kurs średni nie jest akceptowalnym przybliżeniem kursu z dnia transakcji. W takiej sytuacji przychody i koszty są przeliczane w oparciu o kurs z dnia transakcji.

Dane ujęte w sprawozdaniach finansowych, Oddziału Banku w Paryżu oraz spółek zagranicznych Grupy zostały przeliczone na złoty z walut funkcjonalnych tych jednostek przy zastosowaniu następujących kursów:

- do przeliczenia pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku zastosowano średnie kursy ogłoszone przez NBP odpowiednio na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku, które wyniosły:

	31.12.2011	31.12.2010
1 zł za 1 UAH	0,4255	0,3722
1 zł za 1 EUR	4,4168	3,9603

- do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku oraz za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku zastosowano średnie arytmetyczne średnich kursów ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio w okresie od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku, które wyniosły:

	2011	2010
1 zł za 1 UAH	0,3716	0,3830
1 zł za 1 EUR	4,1401	4,0044

Różnice kursowe z wyceny jednostek zagranicznych ujmują się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Wartość firmy powstająca w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą oraz jakiegokolwiek korekty wartości bilansowej aktywów i pasywów do wartości godziwej, powstałe w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą traktuje się jako aktywa i pasywa jednostki działającej za granicą tj. wyraża się je w walucie funkcjonalnej jednostki działającej za granicą i przelicza po kursie zamknięcia, jak opisano wyżej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.6 Ustalanie wyniku finansowego

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Jednostki Grupy w rachunku zysków i strat ujawnia wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Efektywna stopa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy oraz płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych i papierów wartościowych utrzymywanych do terminu wymagalności ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej oraz papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe ujmowane są dalej w rachunku zysków i strat, lecz liczone są od nowo ustalonej wartości bilansowej instrumentu finansowego (od nowej niższej wartości instrumentu, to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość). Do wyliczenia przychodów odsetkowych od nowo ustalonej wartości instrumentu stosowana jest stopa procentowa, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Koszty okresu sprawozdawczego dotyczące zobowiązań z tytułu odsetek od rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w rachunku zysków i strat również z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Przychody i koszty z tytułu prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Przychody i koszty z tytułu prowizji są rozliczane według następujących metod:

- opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody jak i koszty) są rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów lub kosztów odsetkowych i zostały opisane powyżej,
- opłaty i prowizje dotyczące kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat i nieustalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym i kredytów z tytułu kart kredytowych są rozliczane w czasie metodą liniową przez okres życia produktu, którego dotyczą,
- pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Grupę (wykonanie operacji bankowych na rachunkach, operacje z tytułu obsługi kart płatniczych, działalność maklerska, factoringowa oraz akwizycja) są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi,

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu obejmuje:

Wynik z pozycji wymiany

- Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany.

Ponadto, wynik z pozycji wymiany zawiera marże uzyskane na transakcjach walutowych z klientami Grupy oraz ujmuje punkty swapowe z transakcji pochodnych, które Grupa zawiera w celu zapewnienia płynności w obcych walutach.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Do wyniku z pozycji wymiany zalicza się różnice kursowe z wyceny inwestycji netto w podmiotach zagranicznych w momencie zbycia tej inwestycji. Do momentu zbycia różnice kursowe z wyceny aktywów netto w podmiocie zagranicznym ujmowane są w pozycji „Pozostałe kapitały”.

- Wynik na instrumentach pochodnych oraz papierach wartościowych przeznaczonych do obrotu
Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu.
Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań, kar, grzywien, przychodów z leasingu operacyjnego oraz rozwiązane odpisy z tytułu utraty wartości należności spornych. Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty reklamacji klientów, zapłacone odszkodowania oraz koszty odpisów z tytułu utraty wartości należności spornych.

4.7 Wycena aktywów i zobowiązań finansowych, pochodne instrumenty finansowe

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe kwalifikowane są do następujących kategorii:

- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy
Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe, pożyczki i należności, które nabyto lub zaliczono do tej kategorii z zamiarem sprzedaży w krótkim terminie. Do tej kategorii Grupa kwalifikuje także instrumenty pochodne (nie będące instrumentami zabezpieczającymi).

Do aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat kwalifikuje się dłużne papiery wartościowe, które zostały wyznaczone przez Grupę w celu eliminacji bądź znaczącego zmniejszenia niespójności w zakresie wyceny i ujmowania pomiędzy dłużnymi papierami wartościowymi a instrumentami pochodnymi ekonomicznie zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej tych papierów. W przeciwnym przypadku papiery te zostałyby zakwalifikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, a efekt wyceny ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny, a wycena instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających te papiery zostałaby odniesiona do rachunku zysków i strat.

- Utrzymywane do terminu wymagalności
Są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których jednostka ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:
a) wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
b) wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży; oraz
c) spełniające definicję pożyczek i należności.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa finansowe zaliczone do tej kategorii wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Rozliczenie zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej jest ujmowane w przychodach odsetkowych.

- **Pożyczki i należności**

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży; lub
- c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do tej kategorii zaliczane są dłużne papiery wartościowe zakupione od emitenta, dla których nie istnieje aktywny rynek, kredyty, pożyczki, należności z tytułu transakcji reverse repo i inne należności nabyte i udzielone. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

- **Dostępne do sprzedaży**

Są to aktywa finansowe, dla których okres utrzymywania nie jest określony. W skład portfela wchodzi: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz pożyczki i należności nieuwzględnione w pozostałych kategoriach. Odsetki od aktywów dostępnych do sprzedaży nalicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do zamortyzowanego kosztu odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny. Pozycja dotycząca kapitału z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży aktywa bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego aktywa, wcześniej ujęte zwyżki z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają „Kapitał z aktualizacji wyceny”. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe”.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wyznaczonych jako aktywa wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, przeznaczonych do obrotu (z wyłączeniem instrumentów pochodnych), utrzymywanych do terminu wymagalności i dostępnych do sprzedaży Grupa ujmuje i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień otrzymania lub dostarczenia składnika aktywów.

Zmiany wartości godziwej składnika aktywów w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji ujmowane są analogicznie jak dla posiadanego składnika aktywów.

Kredyty i pożyczki wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Pochodne instrumenty finansowe są zawsze ujmowane i wyłączone z ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia transakcji.

Reklasyfikacja aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych sklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, który odpowiada definicji pożyczek i należności, Grupa może przekwalifikować z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczek i należności, w przypadku gdy Grupa ma zamiar i możliwość utrzymać dany składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, uprzednie zyski i straty związane z takim składnikiem, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach amortyzuje się i ujmuje w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

nowym zamortyzowanym kosztem i kwotą umorzeniową amortyzuje się przez pozostały okres do terminu wymagalności składnika aktywów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, podobnie do amortyzacji premii lub dyskonta.

Ponadto Grupa dopuszcza reklasyfikację składnika aktywów finansowych zakwalifikowanego do grupy aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności.

Składnik aktywów finansowych jest reklasyfikowany według jego wartości godziwej w dniu reklasyfikacji. Zyski lub straty, które zostały ujęte w rachunku zysków i strat do momentu reklasyfikacji, nie podlegają odwróceniu. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu reklasyfikacji uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu – kredyty i należności

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Utrata wartości składnika lub grupy aktywów finansowych została poniesiona wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości na skutek wydarzeń, które nastąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy zdarzenia mają wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne dotyczące tych aktywów, a przepływy te można wiarygodnie oszacować.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych Grupa zalicza, między innymi, informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie lub opóźnienie spłaty, równe i większe niż 90 dni, odsetek, części kapitału lub prowizji,
- wynikająca z trudności finansowych dłużnika restrukturyzacja zadłużenia,
- złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika lub o wszczęcie postępowania naprawczego,
- zanik aktywnego rynku na dane aktywo finansowe, spowodowany trudnościami finansowymi emitenta,
- wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w Grupie, lub
 - krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłaceniem aktywów w Grupie.

Grupa dokonuje podziału należności kredytowych ze względu na wielkość zaangażowania na portfel indywidualny i portfel grupowy.

W portfelu indywidualnym każda pojedyncza ekspozycja kredytowa jest poddawana testowi na utratę wartości. W przypadku rozpoznania utraty wartości tworzony jest odpis aktualizujący wartość należności.

W portfelu grupowym identyfikowane są grupy o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, które następnie zbiorczo oceniane są pod kątem utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne dowody na utratę wartości aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, kwotę odpisu aktualizacyjnego stanowi różnica między wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat, zabezpieczeń i innych źródeł spłaty, zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona przez odpis aktualizujący a kwota odpisu obciąża rachunek zysków i strat.

Kalkulacja bieżącej wartości oszacowanych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia, pomniejszonego o koszty przejęcia i sprzedaży.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych łącznie pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów odzysków generowanych z aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry odzysków są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji, tak aby uwzględnić oddziaływanie bieżących warunków oraz wyłączyć czynniki mające wpływ w okresie historycznym, które nie występują obecnie.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

W zakresie portfela aktywów, dla których nie stwierdzono utraty wartości, Grupa tworzy odpis na straty poniesione, lecz nie zidentyfikowane (IBNR). Odpis z tytułu IBNR odzwierciedla poziom straty kredytowej, który wystąpił na skutek zaistnienia zdarzeń utraty wartości, które nie zostały zidentyfikowane do dnia bilansowego, ustalonej na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka do charakterystyki ryzyka grupy aktywów objętych procesem wyliczenia IBNR. Odpis z tytułu IBNR liczony jest w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, wypracowane na bazie danych historycznych. Kalkulacja IBNR uwzględnia koncepcję okresu ujawniania straty kredytowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Zobowiązania pozabilansowe

Rezerwa z tytułu zobowiązań pozabilansowych wyliczana jest w oparciu o ustanowiony limit i możliwą do odzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżącą wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Przyszłe przepływy dotyczące zobowiązań pozabilansowych oblicza się na podstawie dostępnego limitu oraz terminu odpowiadającego końcowej dacie tego zobowiązania i prawdopodobieństwa wypływu środków z jednostki Grupy.

Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse-repo oraz transakcje sell-buy back i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo oraz sell-buy back) na moment zawarcia ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od kontrahenta transakcji. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse-repo oraz buy-sell back) ujmuje się jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom, w zależności od kontrahenta transakcji.

Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Grupa zawiera operacje na pochodnych instrumentach finansowych: transakcje dotyczące walut (typu spot, forward, swap walutowy, opcje walutowe, CIRS), transakcje na stopę procentową (FRA, IRS, CAP), transakcje pochodne bazujące na kursach papierów wartościowych i wartości indeksów akcji. Pochodne instrumenty finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej w dniu zawarcia transakcji, a następnie wyceniane do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności, który ze sposobów wyceny jest właściwy. Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych prezentowana jest w pozycji „Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych”, a ujemna – w pozycji „Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych”. W przypadku nabycia instrumentu finansowego, którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, a całość lub część przepływów pieniężnych związanych z takim instrumentem finansowym zmienia się w sposób podobny do tego, jaki wbudowany instrument pochodny powodowałby samodzielnie, wbudowany instrument pochodny wykazuje się odrębnie od umowy zasadniczej. Następuje to wtedy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- instrument finansowy nie jest zaliczany do aktywów przeznaczonych do obrotu lub aktywów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, których skutki przeszacowania są odnoszone do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego.

W przypadku umów nie będących instrumentami finansowymi, których składnikiem jest instrument spełniający powyższe warunki, wycenę wbudowanego instrumentu pochodnego zalicza się odpowiednio do aktywów lub zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych w korespondencji z rachunkiem zysków i strat zgodnie z zasadami wyceny instrumentów pochodnych.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego czy dany instrument pochodny jest zaliczony do portfela przeznaczonego do obrotu lub czy dany instrument jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu odnoszone są do rachunku zysków i strat.

Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne jako pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń. Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge) oraz przepływów pieniężnych (cash flow hedge), pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”.

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczane odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycja zabezpieczająca w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej.

Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających odsetkowe pozycje zabezpieczane prezentowany jest w marży odsetkowej.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeśli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienie jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę), zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń albo Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Korekta z tytułu zabezpieczanego ryzyka na odsetkowej pozycji zabezpieczanej jest amortyzowana do rachunku wyników nie później niż w momencie zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia przepływów pieniężnych (cash flow hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są:

- bezpośrednio do pozycji „kapitał z aktualizacji wyceny” w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie,
- do rachunku zysków i strat w części stanowiącej nieefektywną część zabezpieczenia.

Kwoty ujęte w „kapitał z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym zabezpieczana pozycja ma wpływ na rachunek zysków i strat i są prezentowane w tych samych liniach, co poszczególne komponenty wyceny pozycji zabezpieczanej, tj. wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest prezentowany w marży odsetkowej, a wynik z tytułu rewaluacji walutowej jest prezentowany w wyniku z pozycji wymiany.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany. W takim przypadku łączne zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym, początkowo ujęte w „kapitał z aktualizacji wyceny”, jeżeli zabezpieczenie było skuteczne, nadal są wykazywane w kapitale, aż do zajścia prognozowanej transakcji i ujęcia jej w rachunku zysków i strat.

Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty ujęte w „kapitał z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat danego okresu.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Grupa kwalifikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu wykazywane w wartości godziwej,
- zobowiązania finansowe nie przeznaczone do obrotu wykazywane w kwotach wymagających zapłaty, wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Do zobowiązań finansowych nie przeznaczonych do obrotu zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów, zaciągnięte przez Grupę pożyczki oraz wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe.

Wyłączanie składników aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Grupa wyłącza należności z tytułu kredytu/pożyczki lub jej części z bilansu, gdy dokona sprzedaży. Dodatkowo Grupa spisuje należności w ciężar rezerw, gdy nie oczekuje dalszych przepływów dla danej należności z tytułu kredytu/pożyczki a także, gdy dokona bezwarunkowego umorzenia wierzytelności. W takim przypadku wiąże się to również z udokumentowaniem nieściągalności zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi w tym obszarze.

Grupa wyłącza z ksiąg rachunkowych składnik zobowiązań finansowych lub jego część w przypadku, gdy zobowiązanie wygasło. Zobowiązanie wygasa, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.8 Wycena pozostałych pozycji skonsolidowanego bilansu

Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów, pasywów i zobowiązań warunkowych jednostki zależnej, stowarzyszonej lub współkontrolowanej. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Stwierdzona w wyniku przeprowadzonych testów utrata wartości nie podlega późniejszej korekcie.

Wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych, a wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek stowarzyszonych lub współkontrolowanych ujmuje się w ramach pozycji „Inwestycje w jednostki podporządkowane”.

Inne wartości niematerialne

Wartości niematerialne są kontrolowanymi przez Grupę zasobami majątkowymi nie mającymi formy fizycznej, identyfikowalnymi i powodującymi w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych dla Grupy, powiązanych bezpośrednio z tymi aktywami.

Głównie są to:

- licencje na oprogramowanie komputerowe,
- autorskie prawa majątkowe,
- koszty zakończonych prac rozwojowych.

Wartości niematerialne początkowo ujmowane są według ceny nabycia. Późniejsza wycena wartości niematerialnych jest według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne i prawne o określonym okresie użytkowania podlegają amortyzacji przez szacowany okres użyteczności tego składnika. Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wszystkie wartości niematerialne podlegają okresowym przeglądom w celu weryfikacji czy nie wystąpiły istotne przesłanki utraty wartości, które wymagałyby przeprowadzenia testu na utratę wartości oraz dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią kontrolowane środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zaliczane są składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Każda część składowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych, której cena nabycia lub koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całej pozycji jest amortyzowana osobno. Grupa alokuje początkową wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych na jej istotne części.

Koszty modernizacji rzeczowych aktywów trwałych odpowiednio zwiększają ich wartość bilansową lub są ujmowane jako oddzielny składnik rzeczowych aktywów trwałych tylko wtedy, gdy prawdopodobne jest, że z tytułu tych nakładów nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy a koszt tych nakładów można wiarygodnie zmierzyć.

Koszty napraw i utrzymania rzeczowych aktywów trwałych obciążają rachunek zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym zostały poniesione.

Koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem, budową czy wytworzeniem składnika aktywów, Grupa ujmuje jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Odpisy amortyzacyjne

Odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Wartość podlegająca amortyzacji jest to cena nabycia lub koszt wytworzenia danego aktywa pomniejszona o wartość końcową składnika. Stawki amortyzacji i wartość końcowa składników ustalone dla celów bilansowych są okresowo weryfikowane, przy czym rezultaty weryfikacji skutkują, w okresie, w którym weryfikację przeprowadzono.

Bilansowe stawki amortyzacyjne stosowane dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych są następujące:

a) stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych:

Budynki i budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	1,5% – 10,0%
Urządzenia techniczne i maszyny	4,5% – 30,0%
Środki transportu	12,5% – 30,0%

b) stawki amortyzacji dla wartości niematerialnych:

Licencje na programy komputerowe, prawa autorskie	12,5% – 50,0%
Poniesione koszty zakończonych prac rozwojowych	33,3%
Pozostałe wartości niematerialne	33,0%

c) stawki amortyzacji dla nieruchomości inwestycyjnych:

Budynki i budowle	1,5% – 10,0%
-------------------	--------------

Nie amortyzuje się gruntów, nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz nakładów na wartości niematerialne.

Wartość amortyzacji oraz odpis z tytułu utraty wartości obciąża rachunek zysków i strat w pozycji „Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych”.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane początkowo według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wyceniane zgodnie z wymogami modelu ceny nabycia.

Nieruchomości inwestycyjne są wyłączane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikuje się aktywa, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Leasing

Grupa jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania obce środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Grupa jest również stroną umów leasingowych na podstawie, których przekazuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie jednostki, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w bilansie jednostki.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasing finansowy

Grupa jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo na Grupę całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Aktywa trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Ponadto w pozycji tej ujmuje się rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi wyceniane metodą aktuariálną. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Wysokość rezerwy utworzonej na odprawy emerytalne i rentowe ustalana jest na podstawie wyceny aktuarialnej dokonywanej przez niezależnego aktuarusza co najmniej raz na rok.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione zostaną ogólne kryteria ujmowania rezerw oraz szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Wysokość rezerwy z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia ustalana jest przez Grupę w oparciu o najlepsze dostępne oszacowania bezpośrednich nakładów, które w sposób nieodrzeczny wynikają z restrukturyzacji oraz nie są związane z bieżącą działalnością Grupy.

Utworzone rezerwy ujmowane są w pasywach w pozycji „Rezerwy” oraz odpowiednio w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń.

Przychody przyszłych okresów oraz koszty rozliczane w czasie (pasywa)

Pozycja obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie są rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnych okresach oraz rozliczenia z tytułu świadczeń na rzecz pracowników (m.in. bonus roczny i świąteczny, premie, nagrody oraz niewykorzystane urlopy).

Koszty i przychody rozliczane w czasie prezentuje się w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Kapitały własne Grupy Kapitałowej

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez spółki Grupy Kapitałowej zgodnie z obowiązującym prawem, tj. właściwymi ustawami, statutami i umowami spółek. Do kapitałów własnych zaliczane są także zysk / strata z lat ubiegłych. Pozycje kapitałów własnych jednostek zależnych, inne niż kapitał zakładowy, w części, w jakiej jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej, dodaje się do odpowiednich pozycji kapitałów własnych jednostki dominującej.

Do kapitałów własnych Grupy Kapitałowej włącza się tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów lub akcji przez jednostkę dominującą.

Kapitał własny Grupy stanowią:

- a) kapitał zakładowy – dotyczy jedynie kapitału Banku jako podmiotu dominującego i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej,
- b) „premia emisyjna” – nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej pozostałe po pokryciu kosztów emisji. Ponadto w pozycji tej ujęto zmianę wartości udziałów niekontrolujących wynikającą ze zwiększenia udziału podmiotu dominującego w kapitale akcyjnym Banku. Przyjęta zasada jest zgodna z zasadami rachunkowości stosowanymi w Grupie UniCredit,
- c) fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku Pekao S.A. tworzony jest zgodnie z Prawem bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 roku z zysku po opodatkowaniu,
- d) kapitały rezerwowe służące celom określonym w statucie tworzone są z odpisów z zysku,
- e) kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skutki wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne oraz wartość podatku odroczonego dla pozycji stanowiących różnice przejściowe odniesione na kapitał z aktualizacji. W bilansie kapitał z aktualizacji wyceny prezentowany jest w ujęciu netto,
- f) kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych – obejmuje różnice kursowe powstałe z przeliczenia wyniku oddziału zagranicznego po średnim kursie ważonym ustalonym na dzień bilansowy w stosunku do średniego kursu NBP oraz różnice kursowe powstałe z wyceny aktywów netto w podmiotach zagranicznych,
- g) pozostałe kapitały:
 - kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutami Spółek z odpisów z zysku,
 - składniki kapitałowe:
 - obligacje zamienne na akcje – obejmuje ujętą w kapitałach wartość godziwą instrumentów finansowych wyemitowanych w ramach transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych, oraz
 - rezerwa na zobowiązanie z tytułu wykupu akcji podmiotu dominującego,

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- fundusz na prowadzenie działalności maklerskiej przez Bank Pekao S.A.,
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych obejmuje niepodzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych jednostek objętych konsolidacją metodą pełną,
- zysk/strata netto stanowi zysk/strata wynikająca z rachunku zysków i strat za okres, za który sporządzane jest sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy.

Udziały niekontrolujące

Udziały niekontrolujące jest to część aktywów netto jednostki zależnej (w tym: część zysku lub straty), która przypada na udziały kapitałowe nie należące, bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostek zależnych, do Banku.

Płatności oparte na akcjach własnych

W Grupie realizowane są programy motywacyjne, w ramach których kluczowym członkom kadry menedżerskiej przyznawane są prawa pierwszeństwa do nabycia akcji Banku oraz akcji podmiotu dominującego Spółki UniCredit S.p.A. (zob. Nota 45).

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych Banku Pekao S.A.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o model Blacka-Scholesa wyceny opcji na akcje wypłacające dywidendę, z uwzględnieniem oczekiwań Zarządu co do ilości praw, które zostaną zrealizowane. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych nie są uwzględniane żadne warunki dotyczące efektywności/wyników, poza tymi związanymi z ceną akcji („uwarunkowania rynkowe”).

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę praw do akcji, do których prawa – w opinii Zarządu Banku na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte. W przypadku modyfikacji warunków przyznawania wynagrodzeń rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmowane są koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania lub wcześniejszego rozliczenia prawa do akcji, Grupa traktuje taką sytuację jako przyspieszenie nabycia uprawnień i bezzwłocznie ujmuje kwotę, która byłaby dalej ujmowana przez pozostały czas okresu nabywania uprawnień. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanego prawa do akcji nowym prawem do akcji, prawo anulowane i nowe prawo są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnego prawa.

Rozwadniający wpływ wyemitowanych opcji jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję jako dodatkowe rozwodnienie akcji (zob. Nota 20).

Opcje na akcje i akcje Spółki UniCredit S.p.A.

Jednostki Grupy Pekao S.A. przystąpiły do programu motywacyjnego Grupy UniCredit. Celem programu motywacyjnego jest zaoferowanie wybranym kluczowym pracownikom spółek Grupy opcji na akcje oraz akcji UniCredit S.p.A.

W tym przypadku spółki Grupy otrzymały od spółki dominującej wartość godziwą przyznanych pracownikom Grupy Pekao S.A. praw ustaloną w oparciu o model wyceny opcji Hull and White.

Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w kosztach wynagrodzeń wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w pozycji „Pozostałe kapitały”.

W momencie realizacji tych instrumentów Grupa zobowiązana jest do zapłaty wartości godziwej przyznanych instrumentów na rzecz UniCredit S.p.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.9 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat za wyjątkiem sytuacji, gdy podatek ujmowany jest w kapitale. Bieżący podatek stanowi zobowiązanie podatkowe jednostek Grupy odnoszące się do dochodu do opodatkowania wyliczone według obowiązującej stawki podatkowej, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub realizacji zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać te różnice.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy obliczona jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową a wartością bilansową aktywów i zobowiązań.

4.10 Pozostałe pozycje

Zobowiązania warunkowe i promesy zobowiązań

Grupa zawiera transakcje, które w momencie zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, natomiast powodują powstanie zobowiązań warunkowych i promes zobowiązań. Zobowiązania warunkowe charakteryzują się tym, że są:

- potencjalnym zobowiązaniem, którego istnienie zostanie potwierdzone w momencie wystąpienia lub niewystąpienia niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie podlegają pełnej kontroli Grupy (np. prowadzone sprawy sporne),
- obecnym zobowiązaniem, które powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowane w bilansie ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie (przede wszystkim: niewykorzystane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje, akredytywy i poręczenia).

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych w rachunku przepływów środków pieniężnych składają się „Kasa, należności od Banku Centralnego” oraz należności od banków o terminie wymagalności do 3 miesięcy.

5. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Polityka zarządzania ryzykiem Grupy ma na celu optymalizację struktury bilansu i pozycji pozabilansowych przy uwzględnieniu założonej relacji ryzyka do dochodu oraz kompleksowego ujęcia wpływu różnych rodzajów ryzyka, które Grupa podejmuje w swojej działalności biznesowej. Ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia oraz regularnie raportowane, zgodnie z zasadami opisanymi poniżej.

Dalsza część noty opisuje wszystkie istotne ryzyka występujące w działalności Grupy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.1 Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Ponadto sprawuje ona nadzór nad zgodnością polityki Grupy w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Grupy.

Zarząd

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za opracowanie, wdrażanie i funkcjonowanie procesów zarządzania ryzykiem poprzez wprowadzanie odpowiednich wewnętrznych regulacji, jak również uwzględniających wyniki kontroli audytu wewnętrznego.

Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, procesu obliczania kapitału wewnętrznego oraz za efektywność przeglądu procesu wyliczania kapitału wewnętrznego i jego monitoring. Ponadto wprowadza niezbędne korekty lub udoskonalenia do tych procesów i systemów, co do których zachodzi taka konieczność. Konieczność ta może być spowodowana zmianami poziomu ryzyka w działalności Grupy, czynnikami otoczenia gospodarczego lub innymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu procesów lub systemów.

Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat typów, skali, istotności ryzyk, na które narażona jest Grupa, jak również metod wykorzystywanych do ich zarządzania.

Zarząd Banku ocenia, czy działalność taka jak: identyfikacja, pomiar, monitorowanie, raportowanie i kontrola lub ograniczanie są prowadzone na odpowiednim poziomie w ramach procesu zarządzania ryzykiem. Ponadto sprawdza, czy kierownictwo każdego szczebla efektywnie zarządza ryzykiem w ramach swoich kompetencji.

Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka (ALCO)

Komitet ten odpowiada za przegląd i kontrolę zarządzania ryzykiem. W szczególności do jego obowiązków należy:

- nadzór i kontrola nad zarządzaniem ryzykiem,
- ustalanie wytycznych w zakresie zarządzania ryzykiem, alokację kapitału i optymalizację wskaźnika ryzyko/dochód.

Pion Zarządzania Ryzykami

Pion ten odpowiada za:

- budowę systemu ryzyka kredytowego w Banku, umożliwiającego prawidłowe rozpoznanie i zarządzanie ryzykiem, tworzenie struktury zarządzania tym ryzykiem oraz rozwijanie niezbędnej wiedzy na wszystkich szczeblach organizacji,
- zarządzanie i kontrolę ryzyka rynkowego oraz ryzyka płynności generowanego zarówno w działalności handlowej, jak również wynikającego ze struktury aktywów i pasywów,
- identyfikację i zarządzanie znaczącymi ryzykami i ocena zagregowanego kapitału ekonomicznego,
- rozwijanie i umacnianie systemu ryzyka operacyjnego oraz identyfikację i zarządzanie ryzykiem operacyjnym.

5.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe należy do podstawowych ryzyk związanych z działalnością Grupy. Udział kredytów i pożyczek w bilansie Grupy powoduje, że jego utrzymanie na bezpiecznym poziomie ma zasadnicze znaczenie dla wyników prowadzonej działalności Grupy. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym ma charakter scentralizowany i jest wykonywany przede wszystkim poprzez jednostki Pionu Zarządzania Ryzykami, umiejscowione w Centrali Banku oraz jego strukturach lokalnych. Integracja ryzyk w Pionie Zarządzania Ryzykami, w którym oprócz ryzyka kredytowego zostały przypisane także ryzyko rynkowe oraz operacyjne, umożliwia efektywne zarządzanie wszystkimi rodzajami ryzyk o charakterze kredytowym. Proces obejmuje wszystkie funkcje kredytowe – analizę kredytową, podejmowanie decyzji kredytowych, monitorowanie i administrowanie oraz restrukturyzację i windykację. Funkcje te są realizowane zgodnie z obowiązującą w danym roku obrachunkowym polityką kredytową Banku i wytycznymi do niej, przyjętymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Efektywność i skuteczność funkcji kredytowych jest osiągana przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod i metodologii kredytowych oraz zastosowaniu zaawansowanych narzędzi informatycznych, które zostały zintegrowane z głównym systemem informatycznym Banku. Procedury obowiązujące w Banku pozwalają na ograniczanie ryzyka kredytowego. W szczególności te dotyczące zasad oceny ryzyka transakcji, ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów, uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych oraz ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności, zgodnie z przyjętym w Banku systemem segmentacji klientów.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla wzrostu bezpieczeństwa działalność kredytowa limitowana jest w oparciu o ograniczenia wynikające z przepisów Prawa Bankowego oraz wewnętrzne normy ostrożnościowe. Dotyczą one w szczególności wskaźników koncentracji zaangażowania kredytowego dla określonych sektorów gospodarki, wskaźnika udziału znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku oraz limitów zaangażowania na poszczególne kraje, banki zagraniczne i krajowe instytucje finansowe. Uprawnienia do podejmowania decyzji kredytowych, ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności oraz wewnętrzne i zewnętrzne normy ostrożnościowe uwzględniają nie tylko kredyty, pożyczki i gwarancje, ale również transakcje pochodne i instrumenty dłużne.

Bank ustalił następujące limity portfelowe:

- udział znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku – akceptowany przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku,
- limity na segmenty klientów – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- limity na produkty (kredyty hipoteczne udzielane klientom indywidualnym, finansowanie nieruchomości komercyjnych) – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- ograniczenia sektorowe i koncentracji sektorowej – akceptowane przez Komitet Kredytowy Banku.

Z uwagi na fakt, że kluczowe limity ustalane są przez organy decyzyjne, które jednocześnie otrzymują i analizują raporty na temat ryzyka kredytowego (prezentujące również bazylejskie parametry ryzyka kredytowego), decyzje o limitach w znacznym stopniu uwzględniają ocenę ryzyka kredytowego wspartą wewnętrznymi systemami ratingowymi. Ponadto, Bank limituje transakcje kredytowe charakteryzujące się podwyższonym ryzykiem poprzez zastrzeżenie decyzyjności w tych przypadkach dla szczebli decyzyjnych z wyższym limitem uprawnień.

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają również jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej klientów.

Modele ratingowe wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem kredytowym Bank korzysta z wewnętrznych modeli ratingowych w zależności od segmentu klienta i/lub rodzaju ekspozycji.

Proces nadawania ratingu stanowi istotny element oceny ryzyka kredytowego klienta i transakcji, stanowiąc wstępny etap w procesie podejmowania decyzji kredytowej zarówno o udzieleniu jak i zmianie warunków kredytu oraz w procesie monitorowania jakości portfela kredytowego.

Pomiar ryzyka kredytowego odbywa się przy uwzględnieniu trzech parametrów – PD, LGD oraz EAD. Parametr PD odnosi się do prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (ang. default) czyli z niedotrzymaniem warunków umownych przez kredytobiorcę, w horyzoncie jednego roku i może mieć charakter podmiotowy lub produktowy. Parametr LGD wskazuje na szacowaną wysokość straty, która zostanie poniesiona dla każdej transakcji o charakterze kredytowym od daty wystąpienia takiego niewykonania zobowiązania. Parametr EAD odzwierciedla szacowaną wysokość ekspozycji kredytowej na tę datę.

Parametry ryzyka wykorzystywane w modelach ratingowych służą do wyliczenia oczekiwanej straty z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość oczekiwanej straty jest jednym z istotnych kryteriów oceny branym pod uwagę przez czynniki decyzyjne w procesie kredytowania. W szczególności wartość ta jest porównywana z wnioskowanym poziomem marży.

Poziom marż minimalnych dla danego produktu lub segmentu klienta jest określany na podstawie analizy ryzyka, uwzględniającej wartość szacowanych parametrów ryzyka i stanowiącej fragment systemu ratingów wewnętrznych.

Zarówno rating klienta jak i transakcji, a także parametry ryzyka kredytowego odgrywają znaczącą rolę w systemie informacji o ryzyku kredytowym. Dla każdego modelu ratingowego raporty ryzyka kredytowego zawierają informacje dotyczące porównania zrealizowanych parametrów z teoretycznymi wartościami dla każdej klasy ratingowej.

Raporty ryzyka kredytowego są generowane miesięcznie, a ich zakres jest różny w zależności od odbiorcy raportu (im wyższy szczebel zarządzania, tym prezentowane raporty są bardziej zagregowane). W ten sposób raporty są efektywnie wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Modele ratingowe zostały zbudowane w oparciu o segment klienta i rodzaj transakcji.

1. Dla segmentu klienta indywidualnego Bank zbudował trzy odrębne modele przeznaczone dla:
 - kredytów hipotecznych,
 - kredytów konsumenckich,
 - kredytów nie-ratalnych (limity).
2. Dla klientów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw (SME) Bank stosuje modele uzależnione od zakresu dostępnej informacji. Tak więc w tej grupie klientów funkcjonują modele przeznaczone dla:
 - klientów stosujących pełną rachunkowość,
 - klientów rozliczających się wg karty podatkowej,
 - osób prowadzących własną działalność gospodarczą oraz samozatrudnionych.
3. Dla segmentu klienta korporacyjnego (z wyłączeniem instytucji finansowych, jednostek sektora budżetowego i kredytowania specjalistycznego) Bank stosuje modele dzieląc klientów na dwie grupy:
 - klientów z przychodami nieprzekraczającymi 30 mln złotych,
 - klientów z przychodami przekraczającymi 30 mln złotych.

Dla ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego Bank stosuje podejście pogrupowania (ang. slotting criteria) w ramach metody wewnętrznych ratingów, polegające na zastosowaniu klas nadzorczych w procesie przypisywania wag ryzyka.

Rozkład procentowy dla portfela ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego na datę 31.12.2011 (bez utraty wartości)

KLASA NADZORCZA	NOMINAŁ
Wysoka	25,6%
Dobra	67,2%
Zadowalająca	6,9%
Słaba	0,3%
Razem	100,0%

Skala ratingowa

Skala ratingowa jest zróżnicowana w zależności od segmentu klienta i rodzaju transakcji.

Przyporządkowanie klienta lub transakcji do danej klasy ratingowej uzależnione jest od przypisanego prawdopodobieństwa niewywiązania się ze spłaty zobowiązania (parametr PD).

W poniższych tabelach przedstawiono jakość portfela kredytowego w oparciu o rozkład procentowy klas ratingowych dla ekspozycji objętych wewnętrznymi modelami ratingowymi.

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta indywidualnego na datę 31.12.2011 (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	KREDYTY HIPOTECZNE			KREDYTY KONSUMENCKIE			KREDYTY NIE RATALNE		
	ZAKRES PD		NOMINAŁ	ZAKRES PD		NOMINAŁ	ZAKRES PD		NOMINAŁ
1	0,00% <= PD	< 0,19%	5,9%	0,00% <= PD	< 0,30%	6,7%	0,00% <= PD	< 0,01%	0,5%
2	0,19% <= PD	< 0,24%	12,8%	0,30% <= PD	< 0,50%	8,2%	0,01% <= PD	< 0,03%	14,9%
3	0,24% <= PD	< 0,31%	29,0%	0,50% <= PD	< 0,60%	5,4%	0,03% <= PD	< 0,04%	9,9%
4	0,31% <= PD	< 0,40%	34,8%	0,60% <= PD	< 0,80%	13,9%	0,04% <= PD	< 0,07%	3,1%
5	0,40% <= PD	< 0,61%	5,8%	0,80% <= PD	< 1,30%	17,2%	0,07% <= PD	< 0,15%	7,6%
6	0,61% <= PD	< 1,02%	1,8%	1,30% <= PD	< 2,10%	17,7%	0,15% <= PD	< 0,25%	16,3%
7	1,02% <= PD	< 2,20%	2,7%	2,10% <= PD	< 3,70%	13,9%	0,25% <= PD	< 0,59%	18,9%
8	2,20% <= PD	< 6,81%	2,9%	3,70% <= PD	< 7,20%	7,0%	0,59% <= PD	< 1,20%	10,4%
9	6,81% <= PD	< 14,10%	1,6%	7,20% <= PD	< 15,40%	3,1%	1,20% <= PD	< 2,58%	14,2%
10	14,10% <= PD	< 100,00%	2,7%	15,40% <= PD	100,00%	6,9%	2,58% <= PD	< 100,00%	4,2%
Razem			100,0%			100,0%			100,0%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu małych i średnich przedsiębiorstw (SME) na datę 31.12.2011 (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	NOMINAŁ
1	0,00% ≤ PD < 0,11%	1,5%
2	0,11% ≤ PD < 0,22%	4,3%
3	0,22% ≤ PD < 0,45%	8,6%
4	0,45% ≤ PD < 1,00%	17,2%
5	1,00% ≤ PD < 2,10%	18,3%
6	2,10% ≤ PD < 4,00%	15,6%
7	4,00% ≤ PD < 7,00%	12,7%
8	7,00% ≤ PD < 12,00%	9,3%
9	12,00% ≤ PD < 22,00%	8,0%
10	22,00% ≤ PD < 100,00%	4,5%
Razem		100,0%

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta korporacyjnego na datę 31.12.2011 (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	NOMINAŁ
1	0,00% ≤ PD < 0,04%	0,0%
2	0,04% ≤ PD < 0,08%	0,9%
3	0,08% ≤ PD < 0,12%	1,8%
4	0,12% ≤ PD < 0,19%	5,9%
5	0,19% ≤ PD < 0,28%	8,3%
6	0,28% ≤ PD < 0,42%	2,2%
7	0,42% ≤ PD < 0,63%	9,6%
8	0,63% ≤ PD < 0,94%	12,3%
9	0,94% ≤ PD < 1,57%	8,2%
10	1,57% ≤ PD < 2,50%	12,3%
11	2,50% ≤ PD < 3,40%	4,6%
12	3,40% ≤ PD < 4,37%	10,9%
13	4,37% ≤ PD < 5,80%	5,9%
14	5,80% ≤ PD < 7,80%	5,5%
15	7,80% ≤ PD < 11,00%	6,2%
16	11,00% ≤ PD < 20,00%	5,4%
17	20,00% ≤ PD < 100,00%	0,0%
Razem		100,0%

Rating klienta/transakcji a szczebel podejmowania decyzji kredytowej

Szczebel decyzyjny związany z zatwierdzeniem transakcji jest w bezpośredni sposób uzależniony od ratingu klienta.

Limity uprawnień są związane z zajmowanym stanowiskiem, określonym zgodnie ze strukturą organizacyjną Banku. Limity są określone biorąc pod uwagę:

- kwotę łącznego zaangażowania Banku wobec klienta łącznie z kwotą wnioskowanej transakcji,
- rodzaj klienta,
- zaangażowanie osób i podmiotów powiązanych z klientem.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Walidacja modeli ratingowych

Wewnętrzna walidacja modeli i oszacowań parametrów ryzyka koncentruje się na ocenie jakości modeli ryzyka oraz dokładności i stabilności oszacowań parametrów stosowanych przez Bank. Walidacja obejmuje modele i parametry ryzyka szacowane lokalnie – walidacja modeli centralnych prowadzona jest w ramach Grupy UCI. Walidacja przeprowadzana jest na poziomie każdego modelu ryzyka, przy czym dla każdej z klas ekspozycji Bank może stosować kilka modeli.

Ponadto komórka audytu wewnętrznego ma obowiązek, co najmniej raz w roku, dokonać przeglądu systemów ratingowych Banku i ich funkcjonowania, w szczególności w obszarze funkcjonowania jednostki kontroli ryzyka i oszacowań wartości parametrów ryzyka. Przegląd obejmuje zgodność systemów ratingowych i ich funkcjonowania w Banku ze wszystkimi obowiązującymi minimalnymi wymaganiami w zakresie metod zaawansowanych.

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe

Maksymalna ekspozycja kredytowa

Poniższa tabela przedstawia maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe dla pozycji bilansowych i pozabilansowych na datę sprawozdawczą, bez uwzględnienia posiadanych zabezpieczeń i innych elementów powodujących poprawę warunków kredytowania.

	31.12.2011	31.12.2010
Należności od Banku Centralnego	2 649 856	3 495 772
Należności od banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom	98 402 546	84 062 765
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 862 760	3 038 975
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	849 711	965 641
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	2 156 274	1 557 033
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	16 735
Instrumenty zabezpieczające	408 906	258 688
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	29 119 637	30 398 445
Pozostałe aktywa	1 377 833	1 207 365
Ekspozycja bilansowa	137 827 523	125 001 419
Zobowiązania do udzielenia kredytu	26 443 978	24 581 149
Pozostałe zobowiązania warunkowe	8 967 573	9 038 392
Ekspozycja pozabilansowa	35 411 551	33 619 541
Razem	173 239 074	158 620 960

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Metody ograniczania ryzyka kredytowego

Grupa Pekao S.A. wypracowała ścisłą politykę zarządzania zabezpieczeniami, akceptowanymi przez Bank dla kredytów i gwarancji. Polityka zarządzania zabezpieczeniami jest odzwierciedlona w postaci wewnętrznych reguł i regulacji w Banku, odnoszących się do reguł nadzorczych, zawartych w załączniku nr 17 do Uchwały Nr 76/2010 KNF.

Najczęściej spotykane zabezpieczenia pożyczek i kredytów, które są przyjmowane zgodnie z polityką Grupy Pekao w tym zakresie, są następujące:

ZABEZPIECZENIA	ZASADY SZACOWANIA WARTOŚCI ZABEZPIECZEŃ
HIPOTEKI	
– komercyjne	Wartość zabezpieczenia powinna zostać określona na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawcę. Dopuszczalne są inne, indywidualne udokumentowane źródła wyceny np. oferta kupna, wartość zależna od etapu procedury przetargowej, itp.
– mieszkalne	
ZASTAW REJESTROWY / PRZEWŁASZCZENIE:	
– zapasy	Wartość określana na podstawie wiarygodnych źródeł takich jak kwota z umowy zastawu, wartość z aktualnego sprawozdania finansowego, wartość wpisana w polisę ubezpieczeniową, wartości kwotowane na giełdzie, wartość wynikająca z zaawansowanego etapu windykacji poparta odpowiednimi dokumentami np. wyliczeniami komornika lub syndyka.
– maszyny i urządzenia	Wartość określana na podstawie wyceny rynkowej rzeczoznawcy lub wartość bieżąca określona na podstawie innych wiarygodnych źródeł jak aktualna oferta kupna, ewidencja środków trwałych dłużnika, udokumentowana kwota podana przez komornika lub syndyka, itp.
– samochody	Wartość jest określona na podstawie dostępnych tabel (np. firm ubezpieczeniowych) wartości samochodu w zależności od marki, wieku, ceny początkowej, ewentualnie innych wiarygodnych źródeł wyceny np. kwoty wpisanej w polisie ubezpieczeniowej.
– inne	Wartość jest ustalana indywidualnie w zależności od przedmiotu. Wycena powinna pochodzić z wiarygodnego źródła z uwzględnieniem powyższych wskazówek.
– papiery wartościowe i środki pieniężne	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej. Stopa odzysku powinna zostać oszacowana ostrożnie, aby uwzględnić dużą zmienność ceny niektórych papierów wartościowych.
CESJA WIERZYTELNOŚCI	
– od kontrahenta mającego rating inwestycyjny przyznany przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrzny system ratingowy Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
GWARANCJE/ PORĘCZENIA (W TYM WEKSŁOWE) / PRZYSTĄPIENIE DO DŁUGU	
– od banków i Skarbu Państwa	Do wysokość kwoty gwarantowanej.
– od innych kontrahentów mających dobrą sytuację finansową w szczególności potwierdzoną ratingiem inwestycyjnym przyznanym przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrznym ratingiem Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej.

Efekt finansowy ustanowionych zabezpieczeń dla portfela ekspozycji ocenianych indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości wynosi 920 127 tys. złotych na datę 31 grudnia 2011 r. (821 455 tys. złotych na datę 31 grudnia 2010 r.). Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów tytułu utraty wartości dla tego portfela byłby wyższy, gdyby przy ich szacowaniu nie zostały uwzględnione zdyskontowane przepływy z zabezpieczeń.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ogólna charakterystyka procesu monitorowania

Proces monitorowania nakierowany jest na identyfikację symptomów i zagrożeń pojawiających się u klienta, podejmowanie działań zapobiegających pogarszaniu się jakości portfela kredytowego w celu maksymalizacji prawdopodobieństwa odzyskania udostępnionych klientowi środków.

Monitorowanie ryzyka kredytowego obejmuje, w szczególności, kontrolę terminowości obsługi zadłużenia, analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, sprawdzanie realizacji warunków umowy kredytowej oraz przyjętych i ustanowionych zabezpieczeń.

Monitoring dużych klientów korporacyjnych dokonywany jest z wykorzystaniem systemu ratingowego oraz danych z wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji. W przypadku średniego i małego klienta proces monitorowania prowadzony jest przy wykorzystaniu wewnętrznego narzędzia zbudowanego na bazie statystycznego modelu behawioralnego. Efektywność procesu wzmocniona jest dzięki cyklicznym przeglądom portfela kredytowego dokonywanym przez przedstawicieli Pionu Zarządzania Ryzykami i Pionów Biznesowych mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości poszczególnych ekspozycji oraz całego portfela kredytowego.

Monitorowanie klienta indywidualnego ma charakter systemowy i jest przeprowadzane na podstawie wyników scoringu behawioralnego.

Ogólna charakterystyka modelu tworzenia odpisów aktualizacyjnych

W Grupie odpisy aktualizacyjne tworzone są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych oznaczającą, iż Grupa nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z warunkami umowy. Utrata wartości ekspozycji kredytowych wyceniana jest metodą indywidualną i grupową.

Proces identyfikacji ekspozycji z utratą wartości objętych wyceną indywidualną dokonywany jest z wykorzystaniem wewnętrznego narzędzia i obejmuje następujące etapy:

1. określenie czy przesłanka trwałej utraty wartości na danej ekspozycji kredytowej została rozpoznana, a przy jej zidentyfikowaniu określenie rodzaju przesłanki i nadanie ekspozycji statusu default,
2. oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, pochodzących zarówno z zabezpieczeń jak i działalności klienta,
3. wyliczenie odpisu aktualizacyjnego i zaewidencjonowanie go w systemie.

Ekspozycje objęte wyceną grupową klasyfikowane są do kategorii default, w przypadku gdy zaległość w spłacie przekracza 90 dni. Odpis z tytułu utraty wartości dla tych ekspozycji jest wyliczany w oparciu o modele statystyczne.

W przypadku, gdy na ekspozycjach kredytowych przesłanka trwałej utraty wartości nie została rozpoznana wyliczany jest odpis na straty poniesione lecz nieujawnione (IBNR) w oparciu o modele statystyczne.

Stosowane modele statystyczne bazują na obserwacjach historycznych, w ramach grup ekspozycji charakteryzujących się zbliżonymi parametrami ryzyka kredytowego.

Modele i parametry wykorzystywane do tworzenia odpisów są poddawane okresowej walidacji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Analiza jakościowa aktywów finansowych Grupy

Ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości według okresów przeterminowania

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW (*)		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ INDYWIDUALNIE Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	1 181	1 024	916 009	691 018
- do 1 miesiąca	-	-	303 755	45 310
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	23 523	80 918
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	472 734	320 632
- powyżej 1 roku do 5 lat	62 964	62 964	1 009 748	1 361 483
- powyżej 5 lat	-	-	946 989	709 795
Razem brutto	64 145	63 988	3 672 758	3 209 156
ODPIS				
- nieprzeterminowane	-1 181	-1 024	-120 060	-122 570
- do 1 miesiąca	-	-	-167 011	-9 716
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	-8 724	-9 966
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	-140 467	-96 204
- powyżej 1 roku do 5 lat	-54 000	-54 000	-670 243	-995 141
- powyżej 5 lat	-	-	-787 883	-574 159
Razem odpis	-55 181	-55 024	-1 894 388	-1 807 756
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości	8 964	8 964	1 778 370	1 401 400
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ GRUPOWO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	-	-	74 919	47 739
- do 1 miesiąca	-	-	27 118	21 356
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	28 235	38 870
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	494 937	594 688
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	1 423 248	1 145 862
- powyżej 5 lat	16 632	19 371	626 405	656 585
Razem brutto	16 632	19 371	2 674 862	2 505 100
ODPIS				
- nieprzeterminowane	-	-	-43 533	-32 229
- do 1 miesiąca	-	-	-16 776	-12 192
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	-17 293	-21 186
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	-307 941	-362 505
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	-1 185 341	-943 559
- powyżej 5 lat	-16 628	-19 361	-622 183	-650 451
Razem odpis	-16 628	-19 361	-2 193 067	-2 022 122
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej grupowo z rozpoznaną utratą wartości	4	10	481 795	482 978

(*) Kwoty należności od banków i kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek bez rozpoznanej utraty wartości według okresów przeterminowania

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW (*)		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)			
			PRZEDSIĘBIORSTWA		LUDNOŚĆ	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI						
- nieprzeterminowane	5 578 140	6 255 682	57 843 701	48 457 358	33 123 595	28 331 724
- do 30 dni	-	-	864 221	853 489	1 439 555	1 168 971
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	252 639	182 719	219 130	184 717
- powyżej 60 dni	-	-	94 158	67 235	117 329	112 900
Razem brutto	5 578 140	6 255 682	59 054 719	49 560 801	34 899 609	29 798 312
ODPIS IBNR:						
- nie przeterminowane	-746	-2 614	-234 886	-157 564	-131 034	-74 599
- do 30 dni	-	-	-7 858	-13 417	-104 072	-60 124
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	-2 415	-12 680	-31 803	-38 050
- powyżej 60 dni	-	-	-1 442	-2 672	-22 039	-44 687
Razem odpis IBNR	-746	-2 614	-246 601	-186 333	-288 948	-217 460
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości	5 577 394	6 253 068	58 808 118	49 374 468	34 610 661	29 580 852

(*) Kwoty należności od banków i kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego oraz weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym.

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych wg ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31.12.2011

RATING	DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					RAZEM
	PRZEZNACZONE DO OBROTU	DESYGNOWANE DO PORTFELA WYCENIANEGO W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI	NABYTE W RAMACH TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODSPRZEDAŻY	
AAA	-	-	-	-	-	-
AA- do AA+	-	-	-	-	-	-
A- do A+	601 813	-	14 885 948	3 119 353	3 755 536	22 362 650
BBB+ do BBB-	-	-	-	-	-	-
BB+ do BB-	-	-	-	-	-	-
B+ do B-	-	-	-	-	-	-
poniżej B-	-	-	-	-	-	-
bez ratingu	247 898	-	10 421 317 (*)	675 481 (**)	-	11 344 696
Razem	849 711	-	25 307 265	3 794 834	3 755 536	33 707 346

(*) w tym bony pieniężne NBP o wartości 9 718 216 tys. zł

(**) w tym bony pieniężne NBP o wartości 675 481 tys. zł

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych wg ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31.12.2010

RATING	DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					RAZEM
	PRZEZNACZONE DO OBROTU	DESYGNOWANE DO PORTFELA WYCENIANEGO W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI	NABYTE W RAMACH TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODSPRZEDAŻY	
AAA	-	-	-	-	-	-
AA- do AA+	-	-	-	-	-	-
A- do A+	768 237	16 735	13 119 015	4 107 554	1 659 889	19 671 430
BBB+ do BBB-	-	-	-	-	-	-
BB+ do BB-	-	-	-	-	-	-
B+ do B-	-	-	-	-	-	-
poniżej B-	-	-	-	-	-	-
bez ratingu	197 404	-	12 722 510 (*)	434 504 (**)	-	13 354 418
Razem	965 641	16 735	25 841 525	4 542 058	1 659 889	33 025 848

(*) w tym bony pieniężne NBP o wartości 12 556 925 tys. zł

(**) w tym bony pieniężne NBP o wartości 434 504 tys. zł

Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych

	HANDLOWE INSTRUMENTY POCHODNE		INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Banki	1 764 980	1 350 453	95 595	87 573
Pozostałe instytucje finansowe	22 342	5 794	-	-
Podmioty niefinansowe	368 952	200 786	313 311	171 115
Razem	2 156 274	1 557 033	408 906	258 688

Koncentracja ryzyka kredytowego

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe zaangażowanie banku wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć 25% funduszy własnych banku. W 2011 roku limity maksymalnego zaangażowania określone w ustawie Prawo bankowe nie zostały przekroczone.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

a) Według poszczególnych podmiotów:

Według stanu na 31.12.2011

ZAANGAŻOWANIE WOBEC 10 NAJWIĘKSZYCH KLIENTÓW BANKU	UDZIAŁ % W PORTFELU
Klient 1	1,8%
Klient 2	1,1%
Klient 3	1,0%
Klient 4	0,8%
Klient 5	0,7%
Klient 6	0,7%
Klient 7	0,6%
Klient 8	0,6%
Klient 9	0,6%
Klient 10	0,6%
Razem	8,5%

W powyższym zestawieniu 12,2% stanowi zaangażowanie kredytowe, którego ryzyko odpowiada poziomowi ryzyka Skarbu Państwa. Pozostałe zaangażowanie wynika z transakcji zawartych z dużymi klientami korporacyjnymi (87,8%). Żadna z wymienionych ekspozycji kredytowych nie była zaklasyfikowana jako zagrożona.

b) Według grup kapitałowych:

Według stanu na 31.12.2011

ZAANGAŻOWANIE WOBEC 5 NAJWIĘKSZYCH GRUP KAPITAŁOWYCH BĘDĄCYCH KLIENTAMI BANKU	UDZIAŁ % W PORTFELU
Grupa 1	1,9%
Grupa 2	1,9%
Grupa 3	1,2%
Grupa 4	1,1%
Grupa 5	1,1%
Razem	7,2%

c) Według branż:

Ograniczeniu ryzyka kredytowego związanego z nadmierną koncentracją sektorową służy system kształtowania sektorowej struktury zaangażowania. Obejmuje on ustalanie wskaźników koncentracji sektorowej, monitorowanie portfela kredytowego oraz procedury wymiany informacji. System ten dotyczy zaangażowania kredytowego w poszczególne rodzaje działalności gospodarczej sklasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Wskaźniki koncentracji ustalone są w oparciu o obecny poziom zaangażowania Banku w dany sektor oraz ocenę ryzyka danego sektora. Okresowe porównywanie zaangażowania Banku z obowiązującymi wskaźnikami koncentracji pozwala na bieżącą identyfikację sektorów, w których może wystąpić nadmierna koncentracja ryzyka. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji, dokonywana jest analiza obejmująca ocenę kondycji ekonomicznej sektora z uwzględnieniem zarówno dotychczasowych jak i prognozowanych trendów oraz ocenę jakości zaangażowania w dany sektor. Działania te pozwalają na formułowanie polityki Banku ograniczającej ryzyko sektorowe oraz bieżące jej dostosowywanie do zmieniających się warunków.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Strukturę zaangażowania wg sektorów (o udziale min. 2%) prezentuje poniższa tabela:

SEGMENT BRANŻOWY	31.12.2011	31.12.2010
Usługi	16,9%	16,5%
Administracja publiczna	13,4%	9,6%
Nieruchomości	12,4%	12,6%
Energetyka	10,3%	11,8%
Budownictwo i przemysł drzewny	8,4%	9,1%
Produkcja maszyn i metali	6,1%	6,1%
Pośrednictwo finansowe	5,7%	6,2%
Produkcja wyrobów chemicznych i farmaceutycznych	5,4%	6,0%
Transport	4,1%	4,0%
Produkcja wyrobów spożywczych i napojów	3,4%	3,9%
Media i przemysł papierniczy	2,9%	2,6%
Produkcja samochodów	2,8%	2,8%
Telekomunikacja i informatyka	2,8%	3,1%
Pozostałe sektory	5,4%	5,7%
Razem	100,0%	100,0%

Zarządzanie ryzykiem kredytowym Public Joint Stock Company UniCredit Bank

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Public Joint Stock Company UniCredit Bank (Ukraine) („UCB”) jest zgodny z Polityką Kredytową Grupy Pekao S.A. i uwzględnia wymogi rynku ukraińskiego.

Polityka kredytowa jest corocznie przyjmowana przez organy Public Joint Stock Company UniCredit Bank i wydawana w formie wewnętrznych regulacji obowiązujących w UCB.

Bank Pekao S.A. sprawuje ścisły nadzór i kontrolę nad procesem kredytowania w UCB. Wszystkie decyzje kredytowe są podejmowane przez Zarząd Banku Public Joint Stock Company UniCredit Bank, a te przekraczające kwotę 5 milionów USD lub kwotę łącznego zaangażowania w takiej wysokości (lub jej równowartość w innych walutach) wymagają formalnej akceptacji ze strony Banku Pekao S.A. Taki schemat procesu kredytowania jest zgodny ze standardami zarządzania ryzykiem kredytowym obowiązującymi w Banku Pekao S.A.

Poniższa tabela prezentuje portfel kredytów Public Joint Stock Company UniCredit Bank:

	31.12.2011		31.12.2010	
	PRZEDSIĘBIORSTWA	LUDNOŚĆ	PRZEDSIĘBIORSTWA	LUDNOŚĆ
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	1 152 425	227 623	1 807 632	229 482
- do 30 dni	119 065	5 779	38 092	16 617
- powyżej 30 dni do 60 dni	10 920	2 840	-	5 139
- powyżej 60 dni	-	2 392	2 837	1 884
Razem brutto	1 282 410	238 634	1 848 561	253 122
IBNR	-26 171	-997	-37 757	-2 808
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości	1 256 239	237 637	1 810 804	250 314

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	31.12.2011	31.12.2010
	PRZEDSIĘBIORSTWA I LUDNOŚĆ	PRZEDSIĘBIORSTWA I LUDNOŚĆ
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI		
<i>Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości oceniane indywidualnie</i>		
Wartość brutto	216 938	293 218
Odpis	-144 609	-108 616
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości	72 329	184 602
<i>Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości oceniane grupowo</i>		
Wartość brutto	163 383	138 782
Odpis	-93 917	-78 691
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej grupowo z rozpoznaną utratą wartości	69 466	60 091

Większość portfela kredytowego UCB stanowią kredyty korporacyjne, wśród których znajdują się należności od największych firm na Ukrainie. 25 największych kredytobiorców, należących do międzynarodowych grup, stanowi 77,7% portfela kredytów korporacyjnych i 42,6% łącznej wartości ekspozycji kredytowych Banku. Działalność kredytowa w zakresie finansowania klientów korporacyjnych skupia się na kredytach obrotowych oraz inwestycyjnych.

5.3 Ryzyko rynkowe

W prowadzonej działalności Grupa jest narażona na ryzyko rynkowe, którego źródłem są zmiany parametrów rynkowych.

Ryzyko rynkowe to ryzyko obniżenia wyniku finansowego lub kapitału Grupy na skutek zmian rynkowych. Podstawowymi czynnikami ryzyka rynkowego są:

- stopy procentowe,
- kursy walutowe,
- ceny kapitałowych papierów wartościowych,
- ceny towarów.

W Grupie funkcjonuje system zarządzania ryzykiem rynkowym, stanowiący strukturalno-organizacyjne i metodologiczne ramy proceduralne mające na celu utrzymanie struktury bilansu i pozycji pozabilansowych w zgodzie z zakładanymi celami strategicznymi.

Głównym celem strategii zarządzania ryzykiem rynkowym jest optymalizowanie wyników finansowych oraz wpływu na wartość ekonomiczną kapitału w taki sposób by realizowane były cele finansowe przy jednoczesnym utrzymaniu ekspozycji na ryzyko rynkowe w ramach limitów zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym bazuje na trójstopniowym systemie kontroli zgodnym z międzynarodowymi najlepszymi praktykami bankowymi i rekomendacjami nadzoru bankowego. Proces zarządzania ryzykiem rynkowym oraz procedury go regulujące uwzględniają podział na księgę handlową i bankową.

Ryzyko rynkowe księgi handlowej

Zarządzając ryzykiem rynkowym księgi handlowej Grupa dąży do optymalizowania wyników finansowych oraz zapewnienia maksymalnie wysokiej jakości obsługi klientów Grupy w zakresie dostępu do rynku (market making) pozostając w ramach limitów zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Głównym narzędziem pomiaru ryzyka rynkowego księgi handlowej jest model wartości zagrożonej (VaR). Wartość ta odzwierciedla poziom jednodniowej straty która może się zrealizować z prawdopodobieństwem nie większym niż 1%. Wartość miary VaR wyznaczana jest metodą symulacji historycznej na podstawie 2-letniej historii obserwacji dynamiki czynników ryzyka rynkowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Model poddawany jest bieżącej statystycznej weryfikacji poprzez porównanie wartości VaR do rzeczywistych i rewaluacyjnych wyników. Analizy za rok 2011, jak również za 2010 rok, potwierdzają adekwatność stosowanego modelu.

Kształtowanie się w roku 2011 ekspozycji ryzyka rynkowego portfela handlowego Grupy w ujęciu miary Value at Risk przedstawia poniższa tabela:

W TYS. PLN	31.12.2011	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	38	10	325	2 641
ryzyko stopy procentowej	4 302	3 686	4 962	6 811
Portfel handlowy	4 327	3 426	4 979	6 942

W TYS. PLN	31.12.2010	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	121	10	319	2 453
ryzyko stopy procentowej	4 401	3 644	5 046	7 525
Portfel handlowy	4 307	3 633	5 234	8 172

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej

Zarządzając ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej Grupa kieruje się celem maksymalizowania wartości ekonomicznej kapitału oraz realizacji założonego wyniku odsetkowego w ramach przyjętych limitów. Pozycja finansowa Grupy w odniesieniu do zmieniających się stóp procentowych monitorowana jest poprzez lukę stopy procentowej (lukę przeszacowania), analizę duration, analizy symulacyjne, symulacje szokowe (stress testing) oraz VaR.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się poziomu wrażliwości dochodu odsetkowego (NII) na spadek stóp procentowych o -100 p.b. oraz wartości ekonomicznej kapitału Grupy (EVE) na wzrost stóp procentowych o +200 p.b. według stanu na koniec grudnia 2011 i 2010 roku przy założeniu pełnej elastyczności stóp administrowanych przez Grupę w odniesieniu do zmiany stóp rynkowych (z wyjątkiem depozytów bieżących w PLN, dla których wdrożono model urealnijający profil przeszacowania tych produktów).

WRAŻLIWOŚĆ W %	31.12.2011	31.12.2010
NII	-7,56	-7,51
EVE	-2,67	-2,89

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest zarządzane łącznie dla księgi handlowej i bankowej. Celem zarządzania ryzykiem kursu walutowego jest kształtowanie profilu walutowego pozycji bilansowych i pozabilansowych tak, aby pozostawał on w ramach wewnętrznych limitów. Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe jest mierzona codziennie, przy zastosowaniu modelu wartości zagrożonej VaR, jak również poprzez analizę testowania warunków skrajnych, która stanowi uzupełnienie metody VaR.

Kształtowanie się ryzyka walutowego Grupy w ujęciu miary Value at Risk w podziale na główne waluty przedstawia poniższa tabela:

WALUTA	31.12.2011	31.12.2010
USD	674	577
EUR	1 686	1 392
CHF	120	203
Inne	54	79
Waluty razem (*)	2 196	1 463

(*) VaR zaprezentowany w pozycji „Waluty razem” stanowi obliczenie wielkości VaR dla całego portfela, a więc uwzględnia zależności korelacyjne pomiędzy walutami.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.4 Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest:

- zapewnienie i utrzymywanie zdolności Grupy do wywiązywania się zarówno z bieżących jak i z przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności i rentowności kapitałów własnych,
- zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej, oraz
- określenie rozwiązań na przetrwanie sytuacji kryzysowej, w przypadku jej ewentualnego wystąpienia.

Grupa inwestuje głównie w papiery wartościowe emitowane przez polski rząd, papiery emitowane przez kraje i instytucje finansowe o najwyższych ratingach, które charakteryzują się wysokim poziomem płynności. Dzięki możliwości szybkiej sprzedaży lub postawienia w zastaw tych instrumentów, stanowią one również regularnie monitorowany zapas płynności Grupy, pozwalający przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

W Grupie monitorowana jest w trybie dziennym płynność krótkoterminowa (operacyjna), obejmująca operacje na rynkach finansowych oraz wielkość dostępnego zapasu płynnych, rynkowych lub zastawialnych w bankach centralnych papierów wartościowych. Ponadto monitorowana jest płynność strukturalna obejmująca całe spektrum czasowe bilansu Grupy, w tym płynność długoterminowa.

W ramach zarządzania płynnością finansową procesowi monitorowania, limitowania, kontrolowania i sprawozdawania kierownictwu Banku podlega szereg wskaźników płynności w podziale na PLN oraz główne waluty obce, jak również dla wielkości zagregowanych. I tak, zgodnie z rekomendacjami nadzoru bankowego, Grupa między innymi wprowadziła wewnętrzne wskaźniki płynności określające relację urealnionych zapadalnych aktywów do urealnionych wymagalnych pasywów w terminie do 1 miesiąca i do 1 roku, jak również wskaźniki pokrycia określające relację urealnionych zapadalnych pasywów do urealnionych wymagalnych aktywów w terminie powyżej 1, 2, 3, 4, 5 lat.

Grupa posiada zatwierdzoną przez Zarząd Banku „Politykę zarządzania płynnością w sytuacji awaryjnej”, która określa procedury awaryjnego postępowania zarówno w przypadku wzrostu poziomu ryzyka płynności, jak i w sytuacji znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Grupy.

Polityka ta, odnosząc się do sytuacji pogorszenia się stanu płynności finansowej Grupy uwzględnia codzienne monitorowanie systemowych i specyficznych dla Grupy wskaźników ostrzegawczych oraz cztery stopnie zagrożenia płynności w zależności od poziomu wskaźników ostrzegawczych, sytuacji Grupy i rynkowej. Określa również źródła pokrycia przewidywanego wypływu środków pieniężnych z Grupy. W dokumencie tym określone zostały również procedury monitorowania stanów płynności, procedury działań awaryjnych oraz struktury organizacyjne zespołów zadaniowych przywracających płynność Grupy oraz zakres odpowiedzialności kierownictwa Banku za podejmowanie niezbędnych decyzji związanych z przywróceniem wymaganego poziomu płynności finansowej Grupy. Zarówno w/w Polityka, jak i możliwości pozyskania środków pieniężnych z poszczególnych źródeł uwzględnionych w tym planie, podlegają okresowej weryfikacji.

Integralną częścią procesu monitorowania płynności Grupy w warunkach kryzysu na rynkach finansowych oraz kryzysu wywołanego przez czynniki wewnętrzne, specyficzne dla Grupy, jest scenariuszowa analiza stresowa przeprowadzana w trybie tygodniowym i miesięcznym.

Monitorując płynność Bank szczególną uwagę zwraca na płynność w walutach obcych, co znajduje odzwierciedlenie w monitorowaniu, limitowaniu i kontrolowaniu płynności osobno dla poszczególnych istotnych walut (zgodnie z opisem powyżej), monitorowaniu zapotrzebowania na bieżącą i przyszłą płynność walutową i w przypadku zidentyfikowania takiej potrzeby jej zabezpieczeniu z wykorzystaniem swapów walutowych i procentowo-walutowych. Bank monitoruje także potencjalny wpływ na płynność konieczności wnoszenia depozytów zabezpieczających te transakcje w przypadku deprecjacji PLN.

Prezentowane poniżej urealnione luki płynności zawierają między innymi urealnienia dotyczące rdzenności depozytów i ich zapadalności oraz urealnienia przepływów z udzielonych zobowiązań pozabilansowych z tytułu finansowania i gwarancji. Uwzględnia się także urealnione przepływy z posiadanego przez Grupę portfela papierów wartościowych oraz przepływy wynikające z wcześniejszych spłat portfela kredytów hipotecznych. Są to główne przyczyny odróżniające lukę urealnioną od nieurealnionej. Przedstawione zostały również tabele zapadalności zobowiązań finansowych wg terminów umownych (kontraktowych).

Należy ponadto dodać, że luki mają charakter statyczny tj. nie uwzględniają wpływu na profil płynności zmian w wolumenie (np. nowych depozytów) bilansu i pozycji pozabilansowych Grupy, a także pozakapitałowych przepływów gotówkowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Urealniona luka płynności

31.12.2011	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Aktywa	45 526 280	5 614 045	23 308 493	38 030 544	34 110 744	146 590 106
Pasywa	30 663 738	9 405 829	14 643 212	23 503 301	68 374 026	146 590 106
Zobowiązania/należności pozabilansowe netto	-7 156 418	-565 340	3 918 985	1 997 968	739 875	-1 064 930
Luka okresowa	7 706 124	-4 357 124	12 584 266	16 525 211	-33 523 407	-1 064 930
Luka skumulowana		3 349 000	15 933 266	32 458 477	-1 064 930	

31.12.2010	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Aktywa	48 274 712	5 536 693	20 311 719	34 352 311	25 614 451	134 089 886
Pasywa	27 018 795	8 154 288	12 310 009	23 103 661	63 503 133	134 089 886
Zobowiązania/należności pozabilansowe netto	-6 077 500	-915 038	3 484 173	2 275 237	927 442	-305 686
Luka okresowa	15 178 417	-3 532 633	11 485 883	13 523 887	-36 961 240	-305 686
Luka skumulowana		11 645 784	23 131 667	36 655 554	-305 686	

Struktura zobowiązań finansowych według umownych terminów zapadalności

31.12.2011	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE						
Zobowiązania wobec banków (*)	2 346 613	53 846	585 092	1 176 093	1 738 952	5 900 596
Zobowiązania wobec klientów	83 537 474	12 475 470	11 744 056	621 711	58 253	108 436 964
Emisje własne	102 372	421 968	1 540 198	582 323	397 058	3 043 919
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
Razem	85 986 459	12 951 284	13 869 346	2 380 127	2 194 263	117 381 479
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE(**)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	26 812 064	-	-	-	-	26 812 064
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	8 478 540	-	-	-	-	8 478 540
Razem	35 290 604	-	-	-	-	35 290 604

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2010	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE						
Zobowiązania wobec banków(*)	4 145 015	89 224	436 147	1 529 940	1 440 776	7 641 102
Zobowiązania wobec klientów	80 786 722	9 960 054	8 095 964	839 211	125 285	99 807 236
Emisje własne	-	468 848	121 604	586 706	-	1 177 158
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	104 280	9 948	114 228
Razem	84 931 737	10 518 126	8 653 715	3 060 137	1 576 009	108 739 724
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE(**)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	24 698 614	-	-	-	-	24 698 614
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	8 586 138	-	-	-	-	8 586 138
Razem	33 284 752	-	-	-	-	33 284 752

(*) Łącznie z Bankiem Centralnym

(**) Dla udzielonych zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania oraz udzielonych zobowiązań gwarancyjnych kwoty ekspozycji zostały przypisane najwcześniejszym tenorom, w których na podstawie zawartych przez Grupę umów możliwy jest wypływ środków z Grupy. Jednakże w rzeczywistości oczekiwane przez Grupę wypływy środków z tytułu ekspozycji pozabilansowych są istotnie niższe niż wynikałoby to z powyższego zestawienia. Dzieje się tak ze względu na znaczną dywersyfikację zobowiązań względem klientów oraz stadium życia poszczególnych umów. Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem wypływu środków z ekspozycji pozabilansowych odbywa się w Grupie w sposób ciągły. Grupa szacuje również bardziej prawdopodobne wypływy, które zostały przedstawione w tabelach opisanych jako „Urealniona luka płynności”.

W poniższych tabelach przedstawiono przepływy finansowe dotyczące pochodnych transakcji pozabilansowych.

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto Grupa zalicza:

- Swapy stopy procentowej (IRS),
- Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- Opcje walutowe,
- Opcje na stopę procentową (Cap / Floor),
- Opcje oparte na kapitałowych papierach wartościowych.

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto Grupa zalicza:

- Walutowe swapy stopy procentowej (CIRS),
- Forwardy walutowe,
- Swapy walutowe (fx-swap),
- Forwardy na papiery wartościowe.

Zobowiązania z tytułu pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.12.2011	101 434	71 431	173 666	1 205 451	620 792	2 172 774
31.12.2010	22 887	143 996	151 781	1 017 284	292 865	1 628 813

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przepływy dotyczące pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.12.2011						
wpływy	18 727 936	6 060 237	7 314 767	8 905 958	2 305 670	43 314 568
wypływy	18 762 803	6 175 994	7 511 198	9 217 329	3 055 606	44 722 930
31.12.2010						
wpływy	12 514 108	3 795 325	9 359 938	5 613 787	2 744 660	34 027 818
wypływy	12 281 818	3 723 635	9 198 525	5 650 211	3 167 064	34 021 253

5.5 Ryzyko operacyjne

Informacje jakościowe

Ryzyko operacyjne to ryzyko straty wynikające z błędów, naruszeń przepisów, przerw lub szkód spowodowanych przez procesy wewnętrzne, ludzi, systemy lub zdarzenia zewnętrzne. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne. Ryzyko strategiczne, ryzyko biznesowe i ryzyko reputacji są odrębnymi kategoriami ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym bazuje na procedurach wewnętrznych, które są zgodne z Prawem Bankowym, Uchwałami 76/2010 i 258/2011 (zastępuje Uchwałę 383/2008) Komisji Nadzoru Finansowego, Rekomendacją M, a także standardami Grupy UniCredit. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje: identyfikację i ocenę, monitorowanie, ograniczanie oraz system raportowania. Identyfikacja i ocena ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez analizę danych wewnętrznych i zewnętrznych, analizę scenariuszy, wskaźników ryzyka operacyjnego oraz samoocenę ryzyka operacyjnego. Działania monitorujące prowadzone są na trzech poziomach kontroli: kontrola operacyjna (wszyscy pracownicy), kontrola zarządzania ryzykiem (Departament Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym) i audyt wewnętrzny (Departament Audytu Wewnętrznego). Ograniczanie ryzyka operacyjnego obejmuje system kontroli wewnętrznej, działania zabezpieczające, plany ciągłości działania, a także polisy ubezpieczeniowe.

Struktura organizacyjna

Rada Nadzorcza zatwierdza strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, która definiuje ryzyko operacyjne, zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz system kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego. Rada Nadzorcza jest także odpowiedzialna za nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenę adekwatności i skuteczności kontroli, m.in. na podstawie rocznych raportów dotyczących kontroli ryzyka operacyjnego.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za opracowanie, wdrażanie i funkcjonowanie właściwego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym poprzez wprowadzanie odpowiednich regulacji. Ponadto odpowiada za efektywność systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, systemu kontroli wewnętrznej i procesu wyliczania wymogu kapitałowego wprowadzając niezbędne korekty i udoskonalenia w przypadku zmiany poziomu ryzyka w działalności Banku, czynników otoczenia gospodarczego oraz nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemów i procesów.

Komitet Ryzyka Operacyjnego wspiera Zarząd Banku w zakresie tworzenia właściwego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym poprzez stosowanie zasad zawartych w strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym. Komitet Ryzyka Operacyjnego jest odpowiedzialny m.in. za: monitorowanie ryzyka operacyjnego na poziomie Grupy Pekao, ocenę strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym, wytycznych, polityk, procedur oraz instrukcji, a także modelu pomiaru ryzyka operacyjnego, ocenę raportów z walidacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, ocenę propozycji limitów ryzyka operacyjnego, a także zatwierdzanie listy kluczowych wskaźników ryzyka wraz z limitami.

Departament Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym monitoruje ekspozycję Banku i jego spółek zależnych na ryzyko operacyjne. Jest odpowiedzialny m.in. za: organizację procesu gromadzenia i rejestrowania zdarzeń operacyjnych w bazie danych ryzyka operacyjnego, monitorowanie kluczowych wskaźników ryzyka, ocenę analizy scenariuszy, współpracę przy analizie wpływu ryzyka operacyjnego w przypadku wprowadzania istotnych nowych produktów, sprawdzanie, czy plany ciągłości działania Banku są regularnie aktualizowane oraz testowane, monitorowanie działań zabezpieczających i kontrolę zarządzania ryzykiem outsourcingu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Raportowanie

System raportowania został opracowany w celu informowania kierownictwa wyższego szczebla oraz właściwych organów kontroli o ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne oraz działaniach zabezpieczających. W szczególności, roczne oraz kwartalne raporty z kontroli ryzyka operacyjnego zawierają informacje na temat strat operacyjnych, kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego, istotnych zdarzeń operacyjnych, wartości wymogu kapitałowego, głównych działań zabezpieczających, trendu dotyczącego oszustw oraz zdarzeń powiązanych z ryzykiem kredytowym. Raporty roczne prezentowane są Radzie Nadzorczej, Zarządowi Banku oraz Komitetowi Ryzyka Operacyjnego, natomiast raporty kwartalne prezentowane są Zarządowi Banku oraz Komitetowi Ryzyka Operacyjnego. Raporty z monitorowania kluczowych wskaźników ryzyka są opracowywane miesięcznie i przekazywane Koordynatorom ds. ryzyka operacyjnego, tj. pracownikom, którzy odpowiadają za koordynację zarządzania ryzykiem operacyjnym w danym pionie, natomiast wyniki z analizy scenariuszy przedkładane są Zarządowi Banku oraz Komitetowi Ryzyka Operacyjnego. Ponadto tygodniowe informacje dotyczące wewnętrznych i zewnętrznych istotnych zdarzeń operacyjnych przekazywane są Koordynatorom ds. ryzyka operacyjnego.

Proces wewnętrznej walidacji

Wewnętrzna walidacja ma na celu zbadanie zgodności systemu zarządzania i pomiaru ryzyka operacyjnego z wymogami regulacyjnymi oraz standardami Grupy UniCredit. Walidacja wykonywana jest raz do roku na podstawie samooceny przeprowadzanej przez Departament Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, której wyniki zawiera Raport z Walidacji Wewnętrznej. Raport ten jest poddawany niezależnemu przeglądowi przez Komórkę ds. Wewnętrznej Walidacji w Grupie UniCredit. Wyniki samooceny oraz niezależnego przeglądu podlegają ocenie audytu wewnętrznego, a następnie są przedstawiane do zatwierdzenia Zarządowi Banku.

Wymóg kapitałowy oraz mechanizm alokacji

W pierwszej połowie 2011 roku Bank Pekao SA otrzymał z włoskiego i polskiego nadzoru, decyzję dotyczącą zgody na stosowanie metody AMA na cele kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego na bazie skonsolidowanej oraz solo w części dotyczącej Banku Pekao SA.

Zaawansowana metoda pomiaru ryzyka operacyjnego AMA bazuje na danych dotyczących strat wewnętrznych, zewnętrznych i analizy scenariuszy, a także kluczowych wskaźnikach ryzyka. Całkowity wymóg kapitałowy obliczony metodą zaawansowaną alokowany jest na poszczególne podmioty Grupy UniCredit. Wymóg kapitałowy alokowany za pomocą mechanizmu alokacji odzwierciedla profil ryzyka każdego podmiotu.

W związku z w/w Decyzją, Bank zastosował jej postanowienia do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31 grudnia 2011 roku natomiast wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego dla spółek zależnych Banku wyliczany jest metodą standardową.

Informacje ilościowe

Poniższa tabela przedstawia zdarzenia operacyjne w podziale na kategorie zdefiniowane przez Nową Umowę Kapitałową i określone w Uchwale 76/2010 wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego tj.:

- oszustwa wewnętrzne – straty spowodowane działaniem polegającym na celowej defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku, obejściach regulacji, przepisów prawa lub przepisów wewnętrznych przedsiębiorstwa, wyłączając straty wynikające z różnorodności lub dyskryminacji pracowników, które dotyczą co najmniej jednej strony wewnętrznej,
- oszustwa zewnętrzne – straty spowodowane celowym działaniem polegającym na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych przez stronę trzecią,
- zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy – straty powstałe na skutek działań niezgodnych,
- z przepisami lub porozumieniami dotyczącymi zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, wypłaty odszkodowań z tytułu uszkodzenia ciała lub straty wynikające z nierównego traktowania i dyskryminacji pracowników,
- klienci, produkty i praktyki operacyjne – straty wynikające z niewywiązania się z obowiązków zawodowych względem określonych klientów, będące skutkiem działań nieumyślnych lub zaniedbania (w tym wymagań powierniczych i stosownego zachowania) lub też związane z charakterem bądź konstrukcją produktu,
- szkody związane z aktywami rzeczowymi – straty powstałe na skutek straty lub szkody w aktywach rzeczowych w wyniku klęski żywiołowej lub innych wydarzeń,
- zakłócenia działalności banku i awarie systemów – straty powstałe na skutek zakłóceń działalności banku lub awarii systemów,
- wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi – straty powstałe na skutek nieprawidłowego rozliczenia transakcji lub wadliwego zarządzania procesami operacyjnymi oraz wynikłe ze stosunków z kontrahentami i sprzedawcami.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

ZDARZENIA OPERACYJNE W PODZIALE NA KATEGORIE	ROK 2011
Oszustwa wewnętrzne	5,24%
Oszustwa zewnętrzne	37,49%
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	27,45%
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	13,54%
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	5,62%
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1,19%
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	9,47%
RAZEM	100,00%

W 2011 roku głównym źródłem ryzyka operacyjnego w Grupie Pekao SA były straty z kategorii oszustwa zewnętrzne, które stanowiły 37,49% wszystkich strat. Drugą kategorią, w której zostały odnotowane największe straty były zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa pracy stanowiące 27,45% wszystkich strat, natomiast trzecią kategorią – klienci, produkty i praktyki operacyjne, które stanowiły 13,54% wszystkich odnotowanych strat w 2011 roku.

5.6 Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe definiuje się jako niekorzystne, niespodziewane zmiany w wolumenie działalności Grupy i/lub poziomie marż, które nie są spowodowane ryzykiem kredytowym, rynkowym ani operacyjnym.

W pomiarze ryzyka biznesowego wykorzystywana jest koncepcja EaR (ang. Earnings at Risk – wynik narażony na ryzyko). Koncepcja ta pozwala na oszacowanie ryzyka wystąpienia nieoczekiwanego negatywnego odchylenia zrealizowanego wyniku finansowego od poziomu założonego w planie finansowym. EaR szacowany jest w perspektywie jednego roku i przy poziomie ufności 99,97%.

5.7 Ryzyko nieruchomości własnych

Ryzyko nieruchomości własnych wynika z wahań wartości rynkowej portfela nieruchomości Grupy. Obejmuje portfel nieruchomości Grupy. Ryzyko to nie obejmuje nieruchomości stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów.

Ryzyko nieruchomości własnych jest kwantyfikowane w horyzoncie rocznym przy zastosowaniu modelu wartości zagrożonej (VaR), przy założonym poziomie ufności 99,97% oraz metody standardowej wyznaczenia wymogów kapitałowych w Filarze I Nowej Umowy Kapitałowej.

5.8 Ryzyko inwestycji finansowych

Ryzyko inwestycji finansowych wynika z zaangażowań kapitałowych Grupy w akcje i udziały spółek zaliczanych do portfela bankowego.

Ryzyko inwestycji finansowych szacowane jest w oparciu o metodę wartości zagrożonej (VaR), przy założonym poziomie ufności 99,97% i rocznym horyzoncie czasowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.9 Zarządzanie kapitałem własnym

Proces zarządzania kapitałem w Grupie Pekao S.A. ma za zadanie zrealizować m. in. następujące cele:

- zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania – poprzez zachowanie równowagi pomiędzy zdolnością do podejmowania ryzyka (limitowaną posiadanymi funduszami własnymi) oraz poziomem generowanego ryzyka,
- utrzymywanie kapitału na pokrycie ryzyka powyżej poziomu określonego jako minimalny, aby umożliwić dalszy rozwój działalności, uwzględnienie ewentualnych przyszłych zmian w wymogach kapitałowych i zabezpieczenie interesów akcjonariuszy,
- utrzymywanie preferowanej struktury kapitału w celu utrzymania pożądanej jakości kapitału na pokrycie ryzyka,
- kreowanie wartości dla akcjonariuszy poprzez optymalne wykorzystanie funduszy Grupy.

W Banku istnieje udokumentowany proces zarządzania kapitałem i monitorowania kapitału powstały w ramach procedur ICAAP. Za jego wdrażanie jest odpowiedzialny Pion Finansowy, pod kierownictwem CFO (Chief Financial Officer). Ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie kapitałem ponosi Zarząd Banku, wspierany przez Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka, który zatwierdza proces zarządzania kapitałem.

Strategia zarządzania kapitałem określa cele oraz główne zasady zarządzania i monitorowania adekwatności kapitałowej Grupy, takie jak wytyczne dotyczące źródeł pokrywania ryzyka, preferowanej struktury kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka, długoterminowych celów kapitałowych, systemu limitów kapitałowych, źródeł dodatkowego kapitału w sytuacjach awaryjnych oraz struktury zarządzania kapitałem.

Adekwatność kapitałową Grupy kontroluje Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka Banku oraz Zarząd Banku. Dla Zarządu Banku oraz Komitetu Aktywów, Pasywów i Ryzyka sporządzane są okresowe raporty na temat skali i kierunków zmian wskaźnika adekwatności kapitałowej wraz ze wskazaniem potencjalnych zagrożeń. Monitorowany jest poziom podstawowych rodzajów ryzyka w odniesieniu do zewnętrznych limitów nadzoru bankowego i wewnętrznych limitów Grupy. Przeprowadzane są analizy i oceny kierunków rozwoju działalności biznesowej z punktu widzenia zgodności z wymogami kapitałowymi. Prognozowanie i monitoring poziomu aktywów ważonych ryzykiem, funduszy własnych oraz wskaźnika adekwatności kapitałowej stanowi integralną część procesu planowania i budżetowania.

W Banku funkcjonuje proces alokacji kapitału, który m. in. powinien zagwarantować akcjonariuszowi bezpieczny i efektywny zwrot z zainwestowanego kapitału. Wymaga to z jednej strony alokowania kapitału w produkty/klientów/linie biznesowe, gwarantującego adekwatne do ryzyka dochody, a z drugiej strony uwzględniania w podejmowanych decyzjach biznesowych kosztu kapitału. Na potrzeby analizy osiąganych dochodów w stosunku do podejmowanego ryzyka oraz optymalizacji wykorzystania kapitału na potrzeby różnych rodzajów działalności stosowane są miary efektywności uwzględniające podejmowane ryzyko.

Od 1 stycznia 2008 roku Grupa stosuje regulacje Nowej Umowy Kapitałowej (Bazylea II). Regulacje te oparte są na trzech filarach (minimalne wymogi kapitałowe, proces wewnętrznej oceny adekwatności kapitału, ujawnienia).

Regulacyjne wymogi kapitałowe

Podstawową miarą stosowaną do pomiaru adekwatności kapitałowej jest współczynnik wypłacalności. Minimalna wartość współczynnika wypłacalności wymagana przez prawo nie może być niższa niż 8%, zarówno dla Banku, jak i dla Grupy Kapitałowej. Na koniec grudnia 2011 współczynnik wypłacalności Grupy wyniósł 16,98%, a więc ponad dwukrotnie więcej niż minimalna wartość współczynnika wymagana przez prawo.

Na spadek współczynnika wypłacalności w grudniu 2011 r. w porównaniu do grudnia 2010 r. (o minus 0,63 p.p.) wpłynął wzrost całkowitego wymogu kapitałowego w tym okresie o ok. 8%, pomimo zwiększenia funduszy własnych o ok. 4%.

Wzmocnienie bazy kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. w 2011 roku jest efektem decyzji Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia o przeznaczeniu 767,4 miliona złotych zysku netto Banku Pekao S.A. za 2010 rok na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Kalkulacji regulacyjnych wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2011 roku dokonano w oparciu o zapisy Uchwały Nr 76/2010 KNF z 10.03.2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, z późniejszymi zmianami (Dz. Urz. KNF Nr 2, poz. 11, z 2010 r. Nr 8, poz. 38 oraz z 2011 r. Nr 8, poz. 29, Nr 9, poz. 32 i Nr 13, poz. 48). Obliczeń na koniec grudnia 2010 dokonano w oparciu o zapisy Uchwały Nr 76/2010 KNF z 10.03.2010 roku oraz Uchwały Nr 369/2010 KNF z 12.10.2010.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową (zgodnie z załącznikiem nr 4 do Uchwały Nr 76/2010 KNF oraz z Uchwałą Nr 369/2010 KNF z późniejszymi zmianami), a do ograniczania ryzyka kredytowego stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych (zgodnie z załącznikiem nr 17 do Uchwały Nr 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami).

Poniższa tabela przedstawia podstawowe dane dotyczące adekwatności kapitałowej dla Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku

	31.12.2011	31.12.2010
Fundusze podstawowe (Tier 1)	17 570 913	16 819 902
Kapitał zakładowy	262 382	262 364
Kapitał zapasowy	9 446 515	9 440 965
Kapitały rezerwowe	7 215 233	6 577 774
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	1 537 850	1 437 850
Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	74 477	43 897
Udziały niesprawujące kontroli	85 467	82 877
Pomniejszenia:		
Różnice kursowe z przeliczenia	-98 976	-136 072
Wartości niematerialne i prawne	-703 355	-697 235
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych dostępnych do sprzedaży	-110 120	-100 737
Niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	-	-
Zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	-138 560	-91 781
Fundusze uzupełniające (Tier 2)		
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych dostępnych do sprzedaży	40 442	82 391
Niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	2 390	7
Pomniejszenia:		
Zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	-42 832	-82 398
Fundusze własne ogółem	17 570 913	16 819 902
Współczynnik wypłacalności	16,98%	17,61%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego

Do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego Grupy Pekao S.A. stosowane są metody opracowane przez Bank. Bank bierze pod uwagę w tej ocenie następujące rodzaje ryzyka:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kontrahenta, ryzyko koncentracji, ryzyko kraju oraz ryzyko rezydualne),
- ryzyko rynkowe księgi handlowej (w tym ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, ryzyko walutowe, ryzyko zmian cen akcji oraz ryzyko cen towarów),
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko płynności (w tym ryzyko niedopasowania terminów płatności, ryzyko płynności w sytuacji awaryjnej, ryzyko płynności rynku, operacyjne ryzyko płynności, ryzyko refinansowania oraz ryzyko płynności z tytułu depozytów zabezpieczających),
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko biznesowe (w tym ryzyko strategiczne),
- ryzyko cen nieruchomości własnych,
- ryzyko inwestycji finansowych,
- ryzyko reputacji,
- ryzyko braku zgodności.

Dodatkowo w ramach zarządzania poszczególnymi ryzykami wymienionymi powyżej uwzględniane są elementy ryzyka modeli i makroekonomicznego.

Dla każdego ryzyka uznanego za istotne, Bank opracowuje i stosuje odpowiednie metody jego oceny i pomiaru. W Grupie Pekao SA stosowane są dwa sposoby oceny ryzyka:

- ocena jakościowa – stosowana w przypadku ryzyk trudno mierzalnych lub takich, dla których kapitał nie jest skutecznym środkiem pokrywania strat (ryzyko zgodności, ryzyko reputacji oraz ryzyko płynności),
- ocena ilościowa – stosowana w przypadku ryzyk, które można zmierzyć za pomocą kapitału ekonomicznego (pozostałe rodzaje ryzyka).

Preferowanym sposobem pomiaru ryzyk ocenianych ilościowo oraz określania wynikających z nich potrzeb kapitałowych są modele wartości zagrożonej (VaR) oparte na założeniach wynikających z apetytu Grupy Pekao S.A. na ryzyko (poziom ufności 99,97% przy jednorocznym horyzoncie czasowym). Modele te wdrażane są w zgodzie z wytycznymi Grupy UniCredit i uzupełnione o testy warunków skrajnych i/lub analizy scenariuszowe. Dla tych rodzajów ryzyka, dla których metodologia nie została jeszcze ostatecznie opracowana i wdrożona, Bank stosuje metodologię przejściową (modele regulacyjne uzupełnione o testy warunków skrajnych (analizy scenariuszowe)).

Przy wyznaczaniu potrzeb kapitałowych w pierwszej kolejności wylicza się kapitał ekonomiczny oddzielnie dla każdego istotnego ryzyka zidentyfikowanego w Grupie Pekao S.A., które można mierzyć ilościowo. W następnej kolejności wielkości kapitału ekonomicznego ustalone dla poszczególnych rodzajów ryzyka zostają zagregowane w jedną łączną kwotę kapitału ekonomicznego z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji. Po uwzględnieniu efektu dywersyfikacji ryzyka, łączny (zagregowany) kapitał ekonomiczny jest nie większy od sumy kwot kapitału ekonomicznego ustalonych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

5.10 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których dostępne są wartości rynkowe z aktywnego rynku, opiera się na rynkowych kwotowaniach danego instrumentu (mark-to-market).

Wycena do wartości godziwej pozagiełdowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów cechujących się ograniczoną płynnością (tj. dla których wartości kwotowań rynkowych są nieosiągalne regularnie) dokonywana jest na podstawie kwotowań innych instrumentów aktywnego rynku poprzez ich replikację z wykorzystaniem szeregu technik wyceny, w tym szacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych (mark-to-model).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Na 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku Grupa dokonała klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej na trzy kategorie wg ich metody wyceny:

- Metoda 1: wycena mark-to-market. Dotyczy wyłącznie kwotowanych papierów wartościowych;
- Metoda 2: wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie kwotowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. Dotyczy liniowych i nieliniowych instrumentów pochodnych rynku stopy procentowej i wymiany walut (w tym transakcji terminowych na papiery wartościowe oraz nie płynnych papierów skarbowych lub Banku Centralnego);
- Metoda 3: wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy instrumentów pochodnych na nieaktywnym rynku (głównie opcji na instrumenty rynków kapitałowych lub towarowych), niekwotowanych korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych, oraz instrumentów pochodnych, dla których dokonano korekty wartości godziwej o odpisy z tytułu ryzyka kredytowego.

31.12.2011	METODA 1	METODA 2	METODA 3	RAZEM
Aktywa:	15 487 762	12 260 509	991 423	28 739 694
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	601 814	-	247 897	849 711
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	2 130 179	26 095	2 156 274
- Banki	-	1 741 561	23 419	1 764 980
- Klienci	-	388 618	2 676	391 294
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	408 906	-	408 906
- Banki	-	95 595	-	95 595
- Klienci	-	313 311	-	313 311
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	14 885 948	9 721 424	717 431	25 324 803
Zobowiązania:	-	4 219 653	26 095	4 245 748
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	2 481 104	26 095	2 507 199
- Banki	-	2 270 102	1 025	2 271 127
- Klienci	-	211 002	25 070	236 072
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	1 738 549	-	1 738 549
- Banki	-	1 725 328	-	1 725 328
- Klienci	-	13 221	-	13 221

31.12.2010	METODA 1	METODA 2	METODA 3	RAZEM
Aktywa:	13 904 351	14 309 066	441 067	28 654 484
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	768 237	-	197 404	965 641
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	1 493 453	63 580	1 557 033
- Banki	-	1 287 233	63 220	1 350 453
- Klienci	-	206 220	360	206 580
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	16 735	-	-	16 735
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	258 688	-	258 688
- Banki	-	87 573	-	87 573
- Klienci	-	171 115	-	171 115
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	13 119 379	12 556 925	180 083	25 856 387
Zobowiązania:	114 228	2 239 761	63 250	2 417 239
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	114 228	-	-	114 228
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	1 529 195	63 250	1 592 445
- Banki	-	1 326 959	4 069	1 331 028
- Klienci	-	202 236	59 181	261 417
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	710 566	-	710 566
- Banki	-	710 566	-	710 566
- Klienci	-	-	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych w 2011 roku, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej według Metody 3

	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
Stan na początek okresu	197 404	63 580	180 083	63 250
Zwiększenia, w tym:	22 116 453	47 636	637 236	54 956
Zakup	22 114 040	-	578 911	-
Transakcje pochodne zawarte w 2011 r.	-	42 470	-	46 512
Przychód z instrumentów finansowych	2 413	5 166	58 325	8 444
ujęty w rachunku zysków i strat	2 413	5 166	38 656	8 444
ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	19 669	-
Zmniejszenia, w tym:	-22 065 960	-85 121	-99 888	-92 111
Rozliczenie / wykup	-272 127	-32 836	-70 494	-29 910
Sprzedaż	-21 793 833	-	-29 394	-
Strata z instrumentów finansowych	-	-52 285	-	-62 201
ujęta w rachunku zysków i strat	-	-52 285	-	-62 201
Stan na koniec okresu	247 897	26 095	717 431	26 095
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	2 488	-46 030	58 002	47 931
ujęty w pozycji "Wynik z tytułu odsetek"	2 347	-	37 660	-
ujęty w pozycji "Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu"	141	-46 030	-	47 931
ujęty w pozycji "Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej"	-	-	27 103	-
ujęty w pozycji "Kapitał z aktualizacji wyceny"	-	-	-6 761	-

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych w 2010 roku, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej według Metody 3

	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
Stan na początek okresu	196 594	67 169	129 867	61 443
Zwiększenia, w tym:	20 704 985	35 202	120 220	47 522
Zakup	20 680 746	-	100 000	-
Transakcje pochodne zawarte w 2010 r.	-	11 612	-	29 328
Przychód z instrumentów finansowych	24 239	23 590	20 220	18 194
ujęty w rachunku zysków i strat	24 239	23 590	19 268	18 194
ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	952	-
Zmniejszenia, w tym:	-20 704 175	-38 791	-70 004	-45 715
Rozliczenie / wykup	-530 884	-13 412	-21 000	-35 582
Sprzedaż	-20 172 354	-	-49 004	-
Strata z instrumentów finansowych	-937	-25 379	-	-10 133
ujęta w rachunku zysków i strat	-937	-25 379	-	-10 133
Stan na koniec okresu	197 404	63 580	180 083	63 250
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-62	13 242	11 910	-16 596
ujęty w pozycji "Wynik z tytułu odsetek"	203	-	11 149	-
ujęty w pozycji "Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu"	-265	13 242	-	-16 596
ujęty w pozycji "Kapitał z aktualizacji wyceny"	-	-	761	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wpływ parametrów estymowanych na wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej według Metody 3 na dzień 31 grudnia 2011 roku jest nieznaczący.

W przypadku instrumentów dłużnych narażonych na ryzyko spreadu kredytowego wrażliwość ekspozycji na zmianę spreadu o 1bp wynosi odpowiednio 6,1 tys. złotych wpływu na wynik z rachunku zysków i strat oraz 487 tys. złotych wpływu na kapitał własny.

Natomiast w przypadku instrumentów pochodnych wycenianych Metodą 3, transakcje zawierane są z ich jednoczesnym zamknięciem back-to-back na rynku międzybankowym, przez co pozostają bez wpływu na prezentowane wyniki.

W Grupie znajdują się instrumenty finansowe, które w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Wartość godziwa stanowi kwotę, za jaką na warunkach rynkowych składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie zaspokojone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi lecz nie powiązanymi stronami transakcji.

W przypadku pewnych grup aktywów finansowych, utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości, przyjęto, że wartość godziwa jest zgodna z wartością bilansową. Dotyczy to w szczególności gotówki i środków pieniężnych, bieżących należności i zobowiązań, innych aktywów i pasywów.

Dla kredytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę na ryzyko kredytowe oraz bieżącą marżę ze sprzedaży (z uwzględnieniem dochodów z prowizji) dla danej grupy produktowej kredytu. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych na daną datę bilansową stopą rynkową wolną od ryzyka jako iż średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego.

Wartość godziwa kredytu na inwestycję centralną prezentowana jest netto wraz z wartością godziwą finansującego go kredytu refinansowego z NBP. W wartościach brutto korekta do wartości godziwej wynosi 25 mln złotych dla kredytu na inwestycję centralną oraz 23 mln złotych dla kredytu refinansowego (na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość godziwa wynosi 90 mln złotych dla kredytu na inwestycję centralną oraz 83 mln złotych dla kredytu refinansowego).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla zaangażowań Grupy, dla których nie są dostępne ceny pochodzące z aktywnego rynku a wartości rynkowe są nieosiągalne, wartość bilansowa została przyjęta jako wartość godziwa. W skład zaangażowań niekontrolujących Grupy wchodzi spółki związane z sektorem finansowym, spółki objęte w ramach restrukturyzacji długów, oraz pozostałe spółki związane z sektorem finansowym. Uczestnictwo kapitałowe w tych spółkach jest związane z korzystaniem z infrastruktury finansowo-bankowej oraz obsługą kart płatniczych, w tym: BIK S.A., GPW S.A. i MasterCard. Zaangażowania Grupy w tych spółkach należą do inwestycji długoterminowych i na chwilę obecną Grupa nie posiada planów, co do ich sprzedaży.

31.12.2011	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	ZWYŻKA/ZNIŻKA WARTOŚCI GODZIWEJ PONAD WARTOŚĆ BILANSOWĄ
Aktywa			
Kasa, należności od Banku Centralnego	4 886 093	4 885 935	-158
Należności od banków	5 586 057	5 586 039	-18
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	849 711	849 711	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	2 156 274	2 156 274	-
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	82 816 489	82 160 868	-655 621
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 862 760	2 862 760	-
Instrumenty zabezpieczające	408 906	408 906	-
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	25 324 803	25 324 803	-
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	3 794 834	3 812 229	17 395
Inwestycje w jednostki podporządkowane	186 252	186 252	-
Razem	128 872 179	128 233 777	-638 402

(*) W tym weksle uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym.

31.12.2010	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	ZWYŻKA/ZNIŻKA WARTOŚCI GODZIWEJ PONAD WARTOŚĆ BILANSOWĄ
Aktywa			
Kasa, należności od Banku Centralnego	5 969 104	5 969 104	-
Należności od banków	6 258 811	6 258 662	-149
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	965 641	965 641	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 557 033	1 557 033	-
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	16 735	16 735	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	77 803 954	76 641 713	-1 162 241
Należności z tytułu leasingu finansowego	3 038 975	3 038 975	-
Instrumenty zabezpieczające	258 688	258 688	-
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	25 856 387	25 856 387	-
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	4 542 058	4 555 968	13 910
Inwestycje w jednostki podporządkowane	214 616	214 616	-
Razem	126 482 002	125 333 522	-1 148 480

(*) W tym weksle uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla depozytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment przyjęcia depozytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa depozytów terminowych jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę ze sprzedaży. W przypadku, gdy wartość bilansowa jest niższa od wartości nominalnej a depozyt terminowy mógłby zostać zerwany przed terminem zapadalności, za wartość godziwą przyjęto jego wartość nominalną. W przypadku depozytów bieżących za wartość godziwą przyjęto wartość bilansową.

W wartości przyjętych przez Grupę depozytów korekta z wartości bilansowej do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosi minus 7 141 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2010 roku plus 7 800 tys. złotych) dla depozytów przyjętych od klientów oraz minus 49 579 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2010 roku plus 3 583 tys. złotych) dla depozytów przyjętych od banków.

Wartość godziwa depozytów została wyznaczona w oparciu o ich kontraktowe daty zapadalności.

Dla zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych korekta do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosi minus 25 052 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2010 roku minus 14 017 tys. złotych).

Dla pozostałych zobowiązań finansowych Grupa uznaje, że wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Wycena mark-to-model instrumentów dłużnych opiera się na metodzie dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie stawek odpowiednich rynków (zależnie od specyfikacji w emisji). Do dyskontowania ustalonych przepływów jak również implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku lub emitenta (z uwzględnieniem odpowiedniego spreadu kredytowego).

6. Działalność powiernicza

Usługi powiernicze świadczone są na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego. Klientami Banku są krajowe i zagraniczne instytucje finansowe, banki oferujące usługi powiernicze i inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne oraz emerytalne, a także instytucje niefinansowe. Bank świadczy usługi polegające między innymi na rozliczaniu transakcji zawieranych na rynkach krajowych i zagranicznych, przechowywaniu aktywów klientów, prowadzeniu rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych, wycenie aktywów, obsłudze płatności dywidend i odsetek oraz pełni funkcję depozytariusza dla funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

W 2011 r. Bank pozyskał nowych klientów z segmentu funduszy inwestycyjnych oraz firm ubezpieczeniowych, zagranicznych banków oraz firm inwestycyjnych będących zdanymi członkami GPW w Warszawie, dla których pełni funkcję uczestnika rozliczającego. Bank utrzymał pozycję lidera obsługując ponad 50% programów w zakresie obsługi kwitów depozytowych.

Na dzień 31.12.2011 roku Bank prowadził 4 852 rachunków papierów wartościowych (na dzień 31.12.2010 roku 4 242 rachunków).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

7. Działalność maklerska

Grupa Banku Pekao S.A. zapewnia szeroki dostęp do usług i produktów rynku kapitałowego w ramach oferty świadczonej przez wydzieloną jednostkę organizacyjną Banku - Dom Maklerski Pekao oraz za pośrednictwem Centralnego Domu Maklerskiego Pekao S.A., będącego spółką zależną.

Dom Maklerski Pekao jest specjalistyczną jednostką organizacyjną Banku, dedykowaną do sprzedaży produktów rynku kapitałowego. Zadaniem jednostki jest dostarczanie najwyższej jakości usług maklerskich. Kompleksowa oferta gwarantuje inwestorom, w szczególności z grona klientów indywidualnych Banku Pekao S.A. możliwość inwestowania na rynku akcji, derywatów (finansowe kontrakty terminowe i opcje), obligacji, a także rynku niepublicznym. Podmiot pośredniczy także w obsłudze sprzedaży Strukturyzowanych Certyfikatów Depozytowych emitowanych przez Bank Pekao S.A., zapewnia możliwość inwestycji w instrumenty oferowane w ramach ofert publicznych, a także dostęp do rynków zagranicznych. Obsługa klientów prowadzona jest za pośrednictwem ponad 650 Punktów Przyjmowania Zleceń zlokalizowanych w oddziałach Banku na terenie całego kraju oraz zdalnych kanałów obsługi Pekao24Makler (Internet, Serwis mobilny, Telefon) w pełni zintegrowanych z serwisem Pekao24 Bankowości Elektronicznej Banku Pekao S.A.

Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. (CDM) jest największym i najdłużej działającym domem maklerskim na polskim rynku kapitałowym. Zadaniem CDM jest kompleksowa obsługa rachunków inwestycyjnych oraz rachunków instrumentów finansowych. Oferta umożliwia inwestowanie w wiele produktów finansowych w tym m.in. akcje, obligacje skarbowe i korporacyjne, certyfikaty, fundusze (w tym fundusze ETF) oraz produkty strukturyzowane. CDM oferuje także możliwość inwestowania na rynku instrumentów pochodnych a także na rynkach zagranicznych oraz rynku niepublicznym. Obsługa klientów prowadzona jest za pośrednictwem 79 Punktów Obsługi Klienta CDM zlokalizowanych głównie w oddziałach Banku Pekao S.A. na terenie całego kraju oraz zdalnych kanałów obsługi CDM24 (CDMInternet, TeleCDM, CDMMobile) w pełni zintegrowanych z serwisem Pekao24 Bankowości Elektronicznej Banku Pekao S.A.

Ścisła współpraca pomiędzy Domem Maklerskim Pekao i CDM przy realizacji przedsięwzięć przeprowadzanych na rynku pierwotnym oraz na innych płaszczyznach aktywności rynkowej obu podmiotów zapewnia profesjonalną i kompleksową obsługę maklerską.

Zarówno CDM jak i Dom Maklerski Pekao są członkami Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie oraz bezpośrednimi uczestnikami Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych.

Obydwa podmioty maklerskie przestrzegają zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich gwarantując kompleksową obsługę z zachowaniem najwyższych standardów i norm etycznych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Instrumenty finansowe klientów, zapisane na rachunkach bądź przechowywanych w formie dokumentu

31.12.2011	ILOŚCIOWO (W SZTUKACH)	WARTOŚCIOWO
Dom Maklerski Pekao		
Instrumenty finansowe klientów, w tym:		
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	1 030 780 951	3 582 447
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	9 462 930	1 342 051
Przechowywane w formie dokumentu		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	-	-
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	-	-
Prawa do towarów giełdowych	-	-
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.		
Instrumenty finansowe klientów, w tym:		
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	4 136 091 433	14 227 175
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	1 327 822	1 425 210
Przechowywane w formie dokumentu		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	6 608 643 331	19 430 426
Prawa do towarów giełdowych	-	-

31.12.2010	ILOŚCIOWO (W SZTUKACH)	WARTOŚCIOWO
Dom Maklerski Pekao		
Instrumenty finansowe klientów, w tym:		
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	925 837 495	4 157 466
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	6 357 212	972 353
Przechowywane w formie dokumentu		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	200 000	200
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	-	-
Prawa do towarów giełdowych	-	-
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.		
Instrumenty finansowe klientów, w tym:		
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	4 184 413 142	21 045 444
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	10 857 425	1 794 787
Przechowywane w formie dokumentu		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	6 604 790 108	19 420 813
Prawa do towarów giełdowych	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Informacja o środkach pieniężnych klientów na rachunkach

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Ulokowane w dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa	-	-
Zdeponowane na rachunkach pieniężnych w biurze maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub publicznym obrocie pierwotnym	214 932	579 631
Pozostałe środki pieniężne klientów	17 737	95 891
Przekazane z funduszu rozliczeniowego	-	-
Razem	232 669	675 522

31.12.2010	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Ulokowane w dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa	-	-
Zdeponowane na rachunkach pieniężnych w biurze maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub publicznym obrocie pierwotnym	217 458	862 622
Pozostałe środki pieniężne klientów	18 137	44 208
Przekazane z funduszu rozliczeniowego	-	-
Razem	235 595	906 830

Rozrachunki z bankami prowadzącymi działalność maklerską, domami maklerskimi i towarowymi domami maklerskimi

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z tytułu zawartych transakcji, w tym:	12 074	38 095
na rynku giełdowym	11 636	37 377
na rynku pozagiełdowym	-	-
na alternatywnym systemie obrotu	438	718
Należności z tytułu reprezentacji innych banków, prowadzących działalność maklerską, oraz domów maklerskich na regulowanych rynkach papierów wartościowych	-	-
Należności z tytułu afiliacji	-	-
Należności z tytułu pożyczek automatycznych realizowanych za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	-	-
Razem należności	12 074	38 095
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji, w tym:	11 570	36 839
na rynku giełdowym	11 296	35 647
na rynku pozagiełdowym	-	-
na alternatywnym systemie obrotu	274	1 192
Zobowiązania z tytułu reprezentacji innych banków, prowadzących działalność maklerską, oraz domów maklerskich na regulowanych rynkach papierów wartościowych	-	-
Zobowiązania z tytułu afiliacji	-	-
Zobowiązania z tytułu pożyczek automatycznych realizowanych za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	-	-
Razem zobowiązania	11 570	36 839

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2010	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z tytułu zawartych transakcji, w tym:	14 539	57 769
na rynku giełdowym	14 539	55 530
na rynku pozagiełdowym	-	-
na alternatywnym systemie obrotu	-	2 239
Należności z tytułu reprezentacji innych banków, prowadzących działalność maklerską, oraz domów maklerskich na regulowanych rynkach papierów wartościowych	-	-
Należności z tytułu afiliacji	-	-
Należności z tytułu pożyczek automatycznych realizowanych za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	-	-
Razem należności	14 539	57 769
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji, w tym:	17 684	56 856
na rynku giełdowym	17 684	52 812
na rynku pozagiełdowym	-	1 497
na alternatywnym systemie obrotu	-	2 547
Zobowiązania z tytułu reprezentacji innych banków, prowadzących działalność maklerską, oraz domów maklerskich na regulowanych rynkach papierów wartościowych	-	-
Zobowiązania z tytułu afiliacji	-	-
Zobowiązania z tytułu pożyczek automatycznych realizowanych za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	-	-
Razem zobowiązania	17 684	56 856

Rozrachunki z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych, KDPW_CCP i giełdowymi izbami rozrachunkowymi

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z funduszu rozliczeniowego	1 548	560
Należności z tytułu depozytów zabezpieczających	11 577	6 438
Pozostałe należności	318	156
Razem należności	13 443	7 154
Zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego	-	-
Zobowiązania z tytułu depozytów zabezpieczających	-	-
Pozostałe zobowiązania	168	362
Razem zobowiązania	168	362

Pozycje dotyczące udziału w systemie rekompensat zarządzanym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z funduszu rekompensat	83	6 147
Rozliczenia międzyokresowe – opłaty za zarządzanie systemem	11	625
Rozliczenia międzyokresowe – pożytki z systemu	-94	-6 772
Zobowiązania wobec funduszu rekompensat	-	-
Razem pozycje bilansowe dotyczące udziału w systemie rekompensat netto	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rozrachunki z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych i giełdowymi izbami rozrachunkowymi

31.12.2010	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z funduszu rozliczeniowego	2 093	9 036
Należności tytułu depozytów zabezpieczających	11 557	5 655
Pozostałe należności	255	124
Razem należności	13 905	14 815
Zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego	-	-
Zobowiązania tytułu depozytów zabezpieczających	-	-
Pozostałe zobowiązania	139	497
Razem zobowiązania	139	497

Pozycje dotyczące udziału w systemie rekompensat zarządzanym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych

31.12.2010	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z funduszu rekompensat	29	5 175
Rozliczenia międzyokresowe – opłaty za zarządzanie systemem	5	531
Rozliczenia międzyokresowe – pożyczki z systemu	-34	-5 706
Zobowiązania wobec funduszu rekompensat	-	-
Razem pozycje bilansowe dotyczące udziału w systemie rekompensat netto	-	-

Rozrachunki z podmiotami prowadzącymi regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności od Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	-	-
Należności od BondSpot S.A.	-	-
Razem należności	-	-
Zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	176	650
Zobowiązania wobec BondSpot S.A.	-	1
Razem zobowiązania	176	651

31.12.2010	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności od Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	-	-
Należności od BondSpot S.A.	-	-
Razem należności	-	-
Zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	185	854
Zobowiązania wobec BondSpot S.A.	1	1
Razem zobowiązania	186	855

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

8. Informacje dotyczące segmentów działalności

Prezentacja informacji według segmentów branżowych oparta jest o stosowany model zarządczy, w którym głównym kryterium podziału sprawozdawczości Grupy na segmenty jest klasyfikacja klienta w zależności od jego profilu i modelu obsługi.

Model zarządczy w obszarze budżetowania i monitorowania wyników segmentów obejmuje wszystkie składowe rachunku zysków i strat do poziomu zysku brutto. Oznacza to, że poszczególnym segmentom przypisane są zarówno dochody uzyskane w ramach działalności tego segmentu, jak również koszty operacyjne związane z tą działalnością (zarówno koszty bezpośrednie, jak i koszty alokowane, zgodnie z przyjętym modelem alokacji), a także pozostałe składowe rachunku zysków i strat.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych, przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych. Przepływy środków pomiędzy segmentami Banku zajmującymi się obsługą klientów detalicznych, klientów bankowości prywatnej, bankowością korporacyjną i inwestycyjną a obszarem Zarządzania Aktywami i Pasywami i pozostałe, wyceniane są w oparciu o ceny rynkowe dla danej waluty oraz termin wymagalności / zapadalności z uwzględnieniem marż płynnościowych.

Segmenty branżowe

Segmentacja Grupy obejmuje następujące obszary:

- Bankowości Detalicznej - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi klientów indywidualnych (z wyłączeniem klientów z obszaru Bankowości Prywatnej), małych i mikro firm o obrotach rocznych do 10 mln złotych oraz wyniki spółek Grupy, konsolidowanych metodą pełną i udziały w zyskach spółek konsolidowanych metodą praw własności przypisanych do działalności detalicznej,
- Bankowości Prywatnej - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi najbardziej zamożnych klientów indywidualnych,
- Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi firm średnich i dużych, zaangażowanie Banku na rynku międzybankowym, w dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty a także wyniki spółek Grupy konsolidowanych metodą pełną przypisanych do działalności korporacyjnej i inwestycyjnej,
- Zarządzania Aktywami i Pasywami i pozostałe – obejmuje nadzór i monitoring przepływów środków finansowych, pozostałe obszary zarządzane centralnie, wyniki spółek konsolidowanych metodą pełną i udziały w zyskach spółek wycenianych metodą praw własności, które nie są przypisane innym segmentom.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Informacja o dochodach według segmentów branżowych w 2011 roku

	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	BANKOWOŚĆ PRYWATNA	BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA I INWESTYCYJNA		ZARZĄDZANIE AKTYWAMI I PASYWAMI ORAZ POZOSTAŁE (*)	GRUPA RAZEM
			DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA		
Przychody odsetkowe zewnętrzne	3 287 054	27 918	3 887 770	225 066	-23 588	7 404 220
Koszty odsetkowe zewnętrzne	-1 201 045	-211 040	-1 479 460	-93 692	138 875	-2 846 362
Wynik odsetkowy zewnętrzny	2 086 009	-183 122	2 408 310	131 374	115 287	4 557 858
Przychody odsetkowe wewnętrzne	2 190 899	246 865	2 449 752	-	-4 887 516	-
Koszty odsetkowe wewnętrzne	-1 539 473	-22 042	-3 582 936	-	5 144 451	-
Wynik odsetkowy wewnętrzny	651 426	224 823	-1 133 184	-	256 935	-
Przychody z tyt. dywidend i z jednostek ujmowanych metodą praw własności	62 979	-	-	-	17 341	80 320
Wynik z tytułu odsetek	2 800 414	41 701	1 275 126	131 374	389 563	4 638 178
Wynik pozaodsetkowy	2 057 946	34 820	924 566	32 799	43 022	3 093 153
Dochody z działalności operacyjnej	4 858 360	76 521	2 199 692	164 173	432 585	7 731 331
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-1 163 933	-19 772	-240 651	-37 659	-484 139	-1 946 154
Pozostałe koszty administracyjne	-1 536 215	-27 638	-404 922	-39 237	659 931	-1 348 081
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-163 124	-574	-13 091	-9 026	-191 678	-377 493
Koszty działalności operacyjnej	-2 863 272	-47 984	-658 664	-85 922	-15 886	-3 671 728
Zysk operacyjny	1 995 088	28 537	1 541 028	78 251	416 699	4 059 603
Wynik z tytułu pozostałych rezerw	-727	-	-960	-	-4 146	-5 833
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-387 539	-453	-148 072	-4 532	2 657	-537 939
Zysk z działalności inwestycyjnej	-305	-	76 722	-47	745	77 115
Zysk brutto	1 606 517	28 084	1 468 718	73 672	415 955	3 592 946
Podatek dochodowy (działalność kontynuowana)						-667 884
Podatek dochodowy (działalność zaniechana)				-15 966		-15 966
Zysk netto (działalność kontynuowana)						2 851 390
Zysk netto (działalność zaniechana)				57 706		57 706
Przypadający na akcjonariuszy Banku						2 899 414
Przypadający na udziały mniejszości						9 682
Aktywa alokowane	45 678 422	536 417	91 392 451	2 894 904	-3 791 042	136 711 152
Aktywa niealokowane						9 878 954
Aktywa ogółem						146 590 106
Pasywa alokowane	59 846 910	6 050 068	56 938 572	2 416 420	-5 116 393	120 135 577
Pasywa niealokowane						26 454 529
Pasywa ogółem						146 590 106

(*) z uwzględnieniem rozrachunków wewnątrz Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Informacja o dochodach według segmentów branżowych w 2010 roku

	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	BANKOWOŚĆ PRYWATNA	BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA I INWESTYCYJNA		ZARZĄDZANIE AKTYWAMI I PASYWAMI ORAZ POZOSTAŁE (*)	GRUPA RAZEM
			DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA		
Przychody odsetkowe zewnętrzne	2 847 955	30 322	3 464 879	270 779	-62 720	6 551 215
Koszty odsetkowe zewnętrzne	-1 081 628	-195 863	-1 177 885	-122 010	129 845	-2 447 541
Wynik odsetkowy zewnętrzny	1 766 327	-165 541	2 286 994	148 769	67 125	4 103 674
Przychody odsetkowe wewnętrzne	1 843 754	222 205	1 916 987	-	-3 982 946	-
Koszty odsetkowe wewnętrzne	-1 202 941	-21 695	-2 880 326	-	4 104 962	-
Wynik odsetkowy wewnętrzny	640 813	200 510	-963 339	-	122 016	-
Przychody z tyt. dywidend i z jednostek ujmowanych metodą praw własności	59 068	-	-	-	17 090	76 158
Wynik z tytułu odsetek	2 466 208	34 969	1 323 655	148 769	206 231	4 179 832
Wynik pozaodsetkowy	2 015 856	34 351	907 868	47 610	32 497	3 038 182
Dochody z działalności operacyjnej	4 482 064	69 320	2 231 523	196 379	238 728	7 218 014
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-1 185 843	-19 450	-242 849	-39 145	-463 014	-1 950 301
Pozostałe koszty administracyjne	-1 509 512	-27 089	-392 138	-39 023	660 618	-1 307 144
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-156 352	-408	-12 798	-12 502	-209 651	-391 711
Koszty działalności operacyjnej	-2 851 707	-46 947	-647 785	-90 670	-12 047	-3 649 156
Zysk operacyjny	1 630 357	22 373	1 583 738	105 709	226 681	3 568 858
Wynik z tytułu pozostałych rezerw	-23 040	-	1 109	-	-28 743	-50 674
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-454 440	3 034	-33 247	-52 041	-1 234	-537 928
Zysk z działalności inwestycyjnej	57	-	115 453	354	5 392	121 256
Zysk brutto	1 152 934	25 407	1 667 053	54 022	202 096	3 101 512
Podatek dochodowy (działalność kontynuowana)						-554 116
Podatek dochodowy (działalność zaniechana)				-17 057		-17 057
Zysk netto (działalność kontynuowana)						2 493 374
Zysk netto (działalność zaniechana)				36 965		36 965
Przypadający na akcjonariuszy Banku						2 525 234
Przypadający na udziały mniejszości						5 105
Aktywa alokowane	40 146 221	579 498	86 014 590	3 209 276	-1 899 534	128 050 051
Aktywa niealokowane						6 039 835
Aktywa ogółem						134 089 886
Pasywa alokowane	57 627 207	5 997 669	48 970 475	2 847 921	-5 221 808	110 221 464
Pasywa niealokowane						23 868 422
Pasywa ogółem						134 089 886

(*) z uwzględnieniem rozrachunków wewnątrz Grupy Kapitałowej Pekao S.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Segmenty geograficzne

Działalność operacyjna Grupy Pekao S.A. skoncentrowana jest na rynku polskim poprzez sieć oddziałów Banku Pekao S.A. i spółek Grupy.

Poza Polską działalność Grupy prowadzona jest w następujących krajach:

Ukraina – poprzez spółkę zależną Banku Pekao S.A.

Francja – poprzez oddział Banku Pekao S.A. w Paryżu.

Wyniki z działalności Oddziału Banku Pekao S.A. w Paryżu nie zostały wyodrębnione z uwagi na nieistotność w porównaniu do wyników całej Grupy.

Poniższa tabela prezentuje informacje o działalności operacyjnej Grupy według segmentów geograficznych:

	POLSKA	UKRAINA (DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA)	RAZEM GRUPA
2011			
Dochody zewnętrzne	2 841 708	57 706	2 899 414
Aktywa segmentu	143 695 202	2 894 904	146 590 106
2010			
Dochody zewnętrzne	2 488 269	36 965	2 525 234
Aktywa segmentu	130 880 610	3 209 276	134 089 886

9. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	2011	2010
Z tytułu kredytów i pożyczek oraz pozostałych należności od klientów	5 898 070	5 181 603
Z tytułu lokat w innych bankach	219 086	162 294
Z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	111 645	51 337
Z tytułu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	1 126 094	1 050 612
Z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	48 498	71 256
Z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	827	34 113
Razem	7 404 220	6 551 215

Przychody odsetkowe za 2011 rok zawierają kwotę przychodów związaną z aktywami finansowymi, dla których rozpoznano utratę wartości, w wysokości 250 340 tys. złotych (w 2010 roku 226 333 tys. złotych).

Całkowita kwota przychodów odsetkowych za 2011 rok, obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 4 193 093 tys. złotych (w 2010 roku 3 718 330 tys. złotych).

Koszty z tytułu odsetek

	2011	2010
Z tytułu depozytów klientów	-2 482 728	-2 109 110
Z tytułu depozytów innych banków	-49 624	-59 741
Z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-118 648	-54 061
Z tytułu zaciągniętych kredytów	-133 001	-147 629
Z tytułu dłużnych papierów wartościowych	-62 361	-77 000
Razem	-2 846 362	-2 447 541

Kwota kosztów odsetkowych za 2011 rok, obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 2 509 340 tys. złotych (w 2010 roku 2 203 336 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

10. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	2011	2010
Z tytułu obsługi rachunków bankowych, zleceń płatniczych oraz operacji gotówkowych	863 839	890 390
Z tytułu kart płatniczych	812 389	780 746
Z tytułu kredytów i pożyczek	593 382	449 570
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów inwestycyjnych	274 995	299 934
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	151 714	159 506
Z działalności powierniczej	59 242	52 784
Z tytułu obsługi funduszy emerytalnych i inwestycyjnych	68 499	70 474
Z tytułu gwarancji, akredytyw i podobnych operacji	54 057	53 077
Pozostałe	55 938	39 812
Razem	2 934 055	2 796 293

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	2011	2010
Z tytułu kart płatniczych	-394 221	-341 659
Z tytułu przelewów i przekazów	-26 340	-23 877
Z tytułu operacji papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami finansowymi	-22 896	-22 590
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	-8 389	-7 421
Z działalności powierniczej	-8 580	-7 294
Z tytułu zarządzania funduszami emerytalnymi	-3 150	-3 924
Z tytułu usług pośrednictwa	-1 768	-384
Pozostałe	-19 817	-21 116
Razem	-485 161	-428 265

11. Przychody z tytułu dywidend

	2011	2010
Od emitentów papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	10 352	7 889
Razem	10 352	7 889

12. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

	2011	2010
Wynik z wymiany	532 772	575 218
Wynik z instrumentów pochodnych	51 757	-3 922
Wynik z papierów wartościowych	10 582	12 920
Razem	595 111	584 216

Całkowita kwota zmiany wartości godziwych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ustalonych z wykorzystaniem technik wyceny (w przypadku braku publikowanych notowań ustalonych na aktywnym rynku) w 2011 roku wyniosła 61 971 tys. złotych (odpowiednio w 2010 roku 4 024 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

13. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

	2011	2010
Instrumenty dłużne	-501	13 952
Razem	-501	13 952

14. Zyski (straty) na sprzedaży

Zrealizowane zyski

	2011	2010
Kredyty i inne należności finansowe	130	7 044
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty dłużne	72 899	114 693
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty kapitałowe	99	6 934
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	3 884	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	96	303
Razem	77 108	128 974

Zrealizowane straty

	2011	2010
Kredyty i inne należności finansowe	-161	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty dłużne	-167	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-1 377	-1 371
Razem	-1 705	-1 371

Zrealizowany zysk netto	75 403	127 603
--------------------------------	---------------	----------------

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesiona w 2011 roku bezpośrednio na kapitał własny wyniosła 10 913 tys. złotych (zwyżka), w 2010 roku 132 013 tys. złotych (zwyżka).

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych odniesiona w 2011 roku z kapitałów własnych na wynik finansowy wyniosła 72 731 tys. złotych (zysk), w 2010 roku 114 693 tys. złotych (zysk).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

15. Ogólne koszty administracyjne

Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze

	2011	2010
Wynagrodzenia	-1 651 197	-1 661 867
Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	-281 886	-283 095
Koszty programów emerytalnych z tytułu programów określonych składek	-1 491	-1 725
Koszty płatności w formie akcji własnych	-11 580	-3 614
Razem	-1 946 154	-1 950 301

Pozostałe koszty administracyjne

	2011	2010
Koszty rzeczowe	-1 207 051	-1 216 346
Podatki i opłaty	-38 521	-38 177
Składki i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-89 020	-39 156
Składki na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami (KNF)	-20 836	-20 670
Razem	-1 355 428	-1 314 349

Razem ogólne koszty administracyjne	-3 301 582	-3 264 650
--	-------------------	-------------------

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

16. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto

Pozostałe przychody operacyjne

	2011	2010
Czynsze i inne przychody uboczne	44 202	36 531
Oplaty związane z ubezpieczeniem kredytów	27 467	28 453
Odzyskane koszty windykacji	22 285	14 691
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	9 811	6 306
Refundacja kosztów administracyjnych	7 347	7 205
Przychody z tytułu umorzonych zobowiązań	1 472	2 964
Rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	2 138	6 939
Rozwiązanie rezerw na zobowiązania	2 757	508
Zysk na sprzedaży pozostałych aktywów	5 528	2 807
Pozostałe	52 763	58 020
Razem	175 770	164 424

Pozostałe koszty operacyjne

	2011	2010
Koszty z tytułu ubezpieczenia kredytów	-29 152	-19 236
Koszty z tytułu reklamacji klientów	-3 611	-6 462
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	-8 029	-2 543
Koszty związane z dochodzeniem należności i roszczeń spornych	-3 859	-4 778
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	-1 715	-18 210
Strata na sprzedaży pozostałych aktywów	-414	-182
Pozostałe	-54 925	-46 599
Razem	-101 705	-98 010

Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	74 065	66 414
--	---------------	---------------

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

17. Utrata wartości

2011	STAN NA POCZĄTEK OKRESU	ZWIĘKSZENIA		ZMNIEJSZENIA			STAN NA KONIEC OKRESU	WPŁYW NA WYNIK OKRESU BIEŻĄCEGO(**)
		UTWORZENIE ODPISÓW	INNE (*)	SPISANIA AKTYWÓW Z BILANSU	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	INNE (*)		
Utrata wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych								
Należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	76 999	628	3 039	-3 428	-3 652	-1 070	72 516	3 024
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	480	-	-	-	-	-480	-	-
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	4 051 877	1 198 468	222 286	-255 643	-667 093	-127 143	4 422 752	-531 375
Należności z tytułu leasingu finansowego	181 794	94 939	-	-11 138	-65 168	-137	200 290	-29 771
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	481	-	-	-	-	-358	123	-
Utrata wartości zobowiązań pozabilansowych	96 500	50 744	1 089	-	-69 193	-	79 140	18 449
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	4 408 131	1 344 779	226 414	-270 209	-805 106	-129 188	4 774 821	-539 673
Utrata wartości pozostałych aktywów:								
Inwestycji w jednostki podporządkowane	3 787	-	110	-	-	-3 006	891	-
Wartości niematerialnych	10 961	-	-	-	-	-	10 961	-
Wartość firmy	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe wartości niematerialne	10 961	-	-	-	-	-	10 961	-
Rzeczowych aktywów trwałych	9 315	1 498	-	-	-333	-830	9 650	-1 165
Nieruchomości inwestycyjnych	550	-	-	-	-	-	550	-
Pozostałych	95 047	8 010	5 249	-30 396	-2 138	-73	75 699	-5 872
Razem utrata wartości pozostałych aktywów	119 660	9 508	5 359	-30 396	-2 471	-3 909	97 751	-7 037
Razem	4 527 791	1 354 287	231 773	-300 605	-807 577	-133 097	4 872 572	-546 710

(*) W tym różnice kursowe oraz przeniesienia między pozycjami

(**) Pozycja rachunku zysków i strat „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe” zawiera odpis netto z tytułu utraty wartości w wysokości -539 673 tys. złotych, odpis netto z tytułu utraty wartości dotyczący działalności zaniechanej w wysokości -4 532 tys. złotych oraz przychody z tytułu odzyskanych należności nieściągalnych netto w wysokości 6 266 tys. złotych, co stanowi łączną kwotę -537 939 tys. złotych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2010	STAN NA POZCZĄTEK OKRESU	ZWIĘKSZENIA		ZMNIEJSZENIA			STAN NA KONIEC OKRESU	WPŁYW NA WYNIK OKRESU BIEŻĄCEGO(**)
		UTWORZENIE ODPISÓW	INNE (*)	SPISANIA AKTYWÓW Z BILANSU	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	INNE (*)		
Utrata wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych								
Należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	78 245	4 862	5 890	-	-2 742	-9 256	76 999	-2 120
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	4 793	-	480	-	-	-4 793	480	-
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	4 193 778	1 189 034	122 191	-452 985	-660 548	-339 593	4 051 877	-528 486
Należności z tytułu leasingu finansowego	167 514	69 948	805	-8 694	-47 751	-28	181 794	-22 197
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	7 280	-	464	-4 804	-	-2 459	481	-
Utrata wartości zobowiązań pozabilansowych	103 251	51 453	237	-	-58 185	-256	96 500	6 732
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	4 554 861	1 315 297	130 067	-466 483	-769 226	-356 385	4 408 131	-546 071
Utrata wartości pozostałych aktywów:								
Inwestycji w jednostki podporządkowane	3 759	-	28	-	-	-	3 787	-
Wartości niematerialnych	10 961	-	-	-	-	-	10 961	-
Wartość firmy	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe wartości niematerialne	10 961	-	-	-	-	-	10 961	-
Rzeczowych aktywów trwałych	12 863	238	-	-	-2 451	-1 335	9 315	2 213
Nieruchomości inwestycyjnych	4 352	-	-	-	-3 706	-96	550	3 706
Pozostałych	108 300	2 543	187	-678	-6 939	-8 366	95 047	4 396
Razem utrata wartości pozostałych aktywów	140 235	2 781	215	-678	-13 096	-9 797	119 660	10 315
Razem	4 695 096	1 318 078	130 282	-467 161	-782 322	-366 182	4 527 791	-535 756

(*) W tym różnice kursowe oraz przeniesienia między pozycjami

(**) Pozycja rachunku zysków i strat „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe” zawiera odpis netto z tytułu utraty wartości w wysokości -546 071 tys. złotych oraz przychody z odzyskanych należności nieściągalnych netto w wysokości 8 143 tys. złotych, co stanowi łączną kwotę -537 928 tys. złotych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

18. Zysk (strata) z jednostek podporządkowanych

Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych

NAZWA JEDNOSTKI	2011	2010
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	702	837
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	62 254	58 216
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	10 946	8 392
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-3 902	304
Central Poland Fund LLC	-32	520
Razem udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	69 968	68 269
Razem zyski (straty) z jednostek podporządkowanych	69 968	68 269

19. Podatek dochodowy

Obciążenie podatkowe Grupy Kapitałowej za rok 2011 w kwocie 683 850 tys. złotych składa się z:

- obciążenia podatkowego dotyczącego działalności kontynuowanej w wysokości 667 884 tys. złotych,
- obciążenia podatkowego dotyczącego działalności zaniechanej w wysokości 15 966 tys. złotych.

Poniższe noty objaśniające prezentują rozbięcie składników obciążenia wyniku brutto Grupy zarówno dla działalności kontynuowanej jak i zaniechanej.

Uzgodnienie pomiędzy podatkiem obliczonym jako iloczyn wyniku finansowego brutto i obowiązującej stawki podatkowej a rzeczywistym obciążeniem podatkowym wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

	2011	2010
Wynik finansowy brutto	3 592 946	3 101 512
Obciążenie podatkowe wg zastosowanej stawki podatkowej 19%	682 660	589 287
Różnice trwale:	1 190	-18 114
Przychody nie podlegające opodatkowaniu	-23 142	-47 137
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	15 019	29 041
Wpływ stawek podatkowych stosowanych zgodnie z jurysdykcją innych państw	1 801	268
Wpływ rozliczonych strat podatkowych	-109	-580
Ulgi podatkowe nieujęte w rachunku zysków i strat	292	319
Pozostałe	7 329	-25
Efektywne obciążenie zysku brutto podatkiem dochodowym	683 850	571 173

Zastosowana stawka podatkowa 19% jest obowiązującą w Polsce stawką podatku dochodowego od osób prawnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podstawowe składniki obciążenia podatkowego w rachunku zysków i strat i kapitale własnym

	2011	2010
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	-826 747	-800 748
Bieżące obciążenie podatkowe wykazane w rachunku wyników	-819 151	-790 722
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	156	-741
Pozostałe podatki (np. podatek pobrany u źródła, podatek dochodowy oddziałów zagranicznych)	-7 752	-9 285
Odroczony podatek dochodowy	142 897	229 575
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	142 897	229 575
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	-683 850	-571 173
KAPITAŁY WŁASNE		
Odroczony podatek dochodowy	9 187	15 496
Z tytułu dochodów i kosztów ujętych w innych składnikach całkowitych dochodów :		
przeszacowanie instrumentów finansowych traktowanych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych	9 361	-12 838
przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – papiery dłużne	11 785	-3 186
przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – z prawem do kapitału	-566	-4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-11 393	31 524
Obciążenie podatkowe wykazane w innych składnikach całkowitych dochodów	9 187	15 496
Razem obciążenie	-674 663	-555 677

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego Grupy Kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2011 roku w kwocie 31 757 tys. złotych składa się z:

- rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczącej działalności kontynuowanej w wysokości 4 437 tys. złotych
- rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczącej działalności zaniechanej w wysokości 27 320 tys. złotych

Aktywo z tytułu podatku odroczonego Grupy Kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2011 roku w kwocie 888 002 tys. złotych dotyczy w całości działalności kontynuowanej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2011 ROKU									
	STAN NA POZĄTEK OKRESU			ZMIANY ODNOSZONE NA		ZMIANA Z TYTUŁU ZMIAN W ZAKRESIE KONSOLIDACJI ORAZ INNE		STAN NA KONIEC OKRESU		
	RAZEM PODATEK ODROZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RAZEM PODATEK ODROZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH
REZERWA NA PODATEK ODROZONY										
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	25 209	25 209	-	6 197	-	1 048	-	32 454	32 454	-
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	131 793	131 793	-	-30 127	-	-	-	101 666	101 666	-
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	183 114	177 221	5 893	-61 724	-5 631	-	-	115 759	115 497	262
Amortyzacja przyśpieszona	119 559	119 559	-	2 730	-	-316	-	121 973	121 973	-
Ulga inwestycyjna	8 193	8 193	-	-500	-	-	-	7 693	7 693	-
Inne	28 279	28 279	-	13 909	-	1 834	-	44 022	44 022	-
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	496 147	490 254	5 893	-69 515	-5 631	2 566	-	423 567	423 305	262
AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO										
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	127 519	127 519	-	-33 334	-	-	-	94 185	94 185	-
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	328 263	296 078	32 185	68 431	3 556	-	-	400 250	364 509	35 741
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	106 435	106 435	-	-19 567	-	-8	-	86 860	86 860	-
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	356 922	356 922	-	35 629	-	-2 960	-	389 591	389 591	-
Rezerwy na koszty osobowe	92 527	92 527	-	-3 227	-	199	-	89 499	89 499	-
Rezerwy na koszty rzeczowe	15 837	15 837	-	-6 486	-	133	-	9 484	9 484	-
Strata z lat ubiegłych	2 265	2 265	-	4 255	-	-2	-	6 518	6 518	-
Inne	172 423	172 423	-	27 681	-	3 321	-	203 425	203 425	-
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 202 191	1 170 006	32 185	73 382	3 556	683	-	1 279 812	1 244 071	35 741
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	X	X	X	142 897	9 187	-1 883	-	X	X	X
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	721 981	694 785	27 196	X	X	X	X	888 002	852 261	35 741
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	15 937	15 033	904	X	X	X	X	31 757	31 495	262

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2010 ROKU									
	STAN NA POZĄTEK OKRESU			ZMIANY ODNOSZONE NA		ZMIANA Z TYTUŁU ZMIAN W ZAKRESIE KONSOLIDACJI ORAZ INNE		STAN NA KONIEC OKRESU		
	RAZEM PODATEK ODROZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RAZEM PODATEK ODROZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH
REZERWA NA PODATEK ODROZONY										
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	25 546	25 546	-	-294	-	-43	-	25 209	25 209	-
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	182 222	182 222	-	-50 429	-	-	-	131 793	131 793	-
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	340 762	340 762	-	-163 541	5 893	-	-	183 114	177 221	5 893
Amortyzacja przyspieszona	118 938	118 938	-	309	-	312	-	119 559	119 559	-
Ułga inwestycyjna	8 827	8 827	-	-634	-	-	-	8 193	8 193	-
Inne	27 338	27 338	-	1 702	-	-761	-	28 279	28 279	-
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	703 633	703 633	-	-212 887	5 893	-492	-	496 147	490 254	5 893
AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO										
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	190	190	-	-201	-	11	-	-	-	-
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	183 167	183 167	-	-55 648	-	-	-	127 519	127 519	-
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	312 722	301 926	10 796	-6 015	21 389	167	-	328 263	296 078	32 185
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	114 155	114 155	-	-7 689	-	-31	-	106 435	106 435	-
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	335 123	335 123	-	21 300	-	499	-	356 922	356 922	-
Rezerwy na koszty osobowe	66 622	66 622	-	25 935	-	-30	-	92 527	92 527	-
Rezerwy na koszty rzeczowe	22 196	22 196	-	-6 390	-	31	-	15 837	15 837	-
Strata z lat ubiegłych	1 100	1 100	-	1 121	-	44	-	2 265	2 265	-
Inne	127 999	127 999	-	44 275	-	148	-	172 423	172 423	-
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 163 274	1 152 478	10 796	16 688	21 389	839	-	1 202 191	1 170 006	32 185
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	X	X	X	229 575	15 496	1 331	X	X	X	X
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	462 147	451 351	10 796	X	X	X	X	721 981	694 785	27 196
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	2 505	2 505	-	X	X	X	X	15 937	15 033	904

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i na dzień 31 grudnia 2010 roku wystąpiły różnice przejściowe związane z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku ze spełnieniem warunków kontrolowania terminów odwracania się różnic przejściowych i występowaniem prawdopodobieństwa, że różnice te nie odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości.

Kwota ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz data wygaśnięcia poniższych różnic przejściowych przedstawione są w tabeli poniżej.

ROK WYGAŚNIĘCIA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH	KWOTA RÓŻNIC NA 31.12.2011	KWOTA RÓŻNIC NA 31.12.2010
2011		1 736
2012	2 520	2 520
2013	405	-
2014	782	-
2015	670	-
2016	-	-
Bezterminowo	33 111	33 111
Razem	37 488	37 367

20. Zysk z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Zysk przypadający na jedną akcję

	2011	2010
Zysk netto	2 899 414	2 525 234
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 367 442	262 352 988
Zysk przypadający na jedną akcję (w złotych na jedną akcję)	11,05	9,63

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu, skorygowaną o wpływ wszystkich rozważających potencjalnych akcji zwykłych.

W Grupie występują instrumenty rozważające w postaci obligacji zamiennych na akcje oparte na emisji akcji serii G opisanej w Nocie 45. Dla celów wyliczenia zakłada się, że zostaną one zamienione na akcje.

	2011	2010
Zysk netto	2 899 414	2 525 234
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 367 442	262 352 988
Korekty liczby akcji dla celów wyliczenia zysku rozwodnionego	87 905	85 877
Średnia ważona liczba akcji zwykłych do wyliczenia zysku rozwodnionego	262 455 347	262 438 865
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (w złotych na jedną akcję)	11,05	9,62

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

21. Dywidendy zaproponowane do wypłaty

Dywidendy oraz pozostałe wypłaty na rzecz akcjonariuszy są ujmowane bezpośrednio w kapitałach. Zobowiązanie z tytułu dywidendy nie jest wykazywane do czasu kiedy jednostka nie ma obowiązku wypłaty dywidendy, tj. do czasu zatwierdzenia wypłaty.

Zarząd Banku Polska Kasa Opieki S.A. do dnia podpisania niniejszego sprawozdania finansowego nie podjął uchwały w sprawie propozycji wypłaty dywidendy z zysku za rok 2011.

22. Kasa, należności od Banku Centralnego

	31.12.2011	31.12.2010
Gotówka	2 236 224	2 471 939
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	2 005 750	3 495 458
Lokaty	631 000	-
Odsetki	13 106	314
Inne środki	13	1 393
Razem	4 886 093	5 969 104

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane w wysokości 0,9 stopy redyskontowej weksli wynoszącej na dzień 31 grudnia 2011 roku 4,75 % (na dzień 31 grudnia 2010 roku 3,75%).

23. Należności od banków

Należności od banków według struktury produktowej

	31.12.2011	31.12.2010
Rachunki bieżące i lokaty overnight	1 170 846	2 992 440
Lokaty międzybankowe	151 685	1 378 647
Kredyty i pożyczki	83 716	619 816
Zabezpieczenia pieniężne	2 065 677	754 513
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 971 558	250 133
Dłużne papiery wartościowe	1 181	291 622
Należności w drodze	184 514	28 331
Odsetki	29 396	20 308
Razem brutto	5 658 573	6 335 810
Odpisy aktualizujące wartość należności	-72 516	-76 999
Razem netto	5 586 057	6 258 811

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności od banków według struktury jakościowej

	31.12.2011	31.12.2010
Należności od banków, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	5 577 796	6 252 451
należności brutto z utratą wartości	80 777	83 359
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-55 181	-55 024
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-17 335	-21 975
Razem	5 586 057	6 258 811

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana.

Należności od banków według umownych terminów zapadalności

	31.12.2011	31.12.2010
Należności od banków, w tym:		
do 1 miesiąca	4 892 755	5 286 714
od 1 do 3 miesięcy	561 176	1 347
od 3 miesięcy do 1 roku	6 436	838 225
od 1 do 5 lat	46 718	65 962
powyżej 5 lat	42 495	40 758
dla których termin zapadalności upłynął	79 597	82 496
Odsetki	29 396	20 308
Razem brutto	5 658 573	6 335 810
Odpisy aktualizujące wartość należności	-72 516	-76 999
Razem netto	5 586 057	6 258 811

Należności od banków według walut

	31.12.2011	31.12.2010
PLN	2 311 393	1 417 026
CHF	24 549	117 204
EUR	2 927 817	4 366 380
USD	194 926	174 382
Pozostałe waluty	127 372	183 819
Razem	5 586 057	6 258 811

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w roku 2011 i 2010 prezentowane są w Nocie 17.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

24. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa / zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według struktury produktowej

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	601 813	-
bony skarbowe	106 729	-
obligacje skarbowe	495 084	-
Papiery wartościowe emitowane przez banki	247 898	-
Razem	849 711	-

31.12.2010	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	768 237	114 228
bony skarbowe	100 752	-
obligacje skarbowe	667 485	114 228
Papiery wartościowe emitowane przez banki	197 404	-
Razem	965 641	114 228

Aktywa / zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według terminów wymagalności

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	130 632	-
od 1 do 3 miesięcy	67 993	-
od 3 miesięcy do 1 roku	368 520	-
od 1 do 5 lat	209 065	-
powyżej 5 lat	73 501	-
Razem	849 711	-

31.12.2010	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	959	-
od 1 do 3 miesięcy	236 845	-
od 3 miesięcy do 1 roku	574 172	-
od 1 do 5 lat	139 139	104 280
powyżej 5 lat	14 526	9 948
Razem	965 641	114 228

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

25. Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu

Instrumenty pochodne stosowane przez Grupę

W ramach swojej działalności Grupa wykorzystuje różnego typu pochodne instrumenty finansowe służące do celów zarządzania ryzykiem związanym z prowadzoną działalnością. Większość instrumentów pochodnych stosowanych przez Grupę stanowią kontrakty pozagiełdowe (tzw. over-the-counter). Nieznaczną część instrumentów pochodnych stanowią kontrakty zawierane na regulowanych rynkach giełdowych (głównie kontrakty futures).

Pochodne transakcje walutowe wymiany stanowią zobowiązanie bądź prawo do zakupu lub sprzedaży waluty zagranicznej i krajowej. Terminowe operacje wymiany walutowej (operacje typu forward) oparte są na określonym w momencie zawarcia kursie waluty na określoną datę w przyszłości. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Transakcje swap walutowy są kombinacją wymiany określonych walut na datę spot oraz transakcji odwrotnej na datę forward, przy czym odpowiednie kursy wymiany są ustalone z góry w momencie zawarcia kontraktu. Przy rozliczaniu tych transakcji następuje przepływ środków. Transakcje swap walutowy są zawierane głównie w procesie zarządzania płynnością walutową Grupy. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Opcje walutowe z dostawą są kontraktami, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do nabycia (przy opcji call) bądź sprzedaży (przy opcji put) w określonym momencie w przyszłości lub w określonym przedziale czasu, przewidzianej kontraktem sumy walut po określonym w momencie zawarcia opcji kursie.

W przypadku opcji rozliczanych netto, nabywca po uzyskaniu prawa otrzymuje kwotę w wysokości iloczynu sumy waluty i różnicy między bieżącym kursem rynkowym a kursem ustalonym przy zawarciu transakcji.

Opcje barierowe z jedną barierą to opcje, w których nabywane prawo jest prawem warunkowym zależnym od zdarzenia w określonym z góry przedziale czasowym polegającego na wzroście kursu powyżej ustalonego w dniu transakcji poziomu bariery (zdarzenie UP) lub zdarzenia spadku kursu poniżej bariery (zdarzenie DOWN). Dla bariery typu „wejście” (IN) po zajściu ustalonego zdarzenia warunku prawo warunkowe staje się prawem bezwarunkowym natomiast dla bariery typu „wyjścia” (OUT) po zajściu ustalonego zdarzenia prawo wygasa.

Opcje walutowe wyceniane są w oparciu o model wyceny opcji Garmana-Kohlhagena (a w przypadku opcji barierowych i azjatyckich w oparciu o tzw. rozszerzony model Garmana-Kohlhagena). Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji plain vanilla at-the-money oraz spreadów dla opcji out-of-the money i in-the-money (volatility smile) na standardowe terminy.

Instrumenty pochodne dotyczące stóp procentowych, pozwalają Grupie i jej klientom przenosić, modyfikować lub ograniczać ryzyko stóp procentowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje swap stóp procentowych (IRS) to kontrakty, w których kontrahenci wymieniają między sobą strumienie płatności odsetkowych naliczane od określonej w kontrakcie nominalnej kwoty waluty instrumentu bazowego. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie odpowiednich stawek transakcji IRS. Do dyskontowania ustalonych w warunkach transakcji jak również implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są odpowiednie krzywe zerokuponowe rynku pieniężnego.

Forward Rate Agreement (FRA) to transakcje, w których strony zobowiązują się do zapłaty odsetek od ustalonej kwoty nominalnej, za określony okres rozpoczynający się w przyszłości i naliczonych według ustalonej w dniu zawarcia kontraktu stopy procentowej. Strony rozliczają się w dacie waluty różnicą odsetkową pomiędzy stawką FRA (stopą terminową w dniu zawarcia transakcji), a stopą referencyjną. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Swapy procentowo-walutowe (Cross currency IRS) to transakcje, w których strony wymieniają kapitał i strumienie odsetkowe w różnych walutach w określonym przedziale czasu. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W wycenie transakcji Basis Swap (swapy procentowo-walutowe o zmiennych kuponach) uwzględniane są również rynkowe kwotowania spreadu bazowego (tzw. Basis Swap spread).

Transakcje terminowe na papierach wartościowych to transakcje, w których strony zobowiązują się do zakupu lub sprzedaży papieru wartościowego w określonym terminie w przyszłości za określoną w dniu zawarcia transakcji płatność. Transakcje tego typu wyceniane są poprzez wycenę papieru wartościowego (mark-to-market lub mark-to-model) oraz wycenę przyszłej płatności za papier (metodą dyskontowania przepływu pieniężnego według stopy rynku pieniężnego).

Opcje na stopę procentową (cap/floor) to kontrakty, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do pożyczania (cap) bądź ulokowania (floor) na określone okresy (każdy z osobna) określone kwoty po ustalonej w momencie zawarcia transakcji stawce oprocentowania. Transakcje tego typu wyceniane są w oparciu o model Blacka-Scholesa. Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji at-the-money na standardowo kwotowane terminy.

Transakcje futures na stopę procentową dotyczą wystandaryzowanych kontraktów terminowych nabywanych na rynkach giełdowych. Kontrakty futures wyceniane są w oparciu o kwotowania dostępne bezpośrednio z giełd.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty

W Grupie występują instrumenty pochodne będące składnikami złożonych instrumentów finansowych, tj. takich które zawierają zarówno instrument pochodny, jak i umowę zasadniczą, co sprawia, iż część przepływów pieniężnych połączonego instrumentu zmienia się w sposób zbliżony do przepływów wynikających z niezależnego instrumentu pochodnego. Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty powodują, że część lub całość przepływów środków pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej, jest modyfikowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę papieru wartościowego, kurs wymiany waluty obcej, indeks cen lub stóp procentowych.

Instrumentami pochodnymi wbudowanymi w bilansowe instrumenty finansowe są opcje wcześniejszego wykupu obligacji Brady'ego, w przypadku których wbudowane instrumenty pochodne są ściśle powiązane z kontraktem głównym, zatem wbudowany instrument pochodny nie wymaga wydzielenia, odrębnego ujęcia i wyceny.

Grupa posiada w swojej ofercie depozyty oraz certyfikaty depozytowe, których składnikiem jest wbudowany instrument pochodny. Ponieważ charakter tego instrumentu nie jest ściśle powiązany z charakterem umowy depozytowej instrument wbudowany został wydzielony i zaklasyfikowany do portfela przeznaczonego do obrotu. Wycena tego instrumentu odnoszona jest do rachunku zysków i strat. Instrumentami wbudowanymi są proste opcje (plain vanilla) oraz opcje egzotyczne na pojedyncze akcje, indeksy oraz inne wskaźniki rynkowe, w tym indeksy stóp procentowych oraz kursy walutowe i ich koszty.

Wszystkie wydzielone opcje są na bieżąco domykane na rynku międzybankowym.

Opcje walutowe wbudowane w umowy depozytowe wyceniane są opisaną powyżej metodą wyceny dla opcji walutowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Proste opcje (niewalutowe, w tym na koszyk) wbudowane w umowy depozytowe i ich domknięcia są wyceniane rozszerzonym modelem Blacka-Scholesa w oparciu o statystyczne miary zmienności.

Opcje egzotyczne, w tym koszykowe, są wyceniane przy pomocy techniki Monte-Carlo przy założeniu modelu geometrycznego ruchu Browna dla czynników ryzyka. Parametry modelu ustalane są na podstawie miar statystycznych.

Grupa przeanalizowała portfel umów kredytowych i zwykłych pod kątem konieczności wydzielienia wbudowanych instrumentów pochodnych i stwierdziła, że nie wymagają one wydzielienia i odrębnego ujęcia instrumentów wbudowanych.

Ryzyko związane z pochodnymi instrumentami finansowymi

Podstawowymi rodzajami ryzyka związanymi z instrumentami pochodnymi są ryzyko rynkowe i ryzyko kredytowe.

W momencie początkowego ujęcia pochodne instrumenty finansowe zwykle nie posiadają żadnej bądź posiadają znikomą wartość rynkową. Wynika to z tego, że instrumenty pochodne nie wymagają żadnej inwestycji początkowej netto, bądź wymagają tylko niewielkiej początkowej inwestycji netto w porównaniu z innymi rodzajami umów, które w podobny sposób reagują na zmiany warunków rynkowych.

Instrumenty pochodne uzyskują dodatnią lub ujemną wartość wraz ze zmianami określonej stopy procentowej, ceny papieru wartościowego, ceny towaru, kursu wymiany waluty obcej, indeksu ceny, klasyfikacji kredytowej lub indeksu kredytowego czy też innego parametru rynkowego. W wyniku tych zmian posiadane instrumenty pochodne stają się bardziej lub mniej korzystne od instrumentów o takim samym rezydualnym okresie zapadalności dostępnych w danym momencie na rynku.

Ryzyko kredytowe związane z kontraktami pochodnymi stanowi potencjalny koszt zawarcia nowego kontraktu na warunkach pierwotnych w przypadku, gdy druga strona uczestnicząca w pierwotnym kontrakcie nie spełni swojego obowiązku. Aby ocenić wielkość potencjalnego kosztu zastąpienia Grupa wykorzystuje takie same metody jak do oceny ponoszonego ryzyka rynkowego. Aby kontrolować poziom podejmowanego ryzyka kredytowego, Grupa dokonuje oceny pozostałych uczestników kontraktów wykorzystując takie same metody, jak przy decyzjach kredytowych.

Poniższe tabele prezentują nominalne kwoty pochodnych instrumentów finansowych oraz wartości godziwe instrumentów. Nominalne kwoty pewnych typów instrumentów finansowych stanowią podstawę do porównań z instrumentami ujmowanymi w bilansie, lecz niekoniecznie wskazują, jakie będą kwoty przyszłych przepływów środków pieniężnych lub jaka jest bieżąca wartość godziwa tych instrumentów, w związku z czym nie określają stopnia narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub cenowe.

Instrumenty pochodne mają dodatnią wycenę (stają się aktywami) lub ujemną (zobowiązaniami) w wyniku fluktuacji rynkowych stóp procentowych, indeksów lub kursów wymiany walut w porównaniu z ich warunkami.

Wartości godziwe handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	1 701 579	1 754 943
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	2 818	2 743
opcje	7 096	6 578
pozostałe	208	155
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	9 283	54 257
forwardy walutowe	166 612	90 590
swapy walutowe (FX-swap)	132 111	507 621
opcje walutowe i na złoto	111 806	65 551
Transakcje oparte na kapitałowych papierach wartościowych		
opcje	24 761	24 761
Razem	2 156 274	2 507 199

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2010	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	1 177 331	1 388 521
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	2 092	1 551
opcje	7 729	7 729
pozostałe	727	376
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	7 851	10 792
forwardy walutowe	41 156	51 446
swapy walutowe (FX-swap)	234 921	49 193
opcje walutowe i na złoto	22 567	20 993
Transakcje oparte na kapitałowych papierach wartościowych		
opcje	62 659	61 844
Razem	1 557 033	1 592 445

Wartości nominalne handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2011	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Transakcje stopy procentowej						
swapy stopy procentowej (IRS)	5 259 334	4 580 513	17 064 676	54 773 046	14 464 308	96 141 877
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	3 700 000	3 450 000	9 950 000	600 000	-	17 700 000
Opcje	-	15 900	83 388	749 812	323 118	1 172 218
pozostałe	511 345	-	-	-	-	511 345
Transakcje walutowe i na złoto						
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta zakupiona	-	-	-	2 862 652	-	2 862 652
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta sprzedana	-	-	-	2 915 265	-	2 915 265
forwardy walutowe - waluta zakupiona	8 266 466	1 532 819	1 708 405	657 096	-	12 164 786
forwardy walutowe - waluta sprzedana	8 255 538	1 532 984	1 684 314	651 403	-	12 124 239
swapy walutowe (FX-swap) - waluta zakupiona	10 153 653	3 986 364	4 521 798	224 375	-	18 886 190
swapy walutowe (FX-swap) - waluta sprzedana	10 303 737	4 027 878	4 615 344	220 840	-	19 167 799
Opcje kupione	717 227	1 322 625	1 142 822	144 215	-	3 326 889
Opcje sprzedane	713 315	1 289 280	1 074 224	144 215	-	3 221 034
Transakcje oparte na kapitałowych papierach wartościowych						
Opcje	-	32 064	590 184	846 974	-	1 469 222
Razem	47 880 615	21 770 427	42 435 155	64 789 893	14 787 426	191 663 516

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2010	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Transakcje stopy procentowej						
swapy stopy procentowej (IRS)	2 474 583	4 645 730	10 690 652	44 083 456	12 909 012	74 803 433
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	-	-	11 100 000	130 000	-	11 230 000
opcje	-	-	14 258	1 088 830	223 231	1 326 319
pozostałe	1 112 937	-	-	-	-	1 112 937
Transakcje walutowe i na złoto						
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta zakupiona	-	158 412	157 966	104 042	-	420 420
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta sprzedana	-	163 160	157 966	99 199	-	420 325
forwardy walutowe - waluta zakupiona	6 466 051	963 051	1 308 239	353 693	-	9 091 034
forwardy walutowe - waluta sprzedana	6 479 632	958 846	1 317 738	364 066	-	9 120 282
swapy walutowe (FX-swap) - waluta zakupiona	4 715 410	2 673 862	5 212 523	4 869	-	12 606 664
swapy walutowe (FX-swap) - waluta sprzedana	4 715 727	2 601 629	5 023 720	4 196	-	12 345 272
opcje kupione	464 955	949 474	741 744	2 316	-	2 158 489
opcje sprzedane	445 810	940 596	727 428	2 316	-	2 116 150
Transakcje oparte na kapitałowych papierach wartościowych						
opcje	-	646 408	147 096	644 624	-	1 438 128
Razem	26 875 105	14 701 168	36 599 330	46 881 607	13 132 243	138 189 453

26. Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	31.12.2011	31.12.2010
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	-	16 735
obligacje skarbowe	-	16 735
Razem	-	16 735

Dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wg terminów zapadalności

	31.12.2011	31.12.2010
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
od 3 miesięcy do 1 roku	-	505
od 1 do 5 lat	-	16 230
Razem	-	16 735

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

27. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury produktowej

	31.12.2011	31.12.2010
Kredyty na nieruchomości	28 977 373	24 826 939
Kredyty w rachunku bieżącym	11 055 328	9 935 550
Kredyt operacyjny	16 310 840	15 177 404
Kredyt na inwestycje	19 772 867	16 590 854
Należności z tytułu kart płatniczych	706 358	648 657
Skupione wierzytelności	3 134 511	1 783 356
Pozostałe kredyty i pożyczki	9 466 792	8 682 153
Dłużne papiery wartościowe	5 681 677	2 579 089
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 782 916	1 411 577
Należności w drodze	9 287	5 225
Odsetki	341 192	214 803
Razem brutto	97 239 141	81 855 607
Odpisy aktualizujące wartość należności	-4 422 752	-4 051 877
Razem netto	92 816 389	77 803 730

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury podmiotowej

	31.12.2011	31.12.2010
Należności od przedsiębiorstw	49 373 710	43 386 092
Należności od ludności	36 759 208	31 432 488
Należności od jednostek budżetowych	10 765 031	6 822 224
Odsetki	341 192	214 803
Razem brutto	97 239 141	81 855 607
Odpisy aktualizujące wartość należności	-4 422 752	-4 051 877
Razem netto	92 816 389	77 803 730

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej

	31.12.2011	31.12.2010
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	91 193 753	76 538 484
należności brutto z utratą wartości	6 045 388	5 317 123
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-1 834 506	-1 751 227
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-2 588 246	-2 300 650
Razem	92 816 389	77 803 730

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według umownych terminów zapadalności

	31.12.2011	31.12.2010
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
do 1 miesiąca	15 671 206	14 087 637
od 1 do 3 miesięcy	3 371 176	3 135 421
od 3 miesięcy do 1 roku	9 025 817	11 542 859
od 1 do 5 lat	30 654 771	24 273 289
powyżej 5 lat	33 892 650	24 759 878
dla których termin zapadalności upłynął	4 282 329	3 841 720
Odsetki	341 192	214 803
Razem brutto	97 239 141	81 855 607
Odpisy aktualizujące wartość należności	-4 422 752	-4 051 877
Razem netto	92 816 389	77 803 730

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według walut

	31.12.2011	31.12.2010
PLN	71 711 606	60 212 560
CHF	6 893 039	6 655 950
EUR	11 388 223	9 147 050
USD	2 755 554	1 719 464
Pozostałe waluty	67 967	68 706
Razem	92 816 389	77 803 730

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w roku 2011 i 2010 prezentowane są w Nocie 17.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

28. Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę zależną Pekao Leasing Sp. z o.o. Wartość kwot inwestycji leasingowej brutto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych wynosiła:

31.12.2011	INWESTYCJA LEASINGOWA BRUTTO	WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH
Do roku	1 455 137	1 276 515
Od roku do 5 lat	1 826 675	1 653 950
Powyżej 5 lat	152 590	132 585
Razem	3 434 402	3 063 050
Niezrealizowane przychody finansowe	-371 352	
Inwestycja leasingowa netto	3 063 050	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 063 050	
Wartość rezerw	-200 290	
Wartość bilansowa	2 862 760	

31.12.2010	INWESTYCJA LEASINGOWA BRUTTO	WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH
Do roku	1 540 358	1 370 977
Od roku do 5 lat	1 883 328	1 715 334
Powyżej 5 lat	156 867	134 458
Razem	3 580 553	3 220 769
Niezrealizowane przychody finansowe	-359 784	
Inwestycja leasingowa netto	3 220 769	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 220 769	
Wartość rezerw	-181 794	
Wartość bilansowa	3 038 975	

Grupa zawiera jako leasingodawca transakcje leasingu finansowego, których głównym przedmiotem są środki transportu, maszyny i urządzenia techniczne.

Ponadto, gdy Grupa Kapitałowa jest leasingobiorcą, jeśli leasing finansowy odbywa się między spółkami Grupy, wzajemne transakcje z tytułu leasingu finansowego podlegają eliminacji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

29. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa na dzień 31 grudnia 2011 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) oraz przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

W 2011 roku Grupa kontynuowała następujące powiązania zabezpieczające:

- rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) dla stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnego do sprzedaży zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 29.1,
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych o zmiennym oprocentowaniu, zabezpieczonych instrumentami typu cross-currency interest rate swap (CIRS) – opis w punkcie 29.2,
- zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu aktywów finansowych o zmiennym oprocentowaniu instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 29.3,
- rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) przed ryzykiem stopy procentowej dla portfela depozytów w EUR, zabezpieczonego instrumentami typu cross-currency interest rate swap (CIRS) – opis w punkcie 29.4.

W 2011 roku Grupa desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń następujące powiązania zabezpieczające:

- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla portfela zmiennokuponowych depozytów w EUR zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 29.5,
- rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) dla stałokuponowych obligacji w PLN zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 29.1,
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla wysoce prawdopodobnego przepływu środków pieniężnych w USD (pozycja długa w USD dla Banku) zabezpieczonego instrumentami typu fx-forward (zawartymi jako seria transakcji fx-spot i fx-swap) – opis w punkcie 29.6.

Wartości godziwe instrumentów pochodnych zabezpieczających

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	-	216 267
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	313 312	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	55 438	101 931
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	40 156	1 343 026
swapy walutowe (fx-swap)	-	77 325
Razem	408 906	1 738 549

31.12.2010	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	-	147 768
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	171 115	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	56 039	407
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	31 534	562 391
Razem	258 688	710 566

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zabezpieczających

31.12.2011	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	-	462 716	1 151 631	879 176	2 493 523
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	173 534	2 367 013	-	2 540 547
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge)						
swapy stopy procentowej (IRS)	50 000	-	500 334	2 390 460	175 000	3 115 794
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	2 122 570	8 224 643	5 361 276	15 708 489
swapy walutowe (fx-swap)	-	1 156 186	-	-	-	1 156 186
Razem	50 000	1 156 186	3 259 154	14 133 747	6 415 452	25 014 539

31.12.2010	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	-	-	1 405 516	277 221	1 682 737
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	-	2 396 827	-	2 396 827
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	100 000	367 000	1 255 000	390 000	2 112 000
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	1 306 169	-	5 380 311	7 937 106	5 911 724	20 535 310
Razem	1 306 169	100 000	5 747 311	12 994 449	6 578 945	26 726 874

Kwoty rozpoznane w rachunku wyników i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

	2011	2010
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie - brutto)	-24 199	25 070
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	172 047	193 600
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku wyników	-4 975	-1 994

Zmiany stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

	2011	2010
Stan na początek okresu	25 070	-42 499
Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie	-49 321	67 220
Kwota odroczonej zmiany wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i wykazana w zysku lub stracie netto	52	349
Stan na koniec okresu	-24 199	25 070

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kwoty rozpoznane w rachunku wyników z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*).

RODZAJ WYNIKU	2011	2010
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	-52 580	-74 185
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej związanej z zabezpieczanym ryzykiem	36 823	80 986
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-15 757	6 801
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-51 273	-56 841

29.1 Zabezpieczenie wartości godziwej (*fair value hedge*) stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającą ze zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej ze zmienności rynkowych swapowych stóp procentowych poprzez transakcje IRS.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowią stałokuponowe dłużne papiery wartościowe zaklasyfikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży (AFS), denominowane w PLN, EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycje zabezpieczającą stanowią transakcje pochodne IRS w walutach PLN, EUR i USD (krótka pozycja w stałej stopie procentowej) w których Bank otrzymuje zmienne przepływy, a płaci stałe.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka – odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej (wynikająca ze spreadu pomiędzy krzywą swapową a krzywą obligacji) księgowana jest zgodnie z ogólnymi zasadami dla instrumentów AFS (tj. w kapitale z aktualizacji wyceny). Odsetki od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest prezentowana w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

29.2 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) kredytów i depozytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej oraz ryzyko walutowe wynikające ze zmienności przepływów pieniężnych na aktywach i zobowiązaniach o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje CIRS (basis swap).

Pozycje zabezpieczane

Pozycję zabezpieczaną stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela aktywów i portfela pasywów o zmiennej stopie procentowej.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji CIRS (basis swap), w których Bank płaci zmiennoprocentowe przepływy walutowe, a otrzymuje zmiennoprocentowe przepływy złotowe/walutowe.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji CIRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 9 września 2019 roku.

29.3 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge) kredytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych na aktywach o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje IRS.

Pozycje zabezpieczane

Pozycję zabezpieczaną stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela aktywów o zmiennej stopie procentowej.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji IRS – (krótka pozycja w zmiennej stopie - Bank otrzymuje stałe przepływy a płaci zmienne).

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 20 listopada 2017 roku.

29.4 Zabezpieczenie wartości godziwej (fair value hedge) przed ryzykiem stopy procentowej dla portfela depozytów

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza ryzyko stopy procentowej wynikającej ze zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej ze zmienności rynkowych stóp procentowych poprzez transakcje CIRS.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowi portfel depozytów w EUR o oprocentowaniu nie wrażliwym na zmiany stóp procentowych.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje pochodne CIRS w których Bank otrzymuje stałą stopę w EUR a płaci zmienną w złotych.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka – odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej i jako osobny tytuł w pozycji zobowiązań. Odsetki od depozytów ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest prezentowana w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

29.5 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge) depozytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych z depozytów o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje IRS.

Pozycje zabezpieczane

Pozycję zabezpieczaną stanowią przepływy pieniężne z tytułu depozytów o zmiennej stopie procentowej w EUR.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji IRS – (krótka pozycja w stałej stopie - Bank otrzymuje zmienne przepływy a płaci stałe).

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 5 grudnia 2014 roku.

29.6 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge) z tytułu oczekiwanego przyszłego wpływu w walucie obcej

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza zmienność przepływów pieniężnych w USD stanowiących prognozowane przychody z tytułu oczekiwanej przyszłej transakcji sprzedaży poprzez transakcje fx-forward. Zabezpieczane jest ryzyko walutowe.

Pozycje zabezpieczane

Pozycję zabezpieczaną stanowią prognozowane przychody z tytułu oczekiwanej przyszłej transakcji sprzedaży uzależnione od kursu USD/PLN.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji fx-forward (złożonych z transakcji fx-swap oraz transakcji fx-spot domykających przepływy początkowej wymiany fx-swap), w których Bank sprzedaje USD w zamian za PLN z terminem realizacji 31.03.2012 po ustalonym kursie.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 31 marca 2012 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

30. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

	31.12.2011	31.12.2010
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	25 307 265	25 841 525
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	17 538	14 862
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności (HTM)	3 794 834	4 542 058
Razem	29 119 637	30 398 445

Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.12.2011	31.12.2010
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	14 885 948	13 119 015
bony skarbowe	40 736	30 747
obligacje skarbowe	14 845 212	13 088 268
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	9 718 216	12 556 926
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	38 632	81 097
Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządowe	664 469	84 487
Razem	25 307 265	25 841 525
w tym utrata wartości aktywów	-	-

Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.12.2011	31.12.2010
Akcje	17 538	14 862
Razem	17 538	14 862
w tym utrata wartości aktywów	-123	-481

Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności (HTM)

	31.12.2011	31.12.2010
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	3 119 353	4 107 554
bony skarbowe	154 765	363 828
obligacje skarbowe	2 964 588	3 743 726
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	675 481	434 504
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	-	-
Razem	3 794 834	4 542 058
w tym utrata wartości aktywów	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dłużne papiery wartościowe inwestycyjne (lokacyjne) według umownych terminów zapadalności

	31.12.2011	31.12.2010
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	10 393 698	13 016 367
od 1 do 3 miesięcy	183 673	393 079
od 3 miesięcy do 1 roku	3 008 959	978 778
od 1 do 5 lat	8 404 007	11 168 462
powyżej 5 lat	7 111 762	4 826 897
Razem	29 102 099	30 383 583

Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych

	31.12.2011	31.12.2010
PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY (AFS)		
Stan na początek okresu	25 856 387	17 466 202
Zwiększenia (zakup)	281 276 903	369 777 564
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-283 155 093	-362 409 711
Aktywa finansowe przeniesione do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-175 240
Zmiany wartości godziwej	3 539	67 621
Różnice kursowe	295 050	89 731
Odsetki naliczone	648 185	587 801
Inne zmiany	399 832	452 419
Stan na koniec okresu	25 324 803	25 856 387
DLUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI (HTM)		
Stan na początek okresu	4 542 058	3 807 823
Zwiększenia (zakup)	31 596 384	20 148 442
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-32 567 323	-19 606 757
Odpisy z tytułu rozpoznanej utraty wartości	-	-
Różnice kursowe	7 537	-6 190
Odsetki naliczone	24 368	58 172
Inne zmiany	191 810	140 568
Stan na koniec okresu	3 794 834	4 542 058
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe netto	29 119 637	30 398 445

31. Reklasyfikacja papierów wartościowych

MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, umożliwia pod pewnymi warunkami przekwalifikowanie instrumentów finansowych do innych kategorii.

W 2011 i 2010 roku Grupa nie dokonała przekwalifikowania instrumentów finansowych do innych kategorii.

Natomiast 1 października 2008 roku, ze względu na wyjątkową sytuację związaną z występującym w tym okresie kryzysem na rynkach finansowych, Grupa skorzystała ze zmiany wprowadzonej do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, umożliwiającej pod pewnymi warunkami na przekwalifikowanie instrumentów finansowych do innych kategorii.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości bilansowe i wartości godziwe wszystkich składników aktywów finansowych, które zostały reklasyfikowane

WARTOŚĆ NA 31.12.2011			
	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	409 495	415 467	403 022
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	-	-	-
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	563 669	645 958	656 906
Razem	973 164	1 061 425	1 059 928

	WARTOŚĆ NA 31.12.2010			WARTOŚĆ NA 31.12.2009		
	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	792 253	805 328	783 944	1 146 993	1 166 680	1 139 803
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	290 500	290 857	290 780	1 274 000	1 276 846	1 276 174
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	563 669	643 505	641 524	563 669	628 733	599 810
Razem	1 646 422	1 739 690	1 716 248	2 984 662	3 072 259	3 015 787

	WARTOŚĆ NA 31.12.2008			WARTOŚĆ NA 01.10.2008		
	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 297 877	1 329 760	1 328 936	1 302 577	1 331 580	1 331 580
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	1 529 000	1 534 650	1 535 070	1 529 000	1 534 077	1 534 077
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	563 669	615 036	581 149	563 669	602 507	602 507
Razem	3 390 546	3 479 446	3 445 155	3 395 246	3 468 164	3 468 164

W przypadku gdyby Grupa nie dokonała reklasyfikacji, wynik oraz kapitał z aktualizacji wyceny zmieniłyby się następująco:

31.12.2011	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	4 746
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	-	-
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	10 376	-
Razem	10 376	4 746

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2010	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	-378
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	-	5
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	18 808	-
Razem	18 808	-373

Wynik odsetkowy reklasyfikowanych składników aktywów finansowych

	2011	2010
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	29 449	51 536
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	8 753	37 260
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	23 959	36 231
Razem	62 161	125 027

32. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, Grupa wyodrębniła w pozycji „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” aktywa trwale spełniające odpowiednie wymogi MSSF 5 dotyczące klasyfikacji do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej zakwalifikowano zidentyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży:

- aktywa i zobowiązania jednostki zależnej PJSC UniCredit Bank,
- nieruchomości, oraz
- pozostałe aktywa rzeczowe będące własnością Grupy.

Poniżej przedstawiono aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży:

	31.12.2011	31.12.2010
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY		
Aktywa PJSC UniCredit Bank	2 900 717	3 200 087
Rzeczowe aktywa trwałe	30 858	23 440
Inne aktywa	-	23 458
Razem aktywa	2 931 575	3 246 985
ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY		
Zobowiązania PJSC UniCredit Bank	999 985	1 009 074
Razem zobowiązania	999 985	1 009 074

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W najbliższych latach Grupa Pekao zakłada koncentrację swojej działalności na rynku krajowym, w związku z tym, planuje zbycie całej swojej inwestycji na Ukrainie, którą stanowią:

- udziały w spółce PJSC UniCredit Bank o wartości 577 349 tys. złotych,
- kredyty i lokaty o łącznej wartości 1 422 603 tys. złotych, oraz
- zaangażowanie pozabilansowe, na które składają się gwarancje o wartości 6 835 tys. złotych oraz akredytywy o wartości 102 430 tys. złotych.

Zbycie inwestycji banku na Ukrainie będzie możliwe po uzyskaniu wszelkich niezbędnych zgód.

Poniżej przedstawiono pozycje aktywów i zobowiązań PJSC UniCredit Bank wchodzących w skład aktywów i zobowiązań przeznaczonych przez Grupę Pekao do sprzedaży:

	31.12.2011 Przed eliminacjami	Eliminacje transakcji wzajemnych/ Korekty konsolidacyjne	31.12.2011 Po eliminacjach
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY			
Kasa, należności od Banku Centralnego	42 623	-	42 623
Należności od banków	830 883	6 036	836 919
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	350 887	-	350 887
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 635 670	-	1 635 670
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	11	-	11
Wartości niematerialne	3 570	-	3 570
Rzeczowe aktywa trwałe	20 755	-	20 755
Inne aktywa	10 505	-223	10 282
AKTYWA RAZEM	2 894 904	5 813	2 900 717
ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY			
Zobowiązania wobec innych banków	1 529 478	- 1 416 435	113 043
Zobowiązania wobec klientów	840 112	-	840 112
Zobowiązania tytułu podatku dochodowego	32 087	-	32 087
Pozostałe zobowiązania	14 743	-	14 743
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	2 416 420	-1 416 435	999 985

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	31.12.2010 Przed eliminacjami	Eliminacje transakcji wzajemnych/ Korekty konsolidacyjne	31.12.2010 Po eliminacjach
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY			
Kasa, należności od Banku Centralnego	27 193	-	27 193
Należności od banków	431 217	-229	430 988
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	222 143	-	222 143
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 303 570	-8 737	2 294 833
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 241	-	2 241
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	175 240	-	175 240
Wartości niematerialne	4 845	-	4 845
Rzeczowe aktywa trwałe	24 810	-	24 810
Nieruchomości inwestycyjne	727	-	727
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	390	-	390
Inne aktywa	16 900	-223	16 677
AKTYWA RAZEM	3 209 276	-9 189	3 200 087
ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY			
Zobowiązania wobec innych banków	2 024 321	-1 838 755	185 566
Zobowiązania wobec klientów	765 974	-	765 974
Zobowiązania tytułu podatku dochodowego	15 201	-	15 201
Pozostałe zobowiązania	42 425	-92	42 333
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	2 847 921	-1 838 847	1 009 074

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniżej przedstawiono rachunek zysków i strat dotyczący działalności zaniechanej PJSC UniCredit Bank

	2011	2010
Przychody z tytułu odsetek	225 066	270 779
Koszty z tytułu odsetek	-93 692	-122 010
Wynik z tytułu odsetek	131 374	148 769
Przychody z tytułu prowizji i opłat	38 648	38 237
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-17 309	-17 060
Wynik z tytułu prowizji i opłat	21 339	21 177
Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	12 007	25 016
Zyski (straty) na sprzedaży:	242	1 734
kredytów i innych należności finansowych	289	1 380
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności	-47	354
Dochody z działalności operacyjnej	164 962	196 696
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-4 532	-52 041
kredytów i innych należności finansowych	-4 532	-52 041
Wynik z działalności finansowej	160 430	144 655
Ogólne koszty administracyjne	-76 896	-78 168
wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-37 659	-39 145
pozostałe koszty administracyjne	-39 237	-39 023
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-9 026	-12 502
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	-836	37
Koszty z działalności operacyjnej	-86 758	-90 633
Zysk brutto	73 672	54 022
Podatek dochodowy	-15 966	-17 057
Zysk netto	57 706	36 965

Poniżej przedstawiono rachunek przepływów pieniężnych dotyczący działalności zaniechanej PJSC UniCredit Bank

	31.12.2011	31.12.2010
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	229 305	299 973
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	185 806	-113 828
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-	-30 869
Przepływy pieniężne netto razem	415 111	155 276

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiany stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz zobowiązań związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży przedstawia tabela poniżej:

AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	2011	2010
Stan na początek okresu	3 246 985	39 908
Zwiększenia, w tym:	17 192	3 213 277
aktywa PJSC UniCredit Bank	-	3 200 087
przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	1 441	9 221
przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	602	-
inne zmiany	15 149	3 969
Zmniejszenia, w tym:	-332 602	-6 200
aktywa PJSC UniCredit Bank	-299 370	-
przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	-8 685	-83
zbycie aktywów	-94	-1 833
inne zmiany	-24 453	-4 284
Stan na koniec okresu	2 931 575	3 246 985
ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY		
Stan na początek okresu	1 009 074	-
Zwiększenia, w tym:	-	1 009 074
zobowiązania PJSC UniCredit Bank	-	1 009 074
Zmniejszenia, w tym:	-9 089	-
zobowiązania PJSC UniCredit Bank	-9 089	-
Stan na koniec okresu	999 985	1 009 074

Rozliczenie sprzedaży aktywów przedstawia się następująco:

	2011	2010
Przychody ze sprzedaży	780	1 846
Wartość bilansowa zbytych aktywów netto (łącznie z kosztami sprzedaży)	94	1 854
Zysk/strata brutto na sprzedaży	686	-8

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

33. Inwestycje w jednostki podporządkowane

Skrócone informacje o jednostkach stowarzyszonych ujętych metodą praw własności:

NAZWA JEDNOSTKI	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA	PRZYCHODY	ZYSK LUB (STRATA) NETTO	% UDZIAŁÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA UDZIAŁÓW
31.12.2011 (*)						
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	30 902	11 064	5 787	-15 609	25,00	4 960
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	123 068	24 606	109 220	31 515	34,44	33 911
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	347 619	59 670	452 040	127 250	49,00	141 095
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	18 748	8 058	42 801	1 404	50,00	5 345
Central Poland Fund LLC (**)	1 021	46	-	-28	53,19	941
Razem						186 252
31.12.2010 (*)						
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	48 596	11 949	9 446	1 217	25,00	9 162
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	111 339	20 160	110 871	24 573	34,44	31 402
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	344 194	64 223	543 926	116 553	49,00	137 186
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	16 672	7 386	40 589	1 674	50,00	4 643
Central Poland Fund LLC (**)	1 054	58	-	-35	53,19	849
Razem						183 242

(*) Dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego

(**) Dane w USD na dzień 19.12.2011 r., wartość bilansowa w PLN

Na dzień 31.12.2011 roku wszystkie jednostki zależne zostały objęte konsolidacją metodą pełną.

Zmiany wartości inwestycji w jednostkach zależnych:

	2011	2010
Stan na początek okresu	31 374	32 046
Przekwalifikowanie do "Inwestycji zależnych konsolidowanych metodą pełną"	- 31 374	-672
Stan na koniec okresu	-	31 374

Zmiany wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych:

	2011	2010
Stan na początek okresu	183 242	207 903
Udział w zyskach / stratach	69 968	68 269
Dywidendy	-67 083	-92 930
Inne	125	-
Stan na koniec okresu	186 252	183 242

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

34. Wartości niematerialne

	31.12.2011	31.12.2010
Wartości niematerialne, w tym:	648 795	642 675
koszty prac rozwojowych	19 543	23 855
patenty i licencje	476 474	415 496
inne	3 811	4 471
nakłady na wartości niematerialne i zaliczki na nakłady wartości niematerialnych	148 967	198 853
Wartość firmy	54 560	54 560
Razem	703 355	697 235

Wartość firmy – to wartość powstała w związku z przeniesieniem części majątku Banku BPH S.A., w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, na Bank Pekao S.A.

Wartość firmy przeniesiona na Bank Pekao S.A. jest częścią wartości firmy powstałej w wyniku nabycia przez Bank BPH S.A. Pierwszego Komercyjnego Banku S.A. „PKBL” w Lublinie i dotyczy tylko tych oddziałów Banku PKBL, które zostały przeniesione do Banku Pekao S.A. w ramach integracji Banków. Rozpoznana wartość firmy wynosi 51 675 tys. złotych.

Ponadto w pozycji tej znajduje się wartość firmy powstała w wyniku nabycia Spółki Pekao Leasing i Finanse (d. BPH Leasing) przez Pekao Leasing Holding (d. BPH PBK Leasing S.A.). Rozpoznana wartość wynosi 2 885 tys. złotych.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości firmy PKBL oraz Pekao Leasing i Finanse w wyniku którego nie rozpoznano utraty wartości tego składnika.

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji wartości niematerialnych w ciągu okresu sprawozdawczego:

2011	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	PATENTY I LICENCJE	INNE (*)	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO				
Stan na początek okresu	88 550	1 635 413	235 006	1 958 969
Zwiększenia, w tym:	1 230	192 230	-34 576	158 884
nabycie	-	2 563	151 759	154 322
inne	-	2 489	2 073	4 562
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	1 230	187 178	-188 408	-
Zmniejszenia, w tym:	-	-1 440	-13 353	-14 793
likwidacja	-	-1 435	-	-1 435
inne	-	-5	-13 353	-13 358
Stan na koniec okresu	89 780	1 826 203	187 077	2 103 060
UMORZENIE				
Stan na początek okresu	64 695	1 219 917	20 721	1 305 333
Amortyzacja	5 542	132 729	2 617	140 888
Likwidacja	-	-1 371	-	-1 371
Pozostałe	-	-1 546	-	-1 546
Stan na koniec okresu	70 237	1 349 729	23 338	1 443 304
ODPISY AKTUALIZUJĄCE				
Stan na początek okresu	-	-	10 961	10 961
Zmiany wartości	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	-	-	10 961	10 961
WARTOŚĆ NETTO				
Stan na początek okresu	23 855	415 496	203 324	642 675
Stan na koniec okresu	19 543	476 474	152 778	648 795

(*) Pozycja obejmuje głównie nakłady inwestycyjne

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2010	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	PATENTY I LICENCJE	INNE (*)	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO				
Stan na początek okresu	79 496	1 537 075	215 106	1 831 677
Zwiększenia, w tym:	18 074	113 009	22 826	153 909
zwiększenia z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	-	353	-	353
zakupy	-	3 104	148 549	151 653
inne	-	697	1 206	1 903
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	18 074	108 855	-126 929	-
Zmniejszenia, w tym:	-9 020	-14 671	-2 926	- 26 617
likwidacja	-9 020	-3 245	-844	-13 109
inne	-	-11 426	-2 082	-13 508
Stan na koniec okresu	88 550	1 635 413	235 006	1 958 969
UMORZENIE				
Stan na początek okresu	70 128	1 077 124	19 551	1 166 803
Zwiększenia z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	-	53	-	53
Amortyzacja	3 587	152 191	2 013	157 791
Likwidacja	-9 020	-3 245	-844	-13 109
Pozostałe	-	-6 206	1	-6 205
Stan na koniec okresu	64 695	1 219 917	20 721	1 305 333
ODPISY AKTUALIZUJĄCE				
Stan na początek okresu	-	-	10 961	10 961
Zmiany wartości	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	-	-	10 961	10 961
WARTOŚĆ NETTO				
Stan na początek okresu	9 368	459 951	184 594	653 913
Stan na koniec okresu	23 855	415 496	203 324	642 675

(*) Pozycja obejmuje głównie nakłady inwestycyjne

W 2011 roku i 2010 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do wartości niematerialnych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

35. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2011	31.12.2010
Środki trwałe, w tym:	1 685 308	1 657 613
grunty i budynki	1 213 536	1 239 235
maszyny i urządzenia	378 324	331 956
środki transportu	56 603	57 276
inne	36 845	29 146
Środki trwałe w budowie oraz zaliczki na środki trwałe w budowie	87 632	164 110
Razem	1 772 940	1 821 723

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji rzeczowych środków trwałych w ciągu okresu sprawozdawczego:

2011	GRUNTY I BUDYNKI	MASZYNY I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	INNE	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO					
Stan na początek okresu	2 255 282	1 505 427	105 485	369 064	4 235 258
Zwiększenia, w tym:	57 244	169 544	22 811	17 371	266 970
nabycie	131	1 829	6 548	584	9 092
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	44 413	167 295	399	16 297	228 404
inne	12 700	420	15 864	490	29 474
Zmniejszenia, w tym:	-28 348	-96 661	-32 401	-20 766	-178 176
likwidacja i sprzedaż	-27 446	-96 435	-31 661	-20 441	-175 983
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-643	-	-	-109	-752
inne	-259	-226	-740	-216	-1 441
Stan na koniec okresu	2 284 178	1 578 310	95 895	365 669	4 324 052
UMORZENIE					
Stan na początek okresu	1 015 966	1 166 814	46 141	339 409	2 568 330
Zwiększenia, w tym:	82 227	123 932	17 354	10 850	234 363
amortyzacja	80 383	123 080	17 111	10 318	230 892
inne	1 844	852	243	532	3 471
Zmniejszenia, w tym:	-27 632	-98 141	-25 860	-21 883	-173 516
likwidacja i sprzedaż	-24 441	-95 344	-25 081	-20 172	-165 038
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-283	-	-	-109	-392
inne	-2 908	-2 797	-779	-1 602	-8 086
Stan na koniec okresu	1 070 561	1 192 605	37 635	328 376	2 629 177
ODPISY AKTUALIZUJĄCE					
Stan na początek okresu	81	6 657	2 068	509	9 315
Zwiększenia	-	1 307	108	-	1 415
Zmniejszenia	-	-583	-519	-61	-1 163
Stan na koniec okresu	81	7 381	1 657	448	9 567
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na początek okresu	1 239 235	331 956	57 276	29 146	1 657 613
Stan na koniec okresu	1 213 536	378 324	56 603	36 845	1 685 308

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2010	GRUNTY I BUDYNKI	MASZyny I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	INNE	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO					
Stan na początek okresu	2 285 071	1 494 455	109 639	385 803	4 274 968
Zwiększenia, w tym:	35 575	89 618	36 344	7 807	169 344
zwiększenia z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	54	565	366	900	1 885
nabycie	1 679	3 643	7 046	823	13 191
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	21 465	83 887	1 427	4 567	111 346
inne	12 377	1 523	27 505	1 517	42 922
Zmniejszenia, w tym:	-65 364	-78 646	-40 498	-24 546	-209 054
likwidacja i sprzedaż	-17 754	-57 473	-37 628	-10 974	-123 829
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-31 876	-18 228	-1 804	-11 152	-63 060
inne	-15 734	-2 945	-1 066	-2 420	-22 165
Stan na koniec okresu	2 255 282	1 505 427	105 485	369 064	4 235 258
UMORZENIE					
Stan na początek okresu	964 161	1 123 057	53 008	345 581	2 485 807
Zwiększenia, w tym:	95 017	115 592	20 570	11 885	243 064
zwiększenia z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	9	56	68	215	348
amortyzacja	86 795	114 620	18 798	10 703	230 916
inne	8 213	916	1 704	967	11 800
Zmniejszenia, w tym:	-43 212	-71 835	-27 437	-18 057	-160 541
likwidacja i sprzedaż	-16 673	-56 821	-26 286	-10 942	-110 722
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-23 004	-12 732	-433	-5 973	-42 142
inne	-3 535	-2 282	-718	-1 142	-7 677
Stan na koniec okresu	1 015 966	1 166 814	46 141	339 409	2 568 330
ODPISY AKTUALIZUJĄCE					
Stan na początek okresu	2 596	6 848	2 907	512	12 863
Zwiększenia	-	1	237	-	238
Zmniejszenia	-2 515	-192	-1 076	-3	-3 786
Stan na koniec okresu	81	6 657	2 068	509	9 315
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na początek okresu	1 318 314	364 550	53 724	39 710	1 776 298
Stan na koniec okresu	1 239 235	331 956	57 276	29 146	1 657 613

Kwota nakładów uwzględnionych w pozycji rzeczowych aktywów trwałych w toku budowy na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniosła 87 372 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2010 roku 163 599 tys. złotych).

Kwota otrzymanych odszkodowań uzyskanych od stron trzecich z tytułu utraty wartości lub utracenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujętych w rachunku zysków i strat w 2011 roku wyniosła 1 207 tys. złotych (w 2010 roku 2 979 tys. złotych).

W 2011 roku i w 2010 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania umowne

Do dnia 31 grudnia 2011 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 47 551 tys. złotych, w tym w 2012 roku 46 849 tys. złotych, oraz rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 16 658 tys. złotych w tym w 2012 roku 14 984 tys. złotych (do dnia 31 grudnia 2010 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 53 827 tys. złotych, w tym w 2011 roku 53 827 tys. złotych, oraz rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 20 165 tys. złotych, w tym w 2011 roku 15 408 tys. złotych).

36. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model ceny nabycia.

Nie występują ograniczenia prawa do zbycia nieruchomości inwestycyjnych i praw do przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji nieruchomości inwestycyjnych w ciągu okresu sprawozdawczego:

	2011	2010
WARTOŚĆ BRUTTO		
Stan na początek okresu	103 151	114 082
Zwiększenia, w tym:	5 422	17 335
nabycie nieruchomości	-	331
przeniesienie z nieruchomości własnych	95	16 929
inne	5 327	75
Zmniejszenia, w tym:	-2 572	-28 266
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-2 572	-16 135
inne	-	-12 131
Stan na koniec okresu	106 001	103 151
ODPISY AMORTYZACYJNE		
Stan na początek okresu	38 108	44 491
Zwiększenia, w tym:	4 859	7 898
amortyzacja	2 657	2 766
przeniesienie z nieruchomości własnych	-	5 109
inne	2 202	23
Zmniejszenia, w tym:	-1 444	-14 281
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-1 131	-6 187
inne	-313	-8 094
Stan na koniec okresu	41 523	38 108
ODPISY AKTUALIZUJĄCE Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI		
Stan na początek okresu	550	4 352
Zmniejszenia, w tym:	-	-3 802
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-
różnice kursowe	-	-96
inne	-	-3 706
Stan na koniec okresu	550	550
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO		
Stan na początek okresu	64 493	65 239
Stan na koniec okresu	63 928	64 493

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na 31 grudnia 2011 roku wynosiła 114 590 tys. złotych (na 31 grudnia 2010 roku wynosiła 109 458 tys. złotych). Wartość godziwą ustalono w oparciu o wyceny rzeczoznawców majątkowych.

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	2011	2010
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	4 451	4 214
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	-1 238	-1 168
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które nie przyniosły w danym okresie przychodów z czynszów	-108	-317

37. Inne aktywa

	31.12.2011	31.12.2010
Koszty do rozliczenia w czasie	125 783	44 948
Prawo użytkowania wieczystego gruntu	38 807	16 465
Dochody do otrzymania	47 218	35 684
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	176	54
Należności od dłużników różnych	1 144 187	957 011
Aktywa do zbycia	6	56
Razem	1 356 177	1 054 218

Koszty do rozliczenia w czasie dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Aktywa do zbycia stanowią aktywa przejęte za długi, które wykazuje się według wartości stanowiącej kwotę długu, za który aktywa przejęto, pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość tych aktywów utworzony w wysokości różnicy pomiędzy kwotą długu a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów. W przypadku nadwyżki między wartością godziwą przejętego aktywa a wartością długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Grupa dokonuje sprzedaży aktywów przejętych za długi w przypadku nieruchomości w okresie nie dłuższym niż 5 lat oraz w okresie nie dłuższym niż 3 lata w odniesieniu do pozostałych składników przejętych za długi od daty przejęcia. Po upływie tego okresu Grupa przenosi wartość niesprzedanych aktywów przejętych za długi do odpowiednich pozycji rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych przez Grupę.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

38. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa posiadała w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań:

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	4 064 582	4 125 831	4 064 362
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje, bony	588 340	560 100	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje, bony	7 000 503	6 944 847	-
Inne kredyty	obligacje, wierzytelności z tytułu umów leasingu	802 591	816 480	625 476
Emisja hipotecznych listów zastawnych	wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje i instrumenty zabezpieczające	1 258 233	1 274 793	641 305
Transakcje pochodne	obligacje	-	-	-

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań:

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	1 566 924	1 556 653	1 570 824
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje, bony	398 042	380 060	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje, bony	6 656 255	6 737 060	-
Inne kredyty	obligacje, wierzytelności z tytułu umów leasingu	630 869	668 427	470 572
Emisja hipotecznych listów zastawnych	wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje i instrumenty zabezpieczające	1 089 955	1 101 285	439 359
Transakcje pochodne	obligacje	220 356	239 609	96 605

Blokowanie papierów wartościowych wynika:

- w transakcjach Repo i Sell-buy-back – z obowiązujących standardów na rynku pieniężnym dla tego rodzaju transakcji,
- w przypadku blokady na rzecz BFG – z obowiązujących przepisów Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym,
- dla kredytu lombardowego i technicznego – z polityki i standardów stosowanych przez Narodowy Bank Polski,
- w przypadku pozycji Inne kredyty i Transakcje pochodne – z warunków umów zawartych pomiędzy Bankiem Pekao S.A. a jego klientami.
- dla emisji hipotecznych listów zastawnych – z obowiązujących przepisów Ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

39. Zobowiązania wobec Banku Centralnego

	31.12.2011	31.12.2010
Kredyty otrzymane	356 386	727 979
Transakcje repo	-	-
Razem	356 386	727 979

W pozycji tej ujęty został kredyt refinansowy w Narodowym Banku Polskim, otrzymany na finansowanie przez Bank kredytu na inwestycję centralną.

40. Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania wobec banków wg struktury produktowej

	31.12.2011	31.12.2010
Rachunki bieżące i depozyty overnight	618 446	1 796 339
Depozyty innych banków i pozostałe zobowiązania	312 669	1 051 612
Otrzymane kredyty i pożyczki	2 696 512	2 708 758
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 882 259	1 316 102
Środki pieniężne w drodze	24 777	31 281
Naliczone odsetki	9 547	9 031
Razem	5 544 210	6 913 123

Zobowiązania wobec banków wg walut

	31.12.2011	31.12.2010
PLN	2 359 627	3 804 164
CHF	1 084 176	941 414
EUR	1 479 521	1 815 314
USD	571 919	79 885
Pozostałe waluty	48 967	272 346
Razem	5 544 210	6 913 123

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

41. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów wg struktury produktowej

	31.12.2011	31.12.2010
Zobowiązania wobec przedsiębiorstw, w tym:	50 245 631	48 070 898
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	17 974 361	18 909 508
depozyty terminowe oraz pozostałe zobowiązania	32 157 675	29 077 615
naliczone odsetki	113 595	83 775
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych, w tym:	5 384 931	5 103 614
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	3 712 176	3 327 666
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	1 665 303	1 763 336
naliczone odsetki	7 452	12 612
Zobowiązania wobec ludności, w tym:	47 833 077	45 735 642
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	27 017 211	29 469 302
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	20 626 480	16 131 495
naliczone odsetki	189 386	134 845
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu, w tym:	4 615 494	650 086
transakcje terminowe	4 609 733	649 905
naliczone odsetki	5 861	181
Zobowiązania w drodze	357 831	246 996
Razem	108 436 964	99 807 236

Zobowiązania wobec klientów wg walut

	31.12.2011	31.12.2010
PLN	89 559 995	84 794 848
CHF	167 308	122 703
EUR	9 075 030	9 050 655
USD	8 220 227	5 323 683
Pozostałe waluty	1 414 404	515 347
Razem	108 436 964	99 807 236

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

42. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według rodzaju

	31.12.2011	31.12.2010
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	2	3
Zobowiązania z tytułu emisji certyfikatów depozytowych	2 390 059	737 268
Zobowiązania z tytułu emisji listów zastawnych	631 513	434 633
Naliczone odsetki	22 345	5 254
Razem	3 043 919	1 177 158

Nie wystąpiły przypadki nieterminowego wywiązywania się przez Grupę z tytułu spłaty kapitału, wypłaty odsetek i wykupu własnych dłużnych papierów wartościowych.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	2011	2010
Stan na początek okresu	1 177 158	2 032 234
Zwiększenia (emisja)	2 475 162	78 401
Zmniejszenia (wykup)	-589 442	-928 639
Zmniejszenia (częściowa spłata)	-23 554	-30 263
Różnice kursowe	6 598	4 195
Inne zmiany	-2 003	21 230
Stan na koniec okresu	3 043 919	1 177 158

43. Rezerwy

Poniżej przedstawiono zmiany pozycji rezerwy w ciągu okresu sprawozdawczego:

2011	REZERWA NA SPRAWY SPORNE	REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE	REZERWA NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	42 152	127 852	96 500	39 419	305 923
Utworzenie/aktualizacja rezerw	7 516	29 434	50 744	19 813	107 507
Wykorzystanie rezerw	-28	-6	-	-22 599	-22 633
Rozwiązanie rezerw	-1 646	-142	-69 193	-104	-71 085
Różnice kursowe	79	-	1 089	401	1 569
Inne zmiany	-758	-7 157	-	514	-7 401
Stan na koniec okresu	47 315	149 981	79 140	37 444	313 880

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2010	REZERWA NA SPRAWY SPORNE	REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE	REZERWA NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	16 977	121 022	103 251	13 759	255 009
Utworzenie/aktualizacja rezerw	30 777	15 689	51 453	60 618	158 537
Wykorzystanie rezerw	-4	-	-	-35 766	-35 770
Rozwiązanie rezerw	-3 428	-103	-58 185	-467	-62 183
Różnice kursowe	-984	-	237	-	-747
Inne zmiany	-1 186	-8 756	-256	1 275	-8 923
Stan na koniec okresu	42 152	127 852	96 500	39 419	305 923

Rezerwa na sprawy sporne

Rezerwy na sprawy sporne dotyczą spraw toczących się w postępowaniach sądowych, administracyjnych oraz innych sporów o charakterze prawnym.

Inne rezerwy

Inne rezerwy obejmują w szczególności wynikające z MSR19 rezerwy na długoterminowe świadczenia pracownicze oraz rezerwę na restrukturyzację zatrudnienia w związku z planowaną likwidacją działalności Oddziału w Paryżu. Przewidywany wpływ środków związanych z likwidacją Oddziału nastąpi do końca 2012 roku.

44. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2011	31.12.2010
Przychody przyszłych okresów	148 662	178 060
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	55 271	55 626
Rezerwy na pozostałe zobowiązania pracownicze	204 323	256 542
Rezerwa na koszty rzeczowe	43 390	76 393
Pozostałe koszty do zapłacenia	24 959	28 370
Wierzyciele różni	532 851	540 285
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	1 101 106	353 210
Razem	2 110 562	1 488 486

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

45. Płatności na bazie akcji

Program motywacyjny – program opcji menedżerskich Banku Pekao S.A.

Opcje na akcje przyznane zostały w ramach programu motywacyjnego dla kadry menedżerskiej kluczowej dla realizacji strategii Grupy Kapitałowej Banku, ustanowionego uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 25 lipca 2003 roku.

Program realizowany jest w trybie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze emisji następujących akcji, obejmowanych w wykonaniu praw obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku.

TYP AKCJI	LICZBA AKCJI EMITOWANYCH W RAMACH WARUNKOWEGO PODWYŻSZENIA	WARTOŚĆ NOMINALNA 1 AKCJI	CENA EMISYJNA 1 AKCJI	PODSTAWA USTALENIA CENY EMISYJNEJ
Zwykłe na okaziciela; seria F	830 000	1 zł	108,37 zł	średnia rynkowych cen zamknięcia akcji Banku na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. za okres lipca i sierpnia 2003 roku
Zwykłe na okaziciela; seria G	830 000	1 zł	123,06 zł	średnia rynkowych cen zamknięcia akcji Banku na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. za okres lutego i marca 2004 roku

Po zrealizowaniu prawa pierwszeństwa do objęcia akcji Banku akcje są ujmowane w kapitale własnym.

31 grudnia 2010 wygasł program oparty na emisji akcji serii F.

Do realizacji pozostał program motywacyjny realizowany w ramach podprogramu opartego na emisji akcji serii G (podzielonego na dwie transze) o następujących charakterystykach:

PROGRAM OPARTY NA EMISJI AKCJI SERII G			
Data wygaśnięcia	31.12. 2012		
Cena realizacji (w złotych)	123,06		
Liczba opcji	415 000	415 000	
Warunki nabywania uprawnień	1. Wykonanie celów indywidualnych w ramach programu MBO w roku 2004. 2. Pozostawanie w stosunku pracy w Grupie Kapitałowej na dzień realizacji prawa z opcji.		
	3. Wykonanie założonego ROE za rok 2006	3. Wykonanie założonego ROE za rok 2007	
Wartość godziwa przyznanych opcji (w tys. złotych)	7 849	7 734	

Stopa dywidendy (%)	5,12	
Wskaźnik zmienności (%)	31,75	
Stopa procentowa wolna od ryzyka (%)	6,66	6,70
Spodziewany okres ważności opcji (w latach)	6,18	6,68
Średnia ważona cena akcji (w złotych)	125,00	

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartość godziwa praw pierwszeństwa do objęcia akcji Banku wynosi 28 820 tys. złotych i została rozliczona w czasie przez szacowany okres nabywania uprawnień do objęcia akcji Banku przez osoby uczestniczące w programie.

Wartość godziwa prawa pierwszeństwa do objęcia akcji Banku została oszacowana na dzień przyznania opcji (praw pierwszeństwa do objęcia akcji Banku) na podstawie modelu Blacka-Scholesa wyceny opcji na akcje wypłacające dywidendę, z uwzględnieniem oczekiwań Zarządu, co do ilości praw, które zostaną zrealizowane. Wartość programu akcji pracowniczych na każdą datę bilansową koryguje się jeśli zmieniały się oczekiwania Zarządu dotyczące ilości praw, które zostaną zrealizowane. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych nie są uwzględniane żadne warunki dotyczące efektywności/wyników, poza tymi związanymi z ceną akcji („uwarunkowania rynkowe”).

Spodziewany okres ważności praw pierwszeństwa do objęcia akcji Banku ustalany jest w oparciu o założenie, iż prawa te będą realizowane równomiernie w trakcie życia programu i Bank nie musi jednoznacznie określać możliwych do wystąpienia przebiegów realizacji.

Oczekiwany wskaźnik zmienności oparto na zmienności historycznej.

Przy wycenie wartości godziwej nie były uwzględniane żadne inne cechy charakterystyki przyznanych praw pierwszeństwa do objęcia akcji Banku.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje oraz średnie ważone ceny wykonania opcji:

	2011		2010	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)
Występujące na początek okresu	105 708	123,06	139 423	123,06
Przyznane w danym okresie	-	-	-	-
Umorzone w danym okresie	-	-	-	-
Wykonane w danym okresie	17 803	144,29	33 715	168,99
Wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	87 905	123,06	105 708	123,06
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*) Średnia ważona cena wykonania opcji z dat wykonania w 2011 roku wyniosła 144,29 złotych, dla roku 2010 wyniosła 168,99 złotych.

Program motywacyjny Grupy UniCredit

Długoterminowe Programy Motywacyjne Grupy UniCredit, UniCredit Group Long Term Incentive Plans (LTIP), stanowią element polityki wynagradzania, przy pomocy którego Grupa zamierza zatrzymać i zmotywować uczestników istotnych dla wypełnienia misji oraz będących kluczowymi pracownikami Grupy UniCredit, tworząc bezpośrednią więź pomiędzy uczestnikiem, jego wkładem w długoterminowy wzrost Grupy oraz udziałowcami.

Plany LTIP Grupy przewidują przyznanie opcji na akcje oraz akcji za osiągnięte wyniki wybranej grupie pracowników i mają na celu:

- stworzenia motywatorów do realizacji strategicznych celów Grupy UCI,
- zatrzymania w firmie kluczowych pracowników,
- skutecznego konkurowania na międzynarodowym rynku wynagrodzeń.

Ostateczny wybór beneficjentów oraz świadczeń przyznawanych poszczególnym osobom odbywa się na podstawie następujących kryteriów:

- zgodności z korporacyjnym systemem wartości: szerokie horyzonty, utożsamianie się z firmą oraz konsekwencja w postępowaniu,
- istotności zajmowanego stanowiska: strategicznego znaczenia dla wyników biznesowych lub ładu korporacyjnego Grupy UCI,
- potrzeb w zakresie retencji pracowników: potrzeby zatrzymania najzdolniejszych pracowników, szczególnie poszukiwanych przez konkurentów rynkowych,
- oceny wyników i potencjału: realizacji celów oraz uzyskanych i spodziewanych wyników.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartość godziwa przyznanych opcji na akcje oraz akcje Banku UniCredit S.p.A. została oszacowana na dzień przyznania praw na podstawie modelu Hull and White.

Wartość godziwa praw pierwszeństwa do objęcia akcji podmiotu dominującego Banku przyznanych w okresie do 31 grudnia 2011 roku, na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosi 17 878 tys. złotych i pozostaje do rozliczenia w czasie przez szacowany okres nabywania uprawnień do objęcia akcji przez osoby uczestniczące w programie.

Koszt z tytułu wynagrodzeń w 2011 roku został z tego tytułu powiększony o kwotę 11 580 tys. złotych. (w 2010 roku – 3 614 tys. złotych).

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje, akcje Banku UniCredit S.p.A. oraz średnie ważone ceny wykonania:

2011	OPCJE NA AKCJE		AKCJE	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA
Występujące na początek okresu	2 736 822	7,98/18,48/31,33	932 922	-
Przyznane w danym okresie	3 987 327	-	2 102 794	-
Umorzone w danym okresie	275 515	7,98/18,48/31,33	223 055	-
Wykonane w danym okresie	-	-	111 190	-
Wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	6 448 634	7,98/18,48/31,33	2 701 471	-
Występujące na koniec okresu – po grupowaniu (**)	-	-	270 094	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*) Wartość 7,98 złotych dotyczy programu opcji na akcje UniCredit S.P.A. z 2011 roku, dla programu opcji z roku 2008 wynosi 18,48 złotych; dla programu opcji z roku 2007 wynosi 31,33 złotych.

(**) W grudniu 2011 Bank UniCredit S.p.A. dokonał grupowania akcji, w wyniku którego przeliczona została liczba akcji w stosunku 10:1, z zaokrągleniem do liczby całkowitej w dół.

2010	OPCJE NA AKCJE		AKCJE	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA
Występujące na początek okresu	3 255 898	16,57/28,09	1 063 979	-
Przyznane w danym okresie	-	-	-	-
Umorzone w danym okresie	519 076	16,57/28,09	131 057	-
Wykonane w danym okresie	-	-	-	-
Wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	2 736 822	16,57/28,09	932 922	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*) Wartość 16,57 złotych dotyczy programu opcji na akcje UniCredit S.P.A. z 2008 roku, dla programu opcji z roku 2007 wynosi 28,09 złotych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

46. Leasing operacyjny i finansowy

Grupa jako leasingodawca

Grupa jest leasingodawcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków stanowiących nieruchomości inwestycyjne.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	31.12.2011	31.12.2010
Do roku	14 820	18 501
Od roku do 5 lat	18 645	16 653
Powyżej 5 lat	6 769	10 719
Razem	40 234	45 873

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako przychód w 2011 roku wyniosła 30 940 tys. złotych (przychód w 2010 roku wyniósł 28 833 tys. złotych).

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest leasingobiorcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków.

Kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawia się następująco:

	31.12.2011	31.12.2010
Do roku	150 833	130 287
Od roku do 5 lat	313 981	297 288
Powyżej 5 lat	290 692	32 170
Razem	755 506	459 745

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako koszt 2011 roku wyniosła 234 592 tys. złotych (koszt w 2010 roku wyniósł 232 633 tys. złotych).

Umowy najmu są zwykle zawarte na czas nieokreślony. Dla umów zawartych na czas nieokreślony przyszłe minimalne opłaty leasingowe ustalono w oparciu o okres wypowiedzenia wynikający z umowy. Okres wypowiedzenia na ogół wynosi 3 lub 6 miesięcy. Umowy najmu zawierane są zarówno w złotych, jak i w walutach obcych. Płatności dokonywane są w złotych niezależnie od waluty umowy.

47. Zobowiązania warunkowe

Sprawy sądowe

Na dzień 31 grudnia 2011 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz jednostek od niego zależnych, w których wysokość dochodzonego roszczenia stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku łączna wartość przedmiotu sporu w toczących się postępowaniach sądowych przeciwko podmiotom Grupy wynosiła 18 753 334 tys. złotych, (w 2010 roku na łączną kwotę 630 933 tys. złotych). Istotna zmiana w 2011 roku łącznej wartości w przedmiotu sporu postępowań sądowych przeciwko Grupie jest wynikiem otrzymania przez Bank pozwu mniejszościowego akcjonariusza Banku o uchylenie uchwał Nr 8 oraz Nr 24 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 19 kwietnia 2011 roku w sprawie zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za rok 2010 oraz udzielenia Członkowi Zarządu Banku absolutorium z wykonania obowiązków w 2010 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wskazana przez powoda – mniejszościowego akcjonariusza Banku wartość przedmiotu sporu tego postępowania wynosi 18 000 000 tys. złotych. W opinii Banku powództwo oraz sprecyzowana przez powoda wartość przedmiotu sporu są bezpodstawne.

Najistotniejsze, z uwagi na kryterium wysokości dochodzonego od podmiotów Grupy roszczenia, według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku, jest postępowanie z powództwa osób fizycznych, wniesione przeciwko Bankowi oraz Centralnemu Domowi Maklerskiemu Pekao S.A., o zapłatę odszkodowania w wysokości 306 622 tys. złotych za szkodę wyrządzoną w związku z nabyciem akcji oraz zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę wywołaną prowadzeniem postępowania egzekucyjnego. W ocenie Grupy pozew jest bezzasadny.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa utworzyła rezerwy na sprawy sporne prowadzone przeciwko Grupie, które w opinii prawnej wiążą się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku. Wartość rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosi 47 315 tys. złotych, (na 31 grudnia 2010 roku 42 152 tys. złotych).

Udzielone zobowiązania finansowe

Udzielone zobowiązania finansowe według podmiotów

	31.12.2011	31.12.2010
Udzielone zobowiązania finansowe, w tym:		
na rzecz podmiotów finansowych	2 749 139	1 920 620
na rzecz podmiotów niefinansowych	23 215 499	21 358 414
na rzecz podmiotów budżetowych	847 426	1 419 580
Razem	26 812 064	24 698 614

Udzielone zobowiązania gwarancyjne

Udzielone zobowiązania gwarancyjne według podmiotów

	31.12.2011	31.12.2010
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów finansowych	747 530	411 993
gwarancje	689 511	387 502
poręczenia	45 683	15 381
potwierdzone akredytywy eksportowe	12 336	9 110
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych	7 642 158	7 987 382
gwarancje	6 285 928	5 309 362
gwarancje submisji papierów wartościowych	1 356 230	2 678 020
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów budżetowych	88 852	186 763
gwarancje	10 252	6 763
gwarancje submisji papierów wartościowych	78 600	180 000
Razem	8 478 540	8 586 138

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Usługi subemisji papierów wartościowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAŻOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA UMOWY	RODZAJ SUBMISJI
Klient 1	obligacje	61 540	26.03.10 - 30.04.12	Warunkowy
Klient 2	obligacje	14 550	27.10.10 - 30.04.12	Warunkowy
Klient 3	obligacje	6 640	31.05.10 - 28.02.12	Warunkowy
Klient 4	obligacje	608 000	23.07.10 - 30.06.15	Warunkowy
Klient 5	obligacje	410 900	15.11.10 - 31.10.13	Warunkowy
Klient 6	obligacje	25 200	16.12.10 - 30.12.17	Warunkowy
Klient 7	obligacje	43 180	04.04.11 - 31.12.12	Warunkowy
Klient 8	obligacje	101 970	25.08.11 - 30.06.13	Warunkowy
Klient 9	obligacje	48 000	22.08.11 - 31.12.13	Warunkowy
Klient 10	obligacje	14 500	19.08.11 - 30.12.13	Warunkowy
Klient 11	obligacje	30 600	27.09.11 - 31.12.12	Warunkowy
Klient 12	obligacje	63 750	20.12.11 - 30.03.13	Warunkowy
Klient 13	obligacje	6 000	20.12.11 - 31.03.13	Warunkowy

Papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją, zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nie notowanych na giełdach i nie znajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAŻOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA UMOWY	RODZAJ SUBMISJI
Klient 1	obligacje	107 870	26.03.10 - 30.04.12	Warunkowy
Klient 2	obligacje	37 950	31.05.10 - 30.06.11	Warunkowy
Klient 3	obligacje	437 000	23.07.10 - 30.06.13	Warunkowy
Klient 4	obligacje gminne	180 000	29.07.10 - 31.12.11	Warunkowy
Klient 5	obligacje	2 000 000	15.11.10 - 31.10.13	Warunkowy
Klient 6	obligacje	75 200	16.12.10 - 30.12.15	Warunkowy
Klient 7	obligacje	20 000	16.12.10 - 29.02.12	Warunkowy

Papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją, zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nie notowanych na giełdach i nie znajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Otrzymane pozabilansowe zobowiązania finansowe

Otrzymane zobowiązania finansowe według podmiotów:

	31.12.2011	31.12.2010
Finansowe, w tym:	3 367 501	3 075 878
od podmiotów finansowych	3 367 501	3 075 878
od podmiotów niefinansowych	-	-
od podmiotów budżetowych	-	-
Gwarancyjne, w tym:	12 632 187	12 632 481
od podmiotów finansowych	671 580	505 460
od rzecz podmiotów niefinansowych	9 181 483	9 390 073
od podmiotów budżetowych	2 779 124	2 736 948
Razem	15 999 688	15 708 359

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

48. Kapitał zakładowy

Struktura kapitału zakładowego

SERIA / EMISJA	RODZAJ AKCJI	LICZBA AKCJI	WARTOŚĆ SERII / EMISJI WG WARTOŚCI NOMINALNEJ	SPOSÓB POKRYCIA KAPITAŁU	DATA REJESTRACJI	PRAWO DO DYWIDENDY (OD DATY)
A	zwykłe na okaziciela	137 650 000	137 650	w całości opłacony	21.12.1997	01.01.1998
B	zwykłe na okaziciela	7 690 000	7 690	w całości opłacony	06.10.1998	01.01.1998
C	zwykłe na okaziciela	10 630 632	10 631	w całości opłacony	12.12.2000	01.01.2000
D	zwykłe na okaziciela	9 777 571	9 777	w całości opłacony	12.12.2000	01.01.2000
E	zwykłe na okaziciela	373 644	374	w całości opłacony	29.08.2003	01.01.2003
F	zwykłe na okaziciela	621 411	621	w całości opłacony	29.08.2003	19.05.2006 16.05.2007
G	zwykłe na okaziciela	515 472	515	w całości opłacony	29.08.2003	15.05.2008
H	zwykłe na okaziciela	359 840	360	w całości opłacony	12.08.2004	01.01.2004
I	zwykłe na okaziciela	94 763 559	94 764	w całości opłacony	29.11.2007	01.01.2008
Liczba akcji razem w szt.		262 382 129				
Kapitał zakładowy razem w tys. złotych			262 382			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł						

Zmiana liczby akcji w 2011 roku (w sztukach):

	AKCJE WYEMITOWANE I W PEŁNI OPŁACONE	RAZEM
Stan na początek okresu	262 364 326	262 364 326
Emisja akcji serii G (realizacja programu opcji menedżerskich Banku Pekao S.A.)	17 803	17 803
Stan na koniec okresu	262 382 129	262 382 129

Zmiana liczby akcji w 2010 roku (w sztukach):

	AKCJE WYEMITOWANE I W PEŁNI OPŁACONE	RAZEM
Stan na początek okresu	262 330 611	262 330 611
Emisja akcji serii G (realizacja programu opcji menedżerskich Banku Pekao S.A.)	33 715	33 715
Stan na koniec okresu	262 364 326	262 364 326

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

49. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego

	31.12.2011	31.12.2010
Kapitał zapasowy, w tym:	9 446 516	9 440 966
ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	9 126 501	9 124 344
pozostały	320 015	316 622
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:	-65 432	22 099
wycena portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-56 580	2 034
podatek odroczone	10 750	-242
wycena portfela instrumentów finansowych zabezpieczających	-24 200	25 070
podatek odroczone	4 598	-4 763
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 537 850	1 437 850
Pozostałe kapitały rezerwowe	7 168 185	6 540 418
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-98 976	-136 072
Obligacje zamienne na akcje – składnik kapitałowy	39 517	35 165
Rezerwa na zobowiązanie z tytułu wykupu akcji podmiotu dominującego – składnik kapitałowy	7 531	2 191
Pozostałe kapitały razem	18 035 191	17 342 617
Zysk (strata) z lat ubiegłych przypisany akcjonariuszom Banku	74 476	43 897
Zysk netto za rok bieżący przypisany akcjonariuszom Banku	2 899 414	2 525 234
Razem	21 009 081	19 911 748

Od 1982 roku do 1984 roku oraz od 1988 roku do 1996 roku Grupa funkcjonowała w warunkach hiperinflacji. MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga przekształcenia każdego składnika kapitału akcjonariuszy (z wyjątkiem niepodzielonych zysków i nadwyżki z przeszacowania) przez ogólną indeksację cen w okresie hiperinflacji. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem pozostałych funduszy oraz spadkiem niepodzielonego zysku w tych okresach w ekwiwalentnych kwotach. Ujęcie takiej korekty nie miałoby wpływu na łączną wartość kapitałów Grupy.

50. Informacje dodatkowe do skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2011	31.12.2010
Kasa, należności od Banku Centralnego	4 886 093	5 969 104
Należności od banków z terminem wymagalności do 3 miesięcy	5 269 444	5 161 372
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych prezentowane w rachunku przepływów pieniężnych	10 155 537	11 130 476

Wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosła na dzień 31 grudnia 2011 roku 3 469 124 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2010 roku 3 395 080 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

51. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Proces kredytowy w odniesieniu do Kierownictwa Banku oraz podmiotów powiązanych z Bankiem.

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe zawieranie transakcji o charakterze kredytowym z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotami z nimi powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie następuje na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą Banku.

Regulamin określa szczególne zasady podejmowania decyzji o zawarciu transakcji z wyżej wymienionymi osobami i podmiotami, w tym szczególne decyzyjne uprawnione do podejmowania decyzji oraz przyznane im limity uprawnień. W szczególności zawarcie transakcji z członkiem Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku lub podmiotem z nimi powiązanym kapitałowo lub organizacyjnie wymaga podjęcia decyzji przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Członkowie Kierownictwa Banku i podmioty z nimi powiązane kapitałowo lub organizacyjnie mogą korzystać z oferowanych przez Bank produktów kredytowych według zasad i na warunkach standardowo oferowanych przez Bank. W szczególności w odniesieniu do tych osób i podmiotów Bank nie stosuje korzystniejszych stóp oprocentowania kredytów.

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest zgodnie z metodologią stosowaną przez Bank, adekwatnie do segmentu klienta i rodzaju transakcji.

W odniesieniu do podmiotów powiązanych z Bankiem stosowany jest standardowy proces kredytowy, przy czym decyzje o zawarciu transakcji podejmowane są wyłącznie przez szczególne decyzyjne na poziomie Centrali Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z jednostkami powiązanymi na 31 grudnia 2011 roku.

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
Jednostka dominująca wobec Banku						
UniCredit S.p.A.	115 267		7	58 584		22 277
Jednostki Grupy Unicredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	1 215 321	261 211	2 664	3 457 751	1 025 915	606
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne						
Jednostki stowarzyszone						
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-	-	-	4 109	-	-
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	-	-	60	9 512	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-		80	3 719	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-	15 236	14 896	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	2	26 231	-	3
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	-	-	15 378	58 467	-	3
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	3 489	-	-	12 873	-	-
Razem	1 334 077	261 211	18 049	3 587 675	1 025 915	22 886

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.12.2011	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	ODSETKI	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	115 267	-	-	-	-	-	-	115 267
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	1 159 725	974	1 040	8 928	44 168	-	486	1 215 321
Jednostki Grupy Pekao S.A.								
Jednostki zależne	-	-	-	-	-	-	-	-
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i Unicredit S.p.A.	-	3 064	-	1	38	385	1	3 489
Razem	1 274 992	4 038	1 040	8 929	44 206	385	487	1 334 077

(*) Należności bieżące obejmują rachunki Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.12.2011	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	ODSETKI	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	58 584	-	-	-	-	-	-	58 584
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	998 834	485 465	21 791	633 199	705 791	609 387	3 284	3 457 751
Jednostki Grupy Pekao S.A.								
Jednostki zależne	-	-	-	-	-	-	-	-
Jednostki stowarzyszone	6 959	42 769	8 030	500	-	-	209	58 467
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i Unicredit S.p.A.	897	8 162	3 500	200	32	-	82	12 873
Razem	1 065 274	536 396	33 321	633 899	705 823	609 387	3 575	3 587 675

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki bieżące pozostałych podmiotów

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z podmiotami powiązanymi na 31 grudnia 2010

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
Jednostka dominująca wobec Banku						
UniCredit S.p.A.	3 558 996	-	1	25 428	-	7 897
Jednostki Grupy Unicredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	772 535	206 642	5 433	2 876 692	555 732	344
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne						
Property Sp. z o.o. /w likwidacji/	-	-	-	3 227	-	-
Pekao Property S.A.	-	-	3	397	-	-
Jana Kazimierza Development Sp. z o.o.	56 512	-	-	5 217	-	-
Metropolis Sp. z o.o.	-	-	-	816	-	-
FPB – Media Sp. z o.o.	12 995	-	-	87	-	-
Jednostki stowarzyszone						
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-	-	-	694	-	-
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	-	-	-	9 376	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-	-	142 422	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-	18 200	127 644	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	-	21 149	-	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	69 507	-	18 203	311 029	-	-
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	3 693	-	-	11 562	-	-
Razem	4 404 731	206 642	23 637	3 224 711	555 732	8 241

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.12.2010	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	ODSETKI	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	16 707	3 542 207	-	-	-	-	82	3 558 996
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	514 267	39 971	340	159 276	58 183	-	498	772 535
Jednostki Grupy Pekao S.A.								
Jednostki zależne	-	28 050	-	41 187	-	-	270	69 507
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i Unicredit S.p.A.	-	3 240	-	-	51	401	1	3 693
Razem	530 974	3 613 468	340	200 463	58 234	401	851	4 404 731

(*) Należności bieżące obejmują rachunki Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.12.2010	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	ODSETKI	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	25 428	-	-	-	-	-	-	25 428
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	308 580	460 066	147 187	372 292	940 216	645 361	2 990	2 876 692
Jednostki Grupy Pekao S.A.								
Jednostki zależne	5 426	3 400	900	-	-	-	18	9 744
Jednostki stowarzyszone	1 669	170 598	124 166	3 900	-	-	952	301 285
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i Unicredit S.p.A.	11 455	-	106	-	-	-	1	11 562
Razem	352 558	634 064	272 359	376 192	940 216	645 361	3 961	3 224 711

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki bieżące pozostałych podmiotów

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przychody i koszty dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
Jednostka dominująca wobec Banku						
UniCredit S.p.A.	5 202	-259	204	-4 231	2 748	-11 794
Jednostki Grupy Unicredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	118 950	-87 308	5 661	-6 184	7 126	-124 904
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-5 372	633	-	119	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-4 270	249 951	-	1 058	-19
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	-	-474	26	-63	202	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-620	15	-	-	-11 485
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-	-77	16	-	3	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	-	-10 813	250 641	-63	1 382	-11 504
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	195	-533	3	-	-	-12
Razem	124 347	-98 913	256 509	-10 478	11 256	-148 214

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przychody i koszty dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
Jednostka dominująca wobec Banku						
UniCredit S.p.A.	1 728	-120	244	-3 857	995	-12 318
Jednostki Grupy Unicredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	115 380	-89 871	10 649	-5 554	7 113	-94 239
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne						
Metropolis Sp. z o.o.	-	-38	3	-	-	-
Property Sp. z o.o. /w likwidacji/	-	-121	2	-	-	-
Pekao Property S.A.	1	-19	5	-	17	-
Jana Kazimierza Development Sp. z o. o.	5 218	-76	52	-	-	-
FPB – Media Sp. z o .o.	591	-1	4	-	-	-
Jednostki stowarzyszone						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-5 485	551	-	84	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-3 710	269 570	-	132	-11
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	-	-289	22	-42	150	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-615	19	-	-	-10 361
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	1	-152	24	-	5	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	5 811	-10 506	270 252	-42	388	-10 372
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	172	-453	6	-	-	-
Razem	123 091	-100 950	281 151	-9 453	8 496	-116 929

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2011

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE		OTRZYMANE	
	FINANSOWE	GWARANCYJNE	FINANSOWE	GWARANCYJNE
Jednostka dominująca wobec Banku				
UniCredit S.p.A.	64 701	188 638	-	-
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	710 554	304 095	2 208 613	-
Jednostki Grupy Pekao S.A.				
Jednostki stowarzyszone				
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	180	-	-	-
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	29	-	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	32	-	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	135	-	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	500	-	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	376	500	-	-
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	286	-	-	-
Razem	775 917	493 233	2 208 613	-

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2010

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE		OTRZYMANE	
	FINANSOWE	GWARANCYJNE	FINANSOWE	GWARANCYJNE
Jednostka dominująca wobec Banku				
UniCredit S.p.A.	61 707	42 192	-	-
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	634 984	175 177	1 980 150	-
Jednostki Grupy Pekao S.A.				
Jednostki zależne				
Pekao Property S.A.	-	53	-	-
Jana Kazimierza Development Sp. z o. o.	14 593	-	-	-
FPB – Media Sp. z o. o.	2	-	-	-
Jednostki stowarzyszone				
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	410	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	410	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	500	-	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	14 595	1 373	-	-
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	185	-	-	-
Razem	711 471	218 742	1 980 150	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ	
	2011	2010
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	14 268	16 919
Świadczenia długoterminowe (**)	4 770	1 550
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	5 568	-
Płatności w formie akcji własnych (***)	3 290	789
Razem	27 896	19 258
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	997	702
Płatności w formie akcji własnych (***)	51	-
Razem	1 048	702

(*) Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się: wynagrodzenie zasadnicze, bonusy oraz inne świadczenia, rozliczenie których nastąpi w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(**) W pozycji "Świadczenia długoterminowe" ujęto rezerwy na długoterminowy program motywacyjny oraz na odroczone wypłaty bonusu.

(***)Wartość płatności w formie akcji własnych stanowi część kosztów wynagrodzeń, ujętych zgodnie z MSSF 2 w okresie sprawozdawczym w rachunku zysków i strat Banku, stanowiących rozliczenie w czasie początkowej wartości godziwej instrumentów przypadającej na opcje przyznane członkom Zarządu Banku przez podmiot dominujący.

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku w 2011 oraz w 2010 roku nie otrzymywali wynagrodzeń – w jakiegokolwiek formie, ani nie mieli żadnych należności z tego tytułu od spółek zależnych oraz stowarzyszonych.

Wynagrodzenia członków zarządów i rad nadzorczych spółek zależnych Grupy

	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ	
	2011	2010
Zarządy Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	18 898	15 195
Pozostałe świadczenia długoterminowe	638	236
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	635
Płatności w formie akcji własnych	413	283
Razem	19 949	16 349
Rady Nadzorcze Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	38	29
Razem	38	29

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

52. Transakcje repo oraz reverse repo

Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości (transakcje repo oraz sell-buy back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Przedmiotem transakcji repo i sell-buy back mogą być papiery wartościowe stanowiące portfel bilansowy Grupy lub papiery wartościowe zakupione w ramach transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje reverse repo, buy-sell back).

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji repo oraz sell-buy back stanowiące portfel bilansowy Grupy, nie są usuwane z bilansu, gdyż Grupa zachowuje znacząco wszystkie korzyści i ryzyka wynikające z tych aktywów.

	31.12.2011		31.12.2010	
	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA ODPOWIADAJĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA ODPOWIADAJĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu				
do 1 miesiąca	162 677	162 790	213 037	213 466
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	162 677	162 790	213 037	213 466
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
do 1 miesiąca	3 253 715	3 245 195	1 353 887	1 357 358
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	297 041	303 916	-	-
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 550 756	3 549 111	1 353 887	1 357 358
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności				
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	351 149	352 461	-	-
Razem aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	351 149	352 461	-	-
Aktywa finansowe zakupione w ramach transakcji reverse repo oraz buy-sell back				
do 1 miesiąca	2 421 332	2 423 963	393 144	395 916
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	9 454	9 428	-	-
Razem aktywa finansowe zakupione w ramach transakcji reverse repo oraz buy-sell back	2 430 786	2 433 391	393 144	395 916
Razem	6 495 368	6 497 753	1 960 068	1 966 188

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo oraz buy-sell back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell back nie są ujmowane w bilansie, gdyż Grupa nie przyjmuje znacząco wszystkich korzyści i ryzyk wynikających z tych aktywów.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	31.12.2011		31.12.2010	
	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW BĘDĄCYCH ZABEZPIECZENIEM	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW BĘDĄCYCH ZABEZPIECZENIEM
Należności od banków				
do 1 miesiąca	1 465 411	1 465 483	250 149	249 987
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	508 684	507 625	-	-
Razem należności od banków	1 974 095	1 973 108	250 149	249 987
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
do 1 miesiąca	1 783 637	1 782 428	1 411 882	1 409 902
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 783 637	1 782 428	1 411 882	1 409 902
Razem	3 757 732	3 755 536	1 662 031	1 659 889

Aktywa finansowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell back stanowią zabezpieczenie przyjęte przez Grupę, które Grupa ma prawo sprzedać lub zastawić.

53. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”)

Ustawa o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z dnia 4 marca 1994 roku, z późniejszymi zmianami, wprowadziła wymóg tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników. Bank Pekao S.A. oraz wszystkie spółki z Grupy zatrudniające co najmniej 20 pracowników utworzyły ZFŚS oraz dokonują okresowych odpisów na rzecz ZFŚS w wysokości określonej przez Ustawę. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej na rzecz pracowników.

Zobowiązania Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez spółkę na rzecz ZFŚS pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS.

W skonsolidowanym bilansie Grupa dokonała kompensaty aktywów i zobowiązań Funduszu, ze względu na fakt, że aktywa ZFŚS nie stanowią aktywów Grupy. W związku z tym saldo z tytułu ZFŚS w skonsolidowanym bilansie Grupy na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosło zero.

W poniższym zestawieniu przedstawiono rodzaje oraz wartość księgową aktywów, stanu Funduszu i kosztów związanych z ZFŚS:

	31.12.2011	31.12.2010
Pożyczki udzielone pracownikom	44 750	46 276
Środki pieniężne na rachunku ZFŚS	10 494	5 347
Aktywa ZFŚS	55 244	51 623
Wartość ZFŚS	55 244	51 623
	2011	2010
Odpisy dokonane na rzecz ZFŚS w okresie	28 171	27 903

54. Zdarzenia po dacie bilansu

Do dnia podpisania sprawozdania finansowego nie wystąpiły znaczące zdarzenia po dacie bilansu.

(w tys. zł)

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

19.03.2012	Luigi Lovaglio	Prezes Zarządu Banku, CEO	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
19.03.2012	Diego Biondo	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
19.03.2012	Marco Iannaccone	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
19.03.2012	Andrzej Kopyrski	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
19.03.2012	Grzegorz Piwowar	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
19.03.2012	Marian Ważyński	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis

Załączniki do sprawozdania finansowego

Załącznik nr 1

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

MSSF 7 (zmiana) „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 30 czerwca 2011 roku.

Opis:

Celem zmian w standardzie jest umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych lepszego zrozumienia transakcji przekazania aktywów finansowych (np. sekurytyzacji), w tym zrozumienia potencjalnych efektów ryzyk, które zostają w jednostce, która przekazała aktywa. Zmiany wymuszają także dodatkowe ujawnienia w przypadku przekazania aktywów o znaczącej wartości w pobliżu końca okresu sprawozdawczego.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 2

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

MSSF 1 (zmiana) „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 30 czerwca 2011 roku.

Opis:

Zmiany dotyczą odniesienia do stałej daty „1 stycznia 2004” jako daty zastosowania MSSF po raz pierwszy i zmieniają ją na „dzień zastosowania MSSF po raz pierwszy” w celu wyeliminowania konieczności przekształcania transakcji, które miały miejsce przed dniem przejścia jednostki na stosowanie MSSF. Ponadto, do standardu zostają dodane wskazówki odnośnie ponownego zastosowania MSSF w okresach, które następują po okresach znaczącej hiperinflacji, uniemożliwiającej pełną zgodność z MSSF.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Standard został wydany jako część kompleksowego przeglądu rachunkowości instrumentów finansowych. Nowy standard jest mniej kompleksowy w porównaniu z bieżącymi wymogami i zastąpi MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Nowy standard będzie dotyczył wyłącznie zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych.

MSR 12 (zmiana) „Podatek dochodowy”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2011 roku.

Opis:

Zmiana doprecyzowuje m.in. sposób wyceny aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego w przypadku nieruchomości inwestycyjnych wycenianych zgodnie z modelem wartości godziwej określonym w MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

MSSF 10 "Skonsolidowane sprawozdania finansowe"

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Standard określa zasady prezentacji i przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli jednostka kontroluje jedną lub więcej innych jednostek. MSSF 10 zastępuje wymogi konsolidacji zawarte w interpretacji SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” i standardzie MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”. MSSF 10 opiera się na obowiązujących zasadach określających pojęcie kontroli jako czynnika decydującego, czy jednostka powinna być uwzględniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym spółki dominującej. Standard zawiera dodatkowe wytyczne, pomocne w ustaleniu występowania kontroli, gdy jest to trudne do oceny.

MSSF 11 "Wspólne przedsięwzięcia"

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Standard przewiduje bardziej realistyczne odzwierciedlenie wspólnych porozumień, koncentrując się na prawach i obowiązkach porozumień, a nie jego formie prawnej (jak ma to miejsce obecnie). Standard porządkuje nieścisłości w sprawozdawczości wspólnych porozumień poprzez wprowadzenie jednolitej metody księgowania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

MSSF 12 "Udziały w innych jednostkach: ujawnianie informacji"

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Standard jest nowym, kompleksowym zbiorem przepisów, określającym wymogi ujawniania informacji dla wszystkich form udziałów w innych podmiotach, w tym dla spółek zależnych, wspólnych przedsięwzięć, jednostek stowarzyszonych i innych jednostek nie konsolidowanych.

MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Standard zawiera wymogi w zakresie prezentacji oraz ujawnień w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, zależnych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

MSR 27 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Nowy standard dotyczy rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Określa również wymogi stosowania metody praw własności w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

MSSF 13 ”Wycena według wartości godziwej”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Standard określa ramy dla pomiaru wartości godziwej i wymaga ujawniania informacji na temat wyceny wartości godziwej. Standard nie określa, kiedy składnik aktywów, zobowiązanie lub posiadane własne instrumenty kapitałowe wycenia się w wartości godziwej. Przeciwnie, wyceny i ujawniania wymagane przez standard stosuje się wtedy, gdy inne standardy wymagają lub zezwalają na wycenę w wartości godziwej (z nielicznymi wyjątkami).

MSR 19 (zmiana) ”Świadczenia pracownicze”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Zmieniony standard ułatwia użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie jak programy określonych świadczeń wpływają na sytuację finansową jednostki, wyniki finansowe i przepływy pieniężne.

MSR 1 (zmiana) ”Prezentacja sprawozdań finansowych”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 30 czerwca 2012 roku.

Opis:

Zmiany doprecyzowują zasady grupowania pozycji innych całkowitych dochodów.

Interpretacja KIMSF 20 „Koszty prowadzenia wydobycia w kopalniach odkrywkowych”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Interpretacja zawiera wytyczne odnośnie ujmowania kosztów usunięcia zewnętrznych warstw gruntu w celu uzyskania dostępu do wydobywanych surowców w kopalniach odkrywkowych.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

MSR 32 (zmiana) „Instrumenty finansowe: prezentacja”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2013 roku.

Opis:

Celem wprowadzenia zmian jest wyeliminowanie niespójności w stosowaniu wymogów dotyczących zasad kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych.

MSSF 7 (zmiana) „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Opis:

Standard określa wymagania dotyczące ujawniania informacji, które mają pomóc inwestorom oraz innym użytkownikom sprawozdań finansowych w lepszej ocenie wpływu lub potencjalnego wpływu kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych na sytuację finansową jednostki.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 3

Słowniczek.

MSSF – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (IFRS – International Financial Reporting Standards) to standardy, interpretacje i ich struktura przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości RMSR (IASB – International Accounting Standards Board).

MSR – Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (IAS – International Accounting Standards) – starsza nazwa standardów stanowiących część obecnych MSSF.

KIMSF – Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC – International Financial Reporting Interpretations Committee) komitet działający w ramach Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości publikujący interpretacje MSSF.

CIRS – ang. Currency Interest Rate Swap – swap walutowo-procentowy jest to transakcja wymiany kwot kapitału i płatności odsetkowych w różnych walutach pomiędzy dwoma partnerami.

IRS – ang. Interest Rate Swap – umowa pomiędzy dwiema stronami, na podstawie której strony wypłacają sobie wzajemnie (w określonych odstępach czasu w trakcie trwania kontraktu) odsetki od umownego nominalu kontraktu, naliczane według odmiennej stopy procentowej.

FRA – ang. Forward Rate Agreement – umowa, w ramach której dwaj kontrahenci ustalają wysokość stopy procentowej, która będzie obowiązywała w przyszłości dla określonej kwoty wyrażonej w walucie transakcji dla z góry ustalonego okresu.

CAP – opcja cap na stopy procentowe to umowa finansowa, która ogranicza ryzyko, jakie ponosi pożyczający przy zmiennej stopie procentowej, narażający się na możliwość poniesienia strat w wyniku wzrostu stopy procentowej. Opcja cap to seria opcji call na stopy procentowe, w której wystawca gwarantuje nabywcy, że zrekompensuje mu dodatkowe koszty odsetkowe, które musi on płacić od swojego kredytu, jeśli oprocentowanie kredytu wzrośnie powyżej uzgodnionej stopy procentowej.

FLOOR – opcja floor na stopy procentowe, która ogranicza ryzyko poniesienia strat w wyniku spadku stopy procentowej przez kredytodawcę udzielającego kredytu przy zmiennej stopie oprocentowania. Opcja floor to seria opcji put na stopy procentowe, wystawca gwarantuje odsetki, które musi on zapłacić od kredytu, jeśli oprocentowanie od kredytu spadnie poniżej uzgodnionej stopy procentowej.

IBNR – ang. Incurred But Not Reported – rezerwa na poniesione lecz nieudokumentowane straty kredytowe.

PD – ang. Probability Default – parametr wykorzystywany przy Metodzie Wewnętrznych Ratingów oznaczający prawdopodobieństwo nie wywiązania się dłużnika ze spłaty swojego zobowiązania. PD mówi o tym, z jakim prawdopodobieństwem w horyzoncie jednego roku nastąpi strata kredytowa z nim związana.

LGD – ang. Loss Given Default – część ekspozycji kredytowej banku, która w przypadku zaistnienia zdarzenia niewypłacalności kredytobiorcy (default) zostanie utracona.

EAD – ang. Exposure At Default – wartość ekspozycji kredytowej w momencie niewykonania zobowiązania (default).

EL – ang. Expected Loss – oczekiwana strata na portfelu kredytowym.

CCF – ang. Credit Conversion Factor – współczynnik konwersji kredytowej.

A-IRB – ang. Advanced Internal Rating-Based approach – zaawansowana metoda wewnętrznych ratingów, gdzie wszystkie parametry ryzyka (PD, LGD, EAD) są szacowane przez bank, za pomocą własnego modelu ilościowego, w celu wyznaczenia wielkości aktywów ważonych ryzykiem.

VaR – ang. Value at Risk – wartość zagrożona, miara o jaką wartość rynkowa aktywów lub portfela aktywów może się zmniejszyć przy określonych założeniach, w ustalonym czasie i z zadanyim prawdopodobieństwem.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

EaR – ang. Earnings at Risk – maksymalny spadek dochodów, względny do określonego celu , który może zaistnieć z powodu wpływu ryzyka rynkowego na określony zbiór czynników ryzyka dla danego przedziału czasu i poziomu ufności.

ICAAP – ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process – proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego.